

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

HANDELINGEN .

22-23-24-25-26-27-28

VERGADERINGEN VAN JANUARI 1993

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

DECREET OP DE PODIUMKUNSTEN

GEMEENTELIJK CULTURBELEID

INTERPELLATIES

NMBS

SINT-MICHIELSAKKOORD

SOCIAAL-ECONOMISCH BELEID BIJ EEN DALENDE CONJUNCTUUR

UNIVERSITAIR DECREET

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

VRAGEN OM UITLEG

WELZIJS- EN GEZONDHEIDSVoorzieningen in Vlaanderen

Inhoud

Nr. 22 **Woensdag 13 januari 1993**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 877

Begroting

Indiening en verwijzing, blz. 877

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 877

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 877

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 877

Verslag

Indiening, blz. 878

Jaarverslag

Indiening, blz. 878

Verzoekschriften

Indiening en verwijzing, blz. 878

Besluiten van de Vlaamse Executieve

Indiening en verwijzing, blz. 878

Ministeriele besluiten

Indiening en verwijzing, blz. 878

Opmerking van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 879

Brieven van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 879

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 879

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 879

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 879

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 880

Ontwerp van decreet houdende regeling van de subsidiëring voor de werking en de infrastructuur van organisaties voor podiumkunsten

– 155 (BZ 1992) – Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van organisaties voor podiumkunsten

– 70 (BZ 1992) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 880

Sprekers : de heer S. De Clerck, verslaggever, de heren P. Dewael, L. Hancké, mevrouw S. Creyf, de heren L. Dierickx, H. Coveliers, minister H. Weckx

Artikelsgewijze bespreking, blz. 898

Regeling van de werkzaamheden, blz. 910

Nr. 23 **Woensdag 13 januari 1993**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 911

Samenstelling van een commissie

Wijzigingen onder de plaatsvervangende leden, blz. 911

Motie van orde

Voorstel tot wijziging van de agenda, blz. 911

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, F. Dewinter, A. Denys, L. Hancké, E. Van Rompuy, J. Geysels

Motie van orde

Voorstel tot het verlenen van voorrang in openbare vergadering aan een voorstel van resolutie

Sprekers : de heren F. Dewinter, L. Hancké, E. Van Rompuy

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, van de wet van 3 augustus 1960 houdende toekenning van sociale voordelen aan de universiteiten en gelijkgestelde inrichtingen, van de wet van 24 december 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1976-1977, van de wet van 7 april 1971 houdende de oprichting en de werking van de Universitaire Instelling Antwerpen en van de wet van 28 mei 1971 houdende de oprichting en de werking van het Limburgs Universitair Centrum – 241 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 915

Sprekers : de heer G. Vanleenhove, verslaggever, mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck, de heren C. Moors, L. Appeltans, I. Verleyen, J. Tavemier, minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 926

Voorstel van decreet van mevrouw A. Leysen en de heren H. Lauwers, L. Peeters en M. Van Peel houdende wijziging van het decreet van 24 juli 1991 houdende organisatie van het overleg en de inspraak in het gemeentelijk cultuurbeleid – 231 (BZ 1992) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 939

Sprekers : de heer L. Peeters, minister H. Weckx

Artikelsgewijze bespreking, blz. 940

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer V. Vautmans tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het door de minister gevoerde beleid inzake de ruimtelijke ordening, blz. 940

Sprekers : de heren V. Vautmans, J. De Mol, A. Denys, J. Ulburghs, minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 947

Interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse

minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de deelname van scholieren aan betogingen, blz. 947

Sprekers : de heer F. Dewinter, minister L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer J. Caudron tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de slechte behandeling van bejaarden in sommige Vlaamse rusthuizen, blz. 949

Sprekers : de heren J. Caudron, P. Tant, mevrouw M. Aelvoet, de heer G. Antheunis, minister W. Demeester-De Meyer

Regeling van de werkzaamheden, blz. 956

Nr. 24 **Donderdag 14 januari 1993**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 957

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer W. Verreycken tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de zogenaamde wallonisering van Vlaamse bedrijven

Interpellatie van de heer J. Laverge tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over verklaringen van de minister-voorzitter van het Waalse Gewest inzake de Vlaamse tewerkstelling in bedrijven, blz. 957

Sprekers : de heren W. Verreycken, J. Laverge, A. Denys, P. Van Grembergen, H. Candries, P. Deprez, minister-president L. Van den Brande

Interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het beleid van de GIMV, blz. 965

Sprekers : de heren L. Barbé, A. Denys, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 969

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de beslissing van de EG-Commissie in verband met de NV Aquafin, blz. 970

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels, minister N. De Batselier

Motie van aanbeveling, blz. 977

Interpellatie van de heer F. Vergote tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het beleid inzake de slachthuizen in het Vlaamse Gewest, blz. 977
Sprekers : de heren F. Vergote, J. Tavernier, H. Olaerts, minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 981

**Nr. 25 Donderdag 15 januari 1993
Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 983

Samenstelling van commissies en werkgroepen

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 983

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de federale terugvordering van voorschotten op de gemeentebelasting

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, en mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de federale terugvordering op de gemeentebelasting, blz. 983

Actuele vraag van de heer M. Maertens tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de baggerwerken in de Westerschelde, blz. 986

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de personeelsproblematiek bij de n.v. Zeekanaal-Brussel, blz. 987

Actuele vraag van de heer F. De Man tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de toepassing van de Cultuurpactwet op het Vlaams Blok, blz. 988

Actuele vraag van de heer F. De Man tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over Agalev-documentatie inzake de ecotaks in het onderwijs, blz. 988

Actuele vraag van de heer S. Platteau tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de laattijdige betaling van

de gescopremies aan de lokale besturen, blz. 989

Actuele vraag van de heer H. Olaerts tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over het werkgelegenheidsbeleid, blz. 991

Actuele vraag van de heer E. Schuermans tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over Europese middelen voor de sanering van de voormalige mijn-terreinen, blz. 992

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister-president inzake de federalisering

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister-president inzake de federalisering

Actuele vraag van de heer J. Van Hautem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister-president inzake de federalisering

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister-president inzake de federalisering, blz. 994

Verwelkoming van een buitenlandse delegatie, blz. 999

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de verbrandingsoven van IVIO te Izegem, blz. 999

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de toekomstige structuur van het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie, blz. 1000

Voorstel van resolutie van de heren F. Dewinter en J. Van Hautem betreffende de verdere federalisering van België – 260 (1992-1993) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1001

Ontwerp van decreet houdende regeling van de subsidiëring voor de werking en de infrastructuur van organisaties voor podiumkunsten

– 155 (BZ 1992) – Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingen, blz. 1002

Hoofdelijke stemming, blz. 1005

Sprekers : de heren P. Dewael, P. Van Grembergen, L. Dierickx

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, van de wet van 3 augustus 1960 houdende toekenning van sociale voordelen aan de universiteiten en gelijkgestelde inrichtingen, van de wet van 24 december 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1976-1977, van de wet van 7 april 1971 houdende de oprichting en de werking van de Universitaire Instelling Antwerpen en van de wet van 28 mei 1971 houdende de oprichting en de werking van het Limburgs Universitair Centrum

– 241 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4
Aangehouden stemmingen, blz. 1007
Hoofdelijke stemming, blz. 1009

Voorstel van decreet van mevrouw A. Leysen en de heren H. Lauwers, L. Peeters en M. Van Peel houdende wijziging van het decreet van 24 juli 1991 houdende organisatie van het overleg en de inspraak in het gemeentelijk cultuurbeleid – 231 (BZ 1992) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1010

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer J. Tavernier tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de plannen in verband met de hervorming van het hoger onderwijs, blz. 1011

Sprekers : de heren J. Tavernier, J. Demeulenaere, L. Appeltans, C. Moors, H. Schiltz, minister L. Van den Bossche

Actuele interpellatie van mevrouw M. Aelvoet tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de afbouw van de productie-eenheid van Comelco-Rotselaar en mogelijke maatregelen tot behoud van de werkgelegenheid

Actuele interpellatie van de heer A. Schellens tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de aangekondigde sluiting van en de overheidsteun aan de melkerij Lacsoons te Rotselaar, blz. 1018

Sprekers : mevrouw M. Aelvoet, de heer A. Schellens, mevrouw T. Merckx- Van Goey, de heer L. Pierco, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1025

Nr. 26 **Dinsdag 26 januari 1993**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1027

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1027

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1027

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1027

Intrekking, blz. 1027

Besluit van de Vlaamse Executieve

Indiening en verwijzing, blz. 1028

Ministeriele besluiten

Indiening en verwijzing, blz. 1028

Opmerkingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1028

Adviezen van de Minaraad

Indiening en verwijzing, blz. 1028

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1028

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 3.029

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 1029

Samenstelling van commissies en van het Advies- en Overlegcomité Brussel en Vlaams-Brabant

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 1029

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer H. Candries tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staats-hervorming, over het Vlaamsonvriendelijk beleid van de NMBS, blz. 1029

Sprekers : de heren H. Candries, J. Ansoms, J. De Mol, L. Van Nieuwenhuysen, H. Van Dienderen, M. Didden, P. Van Grembergen, A. Denys, minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1040

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de welzijns- en gezondheidsvoorzieningen in Vlaanderen

Interpellatie van de heer J. Ulburghs tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over het overheidsbeleid betreffende de integratiecentra in Vlaanderen, blz. 1040

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, E. De Groot, mevrouw L. Maximus, de heren J. Ulburghs, A. Arts, M. Didden, minister W. Demeester-De Meyer

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1048

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 1049

Nr. 27 **Dinsdag 26 januari 1993**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1057

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister in de pers betreffende de toekomst van Vlaanderen

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een interview van de minister in de pers betreffende de confederale toekomst van België

Interpellatie van de heer J. Gabriëls tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het gebrek aan samenhang binnen de Vlaamse regering

Interpellatie van de heer J. Van Hauthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitspraken van de minister inzake de verdere federalisering van België, blz. 1057

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, A. Denys, L. Dierickx, J. Valkeniers, J. Gabriëls, J. De Roo, E. Van Rompuy, P. Dewael, mevrouw M. Aelvoet, de heren A. Arts, J. Geysels, G. Annemans, J. Van Hauthem, H. Schiltz, J. Sleecx, L. Hancké, G. Moens, F. Vandenbroucke, J.-P. Van Rossem, H. Candries, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1087

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1087

Nr. 28 **Woensdag 27 januari 1993**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1089

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over een vragenlijst inzake de etnische herkomst van leerlingen, blz. 1089

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de Raad van het Pluralistisch Onderwijs, blz. 1091

Actuele vraag van de heer F. Dielens tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de Brusselse lokale radio's, blz. 1092

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de subsidievoorschotten uit het Vlaams Sportfonds, blz. 1093

Actuele vraag van de heer W. Cortois tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de overname door de Vlaamse Maatschappij voor Afvalrecuperatie van de n.v. Grammet, blz. 1094

Actuele vraag van de heer J. Ulburghs tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de grondwaterkwaliteit in Limburg

Actuele vraag van de heer M. Didden tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de grondwaterkwaliteit in Limburg, blz. 1095

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de kwaliteit van de bruggen, blz. 1097

Voorstel van resolutie van de heren M. Olivier, J. De Mol, V. Vautmans, L. Van Nieuwenhuysen, R. Van Hooland en H. Van Dienderen betreffende het ondernemingsplan en de uitvoering van het tienjarrenplan van de NMBS
— 270 (1992-1993) — Nr. 1
Bespreking, blz. 1097

Sprekers : de heer E. Beysen, minister-president L. Van den Brande
Hoofdelijke stemming, blz. 1098

Motie van aanbeveling van de heer V. Vautmans tot besluit van de op 13 januari 1993 door de heer V. Vautmans gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het door de minister gevoerde beleid inzake de ruimtelijke ordening

— 261 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1099

Sprekers : de heren V. Vautmans, M. Didden, mevrouw M. Vogels

Motie van aanbeveling van de heer L. Barbé tot besluit van de op 14 januari 1993 door de heer L. Barbé gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het beleid van de GIMV

— 262 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1100

Sprekers : de heren L. Barbé, W. Verreycken, A. Denys

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1102

Actuele interpellatie (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer S. Platteau tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de eis tot schadevergoeding van het chemiebedrijf Grace, blz. 1102

Sprekers : de heer S. Platteau, minister-president L. Van den Brande

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer C. Lisabeth tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het sociaal-economisch beleid bij een dalende conjunctuur, blz. 1105

Sprekers : de heren C. Lisabeth, A.

Denys, D. Van Mechelen, P. Dewael, E. Van Rompuy, F. Wymeersch, J. Geysels, H. Candries, P. Van Grembergen, G. Annemans, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1122

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de stand van zaken betreffende een politiek gesprek met Nederland, blz. 1122

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, G. Annemans, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1127

Bijlage

Vraag om uitleg, blz. 1129

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

W. De Vlieghe, J. Timmermans : gezondheidsredenen ;

P. Chevalier : buitenslands ;

P. Berben, R. Deswaene, L. Pierco : ambtsverplichtingen.

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 75)

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over een vragenlijst inzake de etnische herkomst van leerlingen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Vogels tot de heer Van den Bossche, Vlaamse

minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over een vragenlijst inzake de etnische herkomst van leerlingen.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, momenteel wordt in de scholen een vragenlijst verspreid waarbij aan de ouders van de schoolplichtige kinderen gegevens worden gevraagd omtrent de etnische herkomst en het studieniveau van moeder en grootmoeder van de betrokken leerling.

Als lid van de Vlaamse Raad en van de werkgroep Migranten kan ik vermoeden waar dat idee vandaan komt. Dat heeft volgens mij te maken met het onderwijsvoorrangsbeleid ten aanzien van de migranten, dat wij trouwens mede hebben goedgekeurd en waarbij extra-middelen worden toegekend aan de scholen met een groot aantal migrantenkinderen.

Het wordt uiteraard steeds moeilijker de migranten te ontdekken in een land waar de nationaliteit gemakkelijk te verkrijgen is en er moet bijgevolg naar een andere manier worden gezocht en het aantal nederlandsenkundigen te bepalen.

Het probleem ter zake is dat de meeste ouders die voorkennis niet hebben. Bovendien ontvangen zij die vragenlijst zonder begeleidend schrijven, wat tot gevolg heeft dat ik heel wat oproepen krijg van verontruste moeders en vaders die mij vragen wat dit alles te betekenen heeft, waarom die gegevens op naam moeten worden ingevuld en waarvoor zij zullen

worden aangewend. Vaak wordt mij ook de vraag gesteld of deze actie wel te verantwoorden is in het kader van de wet op de privacy. Sommige feministen beschouwen deze onderneming als discriminerend vermits alleen gegevens over de moeder worden gevraagd. Kortom, de ouders van betrokken leerlingen zitten met een hoop vragen en verzoeken mij ter zake een actie te ondernemen.

Mijnheer de minister, indien mijn vermoeden juist is, dan is deze vraag om gegevens volledig te verantwoorden. Het is goed over deze informatie te beschikken, willen wij een degelijk beleid voeren. Maar om correcte informatie te verzamelen, moeten de vragenlijsten ook waarheidsgetrouw worden ingevuld. Welnu, ik ken een aantal personen die deze fiche niet wensen in te vullen. Aangezien deze fiche niet is vergezeld van een begeleidend schrijven in de taal van de ouders, kan ik mij ook inbeelden dat bepaalde migrantenouders niet goed snappen waarover het gaat en wat zij moeten doen. Ik plaats dus grote vraagtekens achter het ernstig karakter van deze enquête. Waarom gaat er zo weinig begeleiding mee gepaard ? Ook de leerkrachten stellen zich vragen ter zake. Zo kreeg mijn dochter de vragenlijst, met de uitdrukkelijke vermelding van de klastitularis dat hij/zij noch de school iets te maken hebben met deze enquête, en dat zij met andere woorden niet verantwoordelijk zijn.

Mijnheer de minister, er loopt dus duidelijk iets verkeerd met de voorlichting inzake deze vragenlijst.

Agalev-kamerlid M. Vogels ondervroeg onderwijsminister L. Van den Bossche (SP) over een vragenlijst inzake de etnische herkomst van leerlingen

Waarom werd er geen begeleidend schrijven aan toegevoegd ? Waarom werkte men niet via de PMS-centra, wat toch wat discreter zou zijn geweest ? Wat zal u doen om de scheefgetrokken zaken recht te trekken, zodanig dat deze enquête toch nog voor optimale gegevens kan zorgen ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik stel met genoegen vast dat mevrouw Vogels heeft ingespeeld op een onderwijswerkelijkheid en niet op een persconferentie van een vereniging Belgique Europe België. Zelfs Le Soir vindt dit een marginaal, unitair groepje. Ik ben blij dat u zich daarvoor niet heeft laten inspireren.

Op 4 november 1992 heeft mijn departement een brief gestuurd naar alle scholen met bijlage een technische handleiding in verband met de studenten-databank. Scholen die beweren dat zij van niks weten, zouden

deze handleiding misschien beter eerst eens lezen. In die handleiding staat duidelijk de bedoeling van de enquête, hoe de verificatie ervan zal verlopen, of de privacy van de studenten wel wordt gerespecteerd enzovoort. De achtergrond en de doelstellingen van het project staan duidelijk in die begeleidende handleiding. Het minste dat ik kan vragen aan een schooldirectie is dat men dit toch ook eens leest, dan zou men perfect kunnen antwoorden op alle vragen.

Naast vele andere gegevens wordt er dus ook informatie gevraagd over de herkomst en de opleidingsgraad van de moeder van leerlingen die tot de doelgroep van het voorrangbeleid behoren. Dit project is in het kader van het voorrangbeleid te situeren en enkel scholen die in de voorrang-zones liggen, worden gevraagd die gegevens te verzamelen. Het gaat hier om de nationaliteit en het land van herkomst van de grootmoeder bij geboorte, en de opleidingsgraad van de moeder.

Deze gegevens zijn noodzakelijk om de doelgroep van het voorrangbeleid te kunnen identificeren. Omwille van de herhaalde wijzigingen van de nationaliteitswetgeving, in 1985 en 1991, hebben duizenden migrantenleerlingen de Belgische nationaliteit bekomen. Indien we geen enquête houden, worden ze als het ware onzichtbaar. Om die reden werd er naar een alternatief gegrepen, met name de etnische of allochtone herkomst. Deze herkomst kan op twee manieren worden geoperationaliseerd, door zelfbepaling of door een opgelegde omschrijving. Omwille van de grote onzekerheid en onbetrouwbaarheid wordt internationaal, de Verenigde Staten inclusief, teruggesloten van de methode van de zelfbepaling en wordt een vastomlijnde omschrijving gebruikt. Ook Nederland, dat momenteel een algemene enquête houdt naar de herkomst, kiest voor de methode die door de Vlaamse Gemeenschap wordt gevolgd.

Indien er verkeerde gegevens worden doorgegeven, zal dit natuurlijk een negatief effect hebben op heel de enquête, maar dit is nu eenmaal het geval bij om het even welke methode. Niet alle kinderen van allochtone herkomst hebben nood aan een extra ondersteuning. De doelgroep van het voorrangbeleid is dus beperkt tot de kansarmen. De scholingsgraad van de moeder is daarvoor in feite de beste indicator. We gaan immers van het feit uit dat het bij migranten meestal de moeder is die het opvoedingsproces voor haar rekening neemt. Dit is een louter sociologische vaststelling. Deze twee criteria werden dan ook niet zomaar uit de lucht geplukt maar langdurig voorbereid en uiteindelijk voorgesteld door de commissie Onderwijs-Migranten die is opgenomen in de Vlaamse Onderwijsraad. De Vlaamse regering aanvaardde deze doelgroepomschrijving en nam ze op in de besluiten met betrekking tot het voorrangbeleid.

Onlangs was er in Louvain-la-Neuve een nationale studiedag over dit onderwerp waarin vanuit het departement een heel concrete schets is gegeven hoe de zaken bij ons tot stand zijn gekomen. Die gegevens werden

Van den Bossche

sinds september 1991 in alle voorrangsscholen opgevraagd, ongeveer 400 in het basisonderwijs en het buitengewoon onderwijs en 53 in het secundair onderwijs. Tot nog toe waren daarover nooit enige problemen of klachten. Al deze scholen krijgen wel bijkomende middelen op basis van deze gegevens. Met de introductie van de studenten-databank werd deze enquête opgenomen in de algemene enquête en er werd een toelichting gegeven aan de scholen welke gegevens worden gevraagd en de reden waarom. Een aantal scholen heeft deze enquête echter naar alle ouders rondgestuurd, soms zonder enige begeleidend nota.

Dat is de fout van de school. Het is juist dat, daar waar dat gebeurt is, er enige onrust is ontstaan.

Om dit recht te zetten, heeft de secretaris-generaal op 15 januari 1993 een nieuw schrijven gericht aan de scholen, met als boodschap dat de bevraging enkel voor de eerste graad en het secundair onderwijs bedoeld is en enkel voor de leerlingen die voor bijkomende subsidiëring in aanmerking komen.

De voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb nooit de manier van enquêteren in vraag gesteld. Zoals gezegd, is in de werkgroep Migranten uitdrukkelijk op deze problematiek ingegaan. Het gaat hier over de communicatiestoornis tussen de scholen, de ouders en de leerlingen en die is volgens mij wel ernstig. Het volstaat niet te zeggen dat u een aantal documenten naar de scholen heeft gestuurd en dat zij bijgevolg perfect wisten waarover het ging. U weet dat schooldirecties hopen papier te verwerken krijgen en ik denk dat het wijzer ware geweest indien degenen die de enquête regionaal hebben gecoördineerd zelf een begeleidend schrijven hadden gemaakt, niet alleen voor de Belgische ouders, maar vooral voor migrantenouders. Want, ook bij de migrantenouders stelt men

zich heel wat vragen en kent men het kader helemaal niet. Ik denk dat er ter zake meer nodig is dan een schrijven of een bijkomend schrijven naar de scholen en dat op de ene of de andere wijze, via de geëigende kanalen, moet worden rechtgezet wat de precieze bedoeling was.

Minister L. Van den Bossche : Wij kunnen daarover van mening verschillen.

Mij lijkt het dat scholen, die een zekere mate van autonomie hebben gekregen, zelfstandig en in wijsheid moeten kunnen optreden. Brussel moet niet eeuwig alles voorkauwen voor de scholen. Ik denk dat dit tot de normale opdracht van een school behoort en ik heb geen zin om alles wat door een directie verkeerd wordt gedaan — een aantal directies hebben inderdaad de fout gemaakt die u aanklaagt en ik vind ze even storend als u — zelf recht te zetten, want ik zie niet in waarom wij anders nog schooldirecties nodig hebben.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de Raad van het Pluralistisch Onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Hooland tot de heer Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de Raad van het Pluralistisch Onderwijs.

De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, mijn vraag handelt specifiek over het voortbestaan van de Raad van het Pluralistisch Onderwijs. Er heerst ter zake enige onrust omdat, naar verluidt, deze raad zou worden afgeschaft.

De Raad van het Pluralistisch Onderwijs heeft een zeker belang en beschikt over een wettelijke basis, die teruggaat tot 1959. Hij werd officieel geïnstalleerd op 31 mei 1983, steunend op het koninklijk besluit van 12 januari 1981.

Mijnheer de minister, ik meen dat er duidelijkheid en politieke zekerheid moet bestaan met betrekking tot het voortbestaan en het functioneren van deze raad. Sta mij toe te wijzen op het belang van het pluralistisch onderwijs — dat bij ons niet zeer ver gevorderd is — in een pluralistische, verdraagzame samenleving. Dat wil niet zeggen dat er geen plaats is voor andersoortig onderwijs en nog minder dat pluralisme een doel op zich is. Wij zien pluralisme als een middel voor kwaliteitsonderwijs en zelfs voor civisme.

Mijnheer de minister, wat is het lot van de Raad van het Pluralistisch Onderwijs, of liever van het veelvormig onderwijs naar levensbeschouwelijke waarden in de samenleving ? Blijft deze raad bestaan ? Indien de raad verdwijnt, waarom moet hij dan verdwijnen en wat komt er in de plaats ?

Indien de raad blijft bestaan, welke rol speelt hij nu en zal hij in de toekomst spelen, onder welke vorm het ook moge wezen ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik vermoed dat velen in dit halfroond een beetje oudstrijders voor de pluralistische eenheidsschool zijn. Op alle banken van Kamer en Senaat zie ik wel figuren zitten die zware pleidooien hebben gehouden voor deze idee die aan het einde van de jaren zestig en bij het begin van de jaren zeventig opgang maakte.

De wijziging van 14 juli 1975 aan de Schoolpactwet vormt de wettelijke basis voor de oprichting van de Raad van het Pluralistisch Onderwijs. Artikel 2 van deze wet bevat bepalingen betreffende het vastleggen van de inhoud van het pedagogisch project van de pluralistische school en betreffen-

Van den Bossche

de het bestuur, het beheer en de lokale verankering van dit schooltype.

Bij koninklijk besluit van 12 januari 1981 wordt de Raad van het Pluralistisch Onderwijs dan opgericht ; haar samenstelling, bevoegdheid en werking worden erdoor bepaald. Op dat ogenblik leefde de idee al veel minder bij de politici. De opdracht van de raad luidde als het ware de nazomer van de idee in.

De opdracht van de raad bestond erin een Keure van het Pluralistisch Onderwijs te schrijven en daarna de pluralistische scholen te erkennen, die aan deze keure voldeden. In tegenstelling tot vele andere hoge raden, die nog slechts op papier bestaan en hoogstens een nieuwjaarsreceptie organiseren, vergadert deze raad sinds januari 1981 maandelijks en levert telkens een keurig verslag van de samenkomst af.

Op welke resultaten behoudens zijn samenkomsten kan deze raad bogen ? De raad heeft wel de redactie van een Keure voor de Pluralistische School afgerond, maar na 12 jaar werking is er nog steeds geen enkel pluralistische school. Hoewel de keure bestaat, heeft er zich geen enkele school tot deze keure bekend. De raad heeft dus geen aanhangers in het binnenland.

De raad bezoekt graag scholen en is daarom verplicht af en toe een buitenlandse studiereis te maken. In het laatste verslag wordt de idee geopperd om eens naar Noord-Ierland te trekken. Dit zal wellicht interessant zijn. De reis- en verblijfskosten van de leden werden in alle keurigheid voor een bedrag van 1,1 miljoen frank ingeschreven op de begroting van 1993.

Tot daar een samenvatting van de belangrijkste activiteiten en successen van deze raad.

Intussen werd de ARGO opgericht en werd het gemeenschapsonderwijs autonoom. De centrale raad van het gemeenschapsonderwijs heeft een verklaring goedgekeurd die de notie positieve neutraliteit bevat. Er is dus

een nieuw pedagogisch project waarin de verschillende participanten aan het onderwijs en de lokale gemeenschap hun inbreng kunnen hebben, de zogenaamde lokale verankering die ook in 1975 als een essentiële bouwsteen van het pluralistisch onderwijsproject werd voorgesteld.

De vraag rijst dus of er anno 1993 in het onderwijslandschap nog plaats is voor dit model van pluralistische school. Het antwoord op die vraag is na twaalf jaar werking nog niet gegeven. Ik garandeer u niet dat de raad blijft bestaan en evenmin dat hij wordt afgeschaft.

Eenieder moet zich wars van alle sentimentaliteit en oudstrijdersnostalgie durven afvragen of een orgaan dat sinds twaalf jaar maandelijks vergadert en buitenlandse studiereizen maakt zonder in het binnenland ook maar één aanhanger te winnen, nog levensvatbaar is. Moeten wij deze raad als een soort relikwie blijven bewaren ? Deze vraag zal ik ook aan de Vlaamse regering stellen.

De voorzitter : De heer R. Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland : Mijnheer de minister, ik dank u ten eerste voor uw antwoord dat voor vele collega's en ook voor mij zeer verhelderend was, aangezien ik niet behoor tot de oudstrijders die u zoëven heeft genoemd.

Mijnheer de minister, het betreft in feite een onderwerp van groot belang in het verleden en ook nu, namelijk de veelvormigheid van de levensbeschouwelijke waarden in het onderwijs, waar onze samenleving wordt voorbereid.

Dat gezegd zijnde, zal ik niet aandringen om deze raad kritiekloos te behouden of het budget ervan voor 1994 te verhogen. Integendeel, ik zou u willen verzoeken de zin van de raad en van zijn werking te onderzoeken en aan de veelvormigheid van de levensbeschouwelijke waarden in het onderwijs een goed debat te besteden.

Wellicht werden de opdrachten voor dit orgaan bij het begin van de jaren

tachtig, op grond van de gegevens van 1975, verkeerd georiënteerd of onderschat.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Wij zullen dit probleem zeer realistisch onderzoeken.

Ik denk evenwel dat de leidraad van de Latijnen moet gelden : *contra facta non valent argumenta*.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer F. Dielens tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de Brusselse lokale radio's

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Dielens tot de heer Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de Brusselse lokale radio's.

De heer Dielens heeft het woord.

De heer F. Dielens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de toestand waarin de Vlaamse lokale radio's in de Brusselse agglomeratie verkeren, wordt stilaan onhoudbaar, aangezien zij voortdurend door de Franstalige lokale radio's worden weggedrumd.

Op basis van het decreet van 1990 zou het — zoals u in maart vorig jaar in het vooruitzicht stelde — mogelijk zijn het zendvermogen van deze radio's aan te passen, op voorwaarde dat de technische ordening op punt is gesteld en gepubliceerd. Inmiddels is deze publicatie bijna tien maanden geleden gebeurd.

Wat is de stand van zaken ingevolge de publicatie van dit besluit ?

Zou het niet wenselijk zijn het zendvermogen van deze lokale radio's in de Brusselse agglomeratie op te drij-

Dielens

ven zodat zij de Franstalige radio's qua zendkracht kunnen evenaren ?

Zou het bovendien niet mogelijk zijn deze lokale radio's, met het oog op hun verdere uitstraling, via de kabelmaatschappijen te laten uitzenden ?

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, ik kan de heer Dielens het volgende antwoorden. Het probleem dat hij hier aankaart, is mij al sedert geruime tijd bekend en ligt mij, als Vlaamse Brusselaar, bijzonder nauw aan het hart.

Er bestaat volgens mij maar één mogelijkheid om tot een oplossing te komen, namelijk afspraken maken met de Franstalige Gemeenschap. Ik heb dat reeds mondeling meegedeeld aan gemeenschapsminister Anselme. Ik heb hem nog gisteren een officiële uitnodiging gestuurd voor het opnemen van deze besprekingen.

Mijnheer Dielens, u hebt mij een concrete vraag gesteld over de uitbreiding van het zendvermogen. Het is juist dat het decreet ons toelaat om van de 8-kilometerstraal af te wijken. Het technisch resultaat van een versterking van de zenders zou echter zijn dat men de Vlaamse Brusselse zenders nog verder zou horen in Vlaams-Brabant en dat de toestand nauwelijks zou verbeteren in Brussel. U kent de technische problemen die wij hebben gehad bij het opstarten van Radio Donna. Wanneer men Radio 1 in Brussel op de middengolf had vervangen door Radio Donna was er onmiddellijk een storm van protest, omdat men in een aantal wijken van de 19 gemeenten nog zeer moeilijk Radio 1 op FM kon nemen, laat staan in goede omstandigheden beluisteren. Vandaar dat de BRTN op dit ogenblik een nieuwe zender laat bouwen in Sint-Pieters-Leeuw. Deze is bedoeld om onder meer de sterke uitzendposten van de BRTN beter te kunnen laten opvangen door de luisteraars in Brussel zelf. Het versterken van de zenders en het afwijken van de 8-kilometergrens is bijgevolg

geen afdoende remedie. Er zullen integendeel nog meer problemen rijzen in Vlaams-Brabant en in de regio Halle-Vilvoorde. Ik kan mij voorstellen dat bepaalde Vlaamse Brusselse zenders in uw gemeente, in Ternat, en in Sint-Katharina-Lombeek beter kunnen worden ontvangen dan in bepaalde wijken van de Brusselse agglomeratie zelf.

Het probleem van de kabelmaatschappijen is een belangrijk probleem van juridische aard. De kabel is voor de 19 Brusselse gemeenten namelijk een federale bevoegdheid gebleven. Op dat vlak zouden we dan ook onderhandelingen moeten beginnen zowel met de nationale bevoegde minister als met de Franstalige en Vlaamse gemeenschapsministers. Om dit imbroglio, want het is een bijzonder complex technisch en juridisch probleem, te kunnen ontwarren, moeten wij stapsgewijze tewerk gaan. Ik wil eerst een afspraak met de Franse Gemeenschap om na te gaan op welke manier wij een rechtmatige verdeling kunnen doen van de zenders binnen de Brusselse agglomeratie. Indien wij hier een consensus kunnen bereiken — ik zal daar staan op een 50/50-verdeling, maar ik weet niet of dit haalbaar zal zijn — hebben wij al een eerste mogelijkheid om wat meer luistercomfort te geven aan de inwoners van de Brusselse agglomeratie.

De voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer F. Dielens : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik begrijp dat er hier een technisch probleem is. Anderzijds stellen wij toch vast dat de Franstalige Gemeenschap het mogelijk heeft gemaakt dat de Franstalige lokale radio's heel wat meer zendvermogen hebben. Wij vragen ons dan af waarom zij geen problemen hebben met hun Franstalige collega's aan de overkant.

Het is nu al bijna een jaar geleden dat het koninklijk besluit dat de technische ordening op punt moest stellen, is verschenen. Inmiddels komen de Nederlandstalige lokale radio's door het Franstalige gedrum haast

niet aan bod. Ik vraag u bijgevolg dringend de heer Anselme op dit probleem te wijzen en met hem een oplossing uit te werken.

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, de heer Dielens mag ervan overtuigd zijn dat ik in de volgende weken en maanden met bijzondere aandacht dit dossier verder zal behandelen. Hij mag zeker niet twijfelen aan mijn goede bedoelingen, want ook ik streef er in de eerste plaats naar dat de Vlamingen in Brussel een beter zendcomfort kunnen hebben dan op dit ogenblik.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de subsidievoorschotten uit het Vlaams Sportfonds

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Hostekint tot de heer Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de subsidievoorschotten uit het Vlaams Sportfonds.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer P. Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, een aantal sportfederaties die zijn aangesloten bij het Vlaams Sportfonds ondervindt op dit ogenblik ernstige moeilijkheden als gevolg van de laattijdige uitbetaling van de subsidievoorschotten voor het jaar 1992. In totaal bedraagt de achterstand 100 miljoen frank op een globaal subsidiebedrag van ongeveer 320 miljoen frank. Deze situatie brengt de georganiseerde sportbeoefening in Vlaanderen in het gedrang en leidt tot onhoudbare toestanden. Bepaalde sportfederaties waren bijvoorbeeld verplicht om dure kaskredieten op te nemen om hun verbinte-

Hostekint

nissen inzake personeel en werking na te komen. De subsidies voor de sportfederaties komen uit het Vlaams Sportfonds dat onder meer wordt gesteund door de Nationale Loterij. De Nationale Loterij stelt haar betalingen steeds maar uit wat onbegrijpelijk is voor een organisatie met een jaarlijkse omzet van 75 miljard frank en een winst die schommelt tussen 8 en 9 miljard frank.

Mijnheer de minister, ten eerste wil ik u vragen in welke mate u reeds bent tussenbeide gekomen bij de Nationale Loterij om de achterstallige betalingen weg te werken.

Ten tweede wil ik u vragen of het niet aangewezen is om de toelagen rechtstreeks via de gewone begroting van Bloso uit te betalen in plaats van uitsluitend via het Sportfonds? Dit zou trouwens een garantie betekenen voor de onafhankelijkheid ten opzichte van de Nationale Loterij.

Ten derde wil ik u vragen of het niet opportuun is om de toelagen maandelijks uit te betalen. Nu gebeurt dit tweemaal per jaar met alle moeilijkheden van dien.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, tijdens het jaar 1992 heb ik de federale minister van Financiën en de directeur-generaal van de Loterij driemaal schriftelijk gevraagd — om nog niet te spreken van de talloze telefoontjes — de gelden voor het Sportfonds sneller uit te betalen.

U herinnert zich wellicht — we hebben deze problematiek nog behandeld bij de bespreking van de begroting — dat begin juli 1992 het bedrag voor de eerste zes maanden werd betaald. Helaas moet ik u bekennen dat het saldo — of het bedrag voor de volgende zes maanden — maar werd betaald begin 1993.

Ik heb op 8 januari laatstleden, onmiddellijk na het reces, aan de federale minister van Financiën voorgesteld in de toekomst over te gaan tot maandelijks betalingen. Op deze

manier moet worden vermeden dat de Lotto, zoals in het verleden het geval was, de betaling over twee schijf dan dikwijls het daaropvolgende jaar werd uitbetaald. Ik heb nu aan de federale minister voorgesteld om maandelijks een bedrag te betalen.

Het programmadecreet dat de begroting moet begeleiden, voorziet in de mogelijkheid om de Bloso-gelden te globaliseren, ongeacht de herkomst. Met andere woorden Bloso heeft nu een begroting ingediend waar aan de ontvangstenzijde de ontvangsten geglobaliseerd zijn, ongeacht of ze afkomstig zijn van de federale overheid, de Lotto of de Vlaamse Gemeenschap. Het is dus goed mogelijk dat Bloso voor dit probleem dus een globale oplossing vindt. Ik zal de raad van bestuur van Bloso in elk geval schriftelijk verzoeken zich in zijn eerstvolgende vergadering over dit prangende probleem te buigen.

De heer P. Hostekint : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Het verheugt mij dat de subsidies voor 1992 integraal zijn uitbetaald en dat de minister in de mate van het mogelijke ook aan mijn twee overige vragen zal proberen tegemoet te komen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer W. Cortois tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de overname door de Vlaamse Maatschappij voor Afvalrecuperatie van de n.v. Grammet

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Cortois tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de overname door de Vlaamse Maatschappij voor Afvalrecuperatie van de n.v. Grammet

De heer Cortois heeft het woord.

De heer W. Cortois : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, via de pers hebben wij vernomen dat de Vlaamse Maatschappij voor Afvalrecuperatie op 31 december 1992 het privé-bedrijf de NV Grammet, groothandel in oud papier, zou hebben overgenomen. Met de overname zou een bedrag van ongeveer 200 miljoen frank zijn geoemd.

Wij vinden het eigenaardig dat een overheidsbedrijf een privé-bedrijf overneemt, dat op dit ogenblik in een rechtsgeding is verwickeld waarbij de OVAM, andere openbare instellingen en een privébedrijf worden gedagvaard.

Wij stellen vast dat de VLAR blijkbaar niet in staat was zelf een methode te ontwikkelen om haar opdracht als maatschappij in de afvalsector te vervullen. Zij heeft geopteerd voor de gemakkelijkste weg en heeft met overheidsgeld een bestaand bedrijf gekocht.

Door de overname van de NV Grammet heeft de VLAR uiteraard alle lopende contracten van het bedrijf overgenomen. Een aantal belangrijke contracten van de NV Grammet zouden betrekking hebben op de afvoer van oud papier uit het Brussels Gewest.

Deze vaststellingen roepen een aantal vragen op.

Kan de minister mij bevestigen dat de prijs die werd betaald voor de overname van de NV Grammet inderdaad 200 miljoen frank bedraagt?

Kadert de overname van de NV Grammet in het algemeen beleid?

Via de NV Grammet zal de VLAR, opgericht om de afvalproblematiek in Vlaanderen op te lossen, uiteindelijk Brussels oud papier importeren en in Vlaanderen verwerken. Op die manier zal de afvalberg in Vlaanderen nog vergroten. Wij vragen ons af of dat de bedoeling kan zijn van een overheidsbedrijf. Zal de VLAR zich via de NV Grammet actief, als Vlaams overheidsbedrijf, bezighouden met de verwerking van Brussels

Cortois

oud papier ? Bestaan er hieromtrent contracten ? Omvatten die contracten bepaalde hoeveelheden ? Hoelang zullen die contracten nog lopen ?

De voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, ik wil erop wijzen dat de VLAR een NV is en aldus is onderworpen aan het vennootschapsrecht. De hoofdaandeelhouder van de VLAR is de Vlaamse Milieuholding. Er zijn echter nog andere aandeelhouders, zoals Electrabel.

Wat de overnamepolitiek betreft, heeft de VLAR het recht een bestaand bedrijf over te nemen. Zij is niet verplicht de voorwaarden van de overname aan mij kenbaar te maken. De milieuholding moet echter in staat zijn mij inlichtingen te verschaffen aangaande elk dossier. Het is mogelijk dat de milieuholding regelmatig geld vraagt om de uitgavenkosten van de VLAR te dekken. In dat geval moet de milieuholding mij op de hoogte brengen.

Bij de overname van de NV Grammet werd door de raad van bestuur van de VLAR beslist om de schadeclaim van 150 miljoen frank ten aanzien van het Vlaams Gewest en van andere instanties, niet langer te handhaven.

Wat de contractuele verbintenissen met betrekking tot oud papier uit het Brussel gewest betreft, is het duidelijk dat deze moeten worden voldaan. Ingevolge de vennootschapswetgeving moet VLAR dit contract van Grammet uitvoeren.

De papiersector beperkt zich uiteraard niet tot Vlaanderen, en zelfs niet tot België. Hij is een van de meest geïnternationaliseerde sectoren. Men zoekt overigens nog afzetmarkten en recycleerbaar oud papier. In deze sector is er dus beslist ruimte voor dit soort van activiteiten.

De voorzitter : De heer Cortois heeft het woord.

De heer W. Cortois : Mijnheer de

voorzitter, ik heb nog enkele opmerkingen.

Tot op heden was ik er niet van op de hoogte van de NV Grammet, new look-directie VLAR, zou hebben besloten om onder meer de schadeclaim tegen de Vlaamse regering en andere instanties in te trekken. Dit bericht moet dus van heel recente datum zijn of zelfs van de jongste uren dateren. Ik verzoek de minister dan ook dit nog eens uitdrukkelijk te bevestigen.

Mijnheer de minister, de fundamentele vraag waarmee we bezig zijn, blijft bestaan. Het kapitaal van VLAR is voor ongeveer 70 procent van de GIMV afkomstig en ook Electrabel heeft aandelen.

Nochtans werd VLAR in het verleden aan het grote publiek altijd verkocht als een van de oplossingen voor de afvalstoffenverwerking in Vlaanderen. Dat men de nationale en internationale dimensie niet uit het oog kan verliezen, lijkt me evident te zijn, maar de VLAR heeft als eerste en tot op heden als enige activiteit de overname van een privé-bedrijf en heeft bovendien onvoldoende nagegaan wat dat bedrijf precies produceert. Het beleid, dat hier gestalte heeft gekregen, wordt in de praktijk herleid tot het importeren van oud papier uit Brussel.

Ik noem dit een gemiste start en geen goed voorbeeld voor de toekomst. Volgens mij had men het probleem op een andere manier kunnen aanpakken. Met overheidsgeld wordt een politiek uitgewerkt waarbij ik wel vragen moet stellen. Wat men zelf niet kon opbouwen, is men op de markt gaan kopen zonder er zich rekenschap van te geven of Vlaanderen daarmee gebaat is.

Uw antwoord met betrekking tot de schadeclaim interesseert me in het bijzonder. Is het inderdaad juist dat het proces door de nieuwe directie is stopgezet ? Als u niet zeker bent, heb ik er geen bezwaar tegen om later antwoord te krijgen. Ik wil u namelijk niet pakken op een mogelijk gebrek aan informatie.

De voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, ik heb geantwoord dat VLAR een NV is en dat ik me bij deze NV heb geïnformeerd.

Deze NV heeft me meegedeeld dat men de schadeclaim heeft ingetrokken op het ogenblik dat is beslist tot de overname van Grammet.

Mijnheer Cortois, wat het afvalverwerkingsbeleid van Vlaanderen betreft, hebt u me een precieze vraag gesteld over het contract met het Brussels Gewest. Ik heb een precies antwoord gegeven. **(Onderbreking door de heer Cortois)**

Dat hoeft ik niet te weten. Ik heb de overnameprijs ook niet vermeld. Uw fractie zou trouwens de eerste zijn om me te verwijten dat ik gegevens van een NV bekend zou maken.

Ik wijs erop dat VLAR het contract met het Brussels Gewest integraal moet overnemen omdat de wetgeving met betrekking tot het vennootschapsrecht hiertoe verplicht, maar dat dit slechts een onderdeel is van de argumenten waarom men Grammet heeft overgenomen.

Het afvalbeleid in Vlaanderen staat hier centraal en niet het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Ulburghs tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de grondwaterkwaliteit in Limburg

Actuele vraag van de heer M. Didden tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de grondwaterkwaliteit in Limburg

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Ulburghs tot de heer De Batselier, minister vice-president van de

Voorzitter

Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de grondwaterkwaliteit in Limburg en van de heer Didden tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de grondwaterkwaliteit in Limburg.

De heer Ulburghs heeft het woord.

De heer J. Ulburghs : Mijnheer de voorzitter, volgens Lisec, het Limburgs studiecentrum van toegepaste ecologie dat in opdracht heeft gewerkt van de bestendige deputatie, is in Limburg het grondwater op een verontrustende wijze vervuild. Vooral in Noord-Limburg, het Maasland en Zuid-Limburg overstijgt de vervuilingsgraad zowel in de diepe als in de ondiepe lagen de Belgische en de Europese normen. Daarvoor zijn zowel landbouwbedrijven als industrieën verantwoordelijk. In Noord-Limburg, in Roten en in de site van de mijnen is er veel verontreinigende afval. Het is hoognodig dat hier maatregelen worden genomen. Het bericht van het onderzoek is op 25 januari praktisch in alle kranten verschenen. De mooie provincie zou wel eens de afvalbak van Vlaanderen kunnen worden.

Mijnheer de minister, wat denkt u daaraan te doen ?

De voorzitter : De heer Didden heeft het woord.

De heer M. Didden : Mijnheer de voorzitter, de heer Ulburghs, mijn goede collega, heeft het probleem reeds geschetst. Heeft de minister de bevindingen van de studie die gisteren en eergisteren in de pers zijn verschenen, reeds kunnen inzien en kan hij deze bevestigen ?

Dient de vervuiler hier te betalen ? Betekent dit dat de eigenaar van de mijnsites die bij mijn weten nog altijd de Kempische Steenkoolmijnen zijn, verantwoordelijk zullen worden gesteld en zal het desgevallend reinigen van de oppervlaktegrond die met algerhande metalen en nitraten is vervuild, te hunnen laste vallen ? Wie zal hier betalen ?

De voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, de waterwinningsgebieden en de beschermingszones worden vastgelegd door de besluiten van 1985 van de Executieve. De beschermingszones werden ingedeeld in zones I en II. De beschermingszones I zijn meestal in eigendom van de drinkwatermaatschappijen zelf zodat daar geen probleem is van vermessing. De problemen komen vooral voor in de beschermingszones II waar reeds enkele maatregelen werden genomen.

Het is echter duidelijk dat er bijkomende bemestingslimieten en -bepalingen moeten komen. Wij zijn nu reeds twee maanden bezig, samen met de Vlaamse Landmaatschappij, om een aantal normeringen inzake bemesting op te leggen. Het spreekt voor zich dat de drinkwatermaatschappijen daarbij betrokken zijn. Het is juist dat ondiepe waterreserves nu stelselmatig in het gedrang komen, niet alleen in het Limburgse, maar ook in andere delen van ons land. Ik heb daarvoor al gewaarschuwd. Bovendien heb ik voor een aantal vergunningsdossiers bepaalde maatregelen genomen precies om, samen met de provincie, strenger te kunnen optreden teneinde dit probleem op te lossen.

De Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening heeft nu beslist om de ondiepe winning te Bree uit het bedrijf te nemen, precies omwille van de te hoge concentratie van nitraten. Men vlucht dus inderdaad naar diepe grondwaterlagen. Voor de oude mijnterreinen is het grootste probleem de pyrietsteen die ijzervulfaat bevat. Dit betekent dat er 1 percent is op een totaal volume van 24 miljoen kubieke meter. Bij elke regenval wordt men dus telkens met dat probleem geconfronteerd. Men tracht die insijpeling te leiden naar waterreserves waar het zout kan worden uitgelooft via een techniek die in deze reserves werd ingebouwd. Het is duidelijk dat hier een afvoer naar grote bekkens komt. Ik denk dat dit een belangrijk element is. Er werd ook een vraag gesteld in verband met de

sanering van het stort te Zolder. Dat is een ander concreet probleem waarvoor binnenkort de nodige maatregelen zullen worden genomen.

De voorzitter : De heer Ulburghs heeft het woord.

De heer J. Ulburghs : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had graag geweten of er een onderzoek werd ingesteld naar de kwaliteit van het drinkwater op dit ogenblik. Is het waar dat de Limburgers nu vervuild drinkwater drinken ?

U spreekt over de ondiepe lagen maar ook de diepe lagen zijn reeds aangetast.

Ik herneem de vraag over de KS. Zij beschikken over geld, zij kunnen over de Rechar-fondsen beschikken. Zullen zij verplicht worden om dit fonds aan te wenden niet alleen voor de sanering van hun terreinen maar ook voor de diepe en ondiepe wateren ?

De voorzitter : De heer Didden heeft het woord.

De heer M. Didden : Mijnheer de voorzitter, ik wens de minister te bedanken voor zijn correct antwoord. Ik sluit mij ook aan bij wat de heer Ulburghs zegt in verband met de Kempense Steenkoolmijnen. Ik denk dat zij ten volle hun verantwoordelijkheid moeten nemen en niet enkel genieten van de lusten van het verleden die de eigendommen zijn. Zij moeten ook de lasten van het verleden nemen.

De voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Ik denk dat dit punt een uitstekend element zou zijn om in de permanente werkgroep Limburg te worden besproken. Zo kunnen de verantwoordelijken voor hun verantwoordelijkheid worden geplaatst.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de kwaliteit van de bruggen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Caudron tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de kwaliteit van de bruggen.

De heer Caudron heeft het woord.

De heer J. Caudron : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, zodat een jaar geleden stortte in Melle de brug over de Zeeschelde in, waarbij één dode te betreuren viel. U gaf daarna uw administratie de opdracht alle gelijkaardige bruggen te inspecteren. Op 15 januari gaf uw kabinet een persbericht uit waaruit blijkt dat nog een aantal bruggen, twee in Merelbeke en één in Lovendegem, ernstige gebreken vertonen en dat herstellingswerken zich op korte termijn opdringen. Ongeruste inwoners van Merelbeke namen contact op met het gemeentebestuur, waar kennelijk niemand op de hoogte was. Nu blijkt dat die werken niet onmiddellijk kunnen worden uitgevoerd en dat het onderzoek nog niet is afgesloten.

Mijnheer de minister, is dit alles juist, en wanneer zullen de werken dan wel kunnen starten ? In hoeverre hebt u voor die werken kredieten ingeschreven in uw begroting voor 1993 ? Vindt u het opportuun dergelijke persberichten vrij te geven en zodoende de bevolking te alarmeren ?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Na het ongeval te Melle zijn vele ogen opengegaan. In de voorbije decennia hebben wij inderdaad te weinig aandacht besteed aan het onderhoud van de infrastructuur in Vlaanderen, dit omwille van budgettaire beperkingen. Daardoor kreeg vooral het structureel onderhoud minder aandacht dan blijkbaar nodig was. Wij moeten nu een structurele oplossing bedenken,

vooral wat het te volgen beleid betreft.

Na het ongeval te Melle gaf ik mijn administratie de opdracht een onderzoek in te stellen waarbij een aantal bruggen die een verhoogd risico zouden vertonen, grondig moeten worden onderzocht onder andere door röntgenanalyse. Op basis van de bevindingen van dit onderzoek werden de nodige conclusies getrokken met betrekking tot de bruggen in de omgeving van Lier. Bij nazicht van de 37 bruggen waarover u spreekt, werd vastgesteld dat twee bruggen in Merelbeke en één in Lovendegem ernstige gebreken vertoonden en dringend onderhoud vereisen. Het onderzoek is dus wel degelijk afgerond. Het onderhoud zal dringend en met voorrang gebeuren. Daartoe zijn de nodige kredieten in de begroting van 1993 ingeschreven. Ik kan evenwel de precieze bedragen nu niet onmiddellijk geven.

In uw vraag zit trouwens een nuttige suggestie vervat, die ik ook aan mijn administratie heb doorgegeven, met name de betrokken gemeentebesturen van de bevindingen van het onderzoek van bruggen van een gelijkaardig type als de brug van Melle op de hoogte te brengen, opdat zij met kennis van zaken eventuele vragen van burgers zouden kunnen beantwoorden. Het is mijns inziens erg belangrijk dat bij een onderzoek de resultaten, zodra zij beschikbaar zijn, ook aan de publieke opinie via de media worden bekend gemaakt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren M. Olivier, J. De Mol, V. Vautmans, L. Van Nieuwenhuysen, R. Van Hooland en H. Van Dienderen betreffende het ondernemingsplan en de uitvoering van het tienjarenplan van de NMBS - 270 (1992-1993) - Nr. 1

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Olivier, De Mol, Vautmans, Van Nieuwenhuysen, Van Hooland en Van Dienderen betreffende het ondernemingsplan en de uitvoering van het tienjarenplan van de NMBS.

De bespreking is geopend.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, ik vraag uw aandacht voor een voorstel van resolutie dat door alle in deze Raad vertegenwoordigde fracties is ingediend. Het betreft het ondernemingsplan en de uitvoering van het tienjarenplan van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

Deze week werd er in de Vlaamse Raad ruim aandacht besteed aan het ondernemingsplan en de uitvoering van het tienjarenplan van de NMBS, zowel in de interpellatie van de heer Candries in de openbare vergadering als in de commissie voor Openbare Werken en Vervoer. Dit heeft geleid tot het indienen van een aantal voorstellen van resolutie die respectievelijk uitgingen van de heren Van Dienderen, De Mol, Lauwers, Ansoms en Olivier. Als voorzitter van de commissie heb ik getracht om via een ontwerpvoorstel van resolutie tot een eenparige conclusie te komen. Deze morgen was er nog een vergadering van de werkgroep en hebben we eenparigheid bereikt. Ik wil de Vlaamse Raad dan ook vragen dit voorstel van resolutie bij hoogdringendheid te behandelen en te stemmen. Gelet op de eenparigheid van de indiening, meen ik dat het een belangrijk signaal kan zijn naar de NMBS en vooral ook naar de Vlaamse regering. Ik richt mij nu tot de minister-president van de regering omdat onze resolutie tot hem en zijn regering is gericht.

Ten eerste vragen wij de regering met betrekking tot het ondernemingsplan en de uitvoering van het tienjarenplan van de NMBS om een slagvaardige houding aan te nemen ten overstaan van het spoorwegbeleid. Hierbij moet men rekening houden met het feit dat dit beleid een verstrekkende weerslag heeft op de sociaal-

Beysen

economische ontwikkeling van onze regio.

Ten tweede vragen wij om zo snel mogelijk een prioriteitenlijst op te stellen van strategische investeringen in projecten die moeten kaderen in een significante verbetering van de dienstverlening aan de reizigers en in een optimalisering van het goederenverkeer.

Ten derde vragen wij de regering de nodige initiatieven te ontwikkelen om de samenwerking en de coördinatie met het busvervoer effectief te waarborgen.

Ten vierde verzoeken wij de regering effectief overleg te structureren tot vrijwaring van de Vlaamse belangen.

Ten slotte vragen wij de regering met aandrang er bij de raad van bestuur van de NMBS op aan te dringen vooralsnog geen beslissing te nemen over het ondernemingsplan. Wij vragen een bezinningsperiode tot eind april 1993 om het de regering mogelijk te maken haar advies uit te brengen.

Collega's, ik denk dat dit voorstel van resolutie de wil van de Vlaamse Raad weerspiegelt en dat we er een bijzonder signaal mee uitsturen naar de Vlaamse bestuurders bij de NMBS om de belangen van onze regio te vrijwaren.

De voorzitter : Wordt het voorstel tot spoedbehandeling van deze resolutie met eenparigheid aanvaard ? **(Ja)**

De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, als er geen andere collega's zijn die een verdere toelichting willen geven, wil ik de Raad mededelen dat we dit punt deze morgen uitvoerig hebben besproken tijdens de bijeenkomst van de Vlaamse regering.

Wij hebben afgesproken onmiddellijk een brief te sturen naar de federale eerste minister, de heer Dehaene. In deze brief zullen wij duidelijk

wijzen op het grote belang dat het herstructureringsplan voor de mobiliteit in Vlaanderen heeft. We moeten ook rekening houden met de kwaliteit en met de aansluiting op wat wij zelf in beheer hebben. In de komende dagen zullen wij dan ook alle nuttige contacten leggen om de Vlaamse belangen ter zake te waarborgen. Dit is de eensgezinde houding van de Vlaamse regering.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

De bespreking is gesloten.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heren Olivier, De Mol, Vautmans, Van Nieuwenhuysen, Van Hooland en Van Dienderen, betreffende het ondernemingsplan en de uitvoering van het tienjarenplan van de NMBS.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
106 leden hebben ja geantwoord ;
6 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Annemans G.
Appeltans L.
Baldewijns E.
Barbé L.
Bartholomeeussen M.
Bosman R.
Brouns H.
Candries H.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Cortois W.
Coveliers H.
Creyf S.
De Boeck A.
De Clerck S.
De Croo H.
De Man F.
De Meyer J.

De Mol J.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
Devolder J.
Dewael P.
Didde M.
Dielens F.
Dierickx L.
Dua V.
Eeman J.
Geysels J.
Ghesquière F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goutry L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lauwers H.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Maertens M.
Marsoul H.
Maximus L.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters W.
Pinoie E.
Pinxten K.
Platteau S.
Ramoudt D.
Sarens F.
Schellens A.
Schuermans E.
Sleeckx J.
Spinnewyn J.
Swennen G.
Swinnen R.
Taelman W.
Tant P.
Tavernier J.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Ulburghs J.
Vandriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandersmissen E.
Vandeurzen J.
Van Dienderen H.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hauthem J.
Van Hecke J.

Voorzitter

Van Hooland R.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Mechelen D.
Van Nieuwenhuysen L.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Van Walleghem R.
Vautmans V.
Vergote F.
Verhofstadt G.
Verleyen I.
Verlinden A.
Vermassen G.
Vermeiren F.
Verreycken W.
Verwilghen M.
Vogels M.
Weyts J.
Wymeersch F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

De Batselier N.
Detiège L.
Kelchtermans T.
Seeuws W.
Van den Brande L.
Weckx H.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van resolutie aan ; het zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

MOTIE VAN AANBEVELING van de heer V. Vautmans tot besluit van de op 13 januari 1993 door de heer V. Vautmans gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het door de minister gevoerde beleid inzake de ruimtelijke ordening – 261 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de

hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van de heer Vautmans tot besluit van de op 13 januari 1993 door de heer Vautmans gehouden interpellatie tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het door de minister gevoerde beleid inzake de ruimtelijke ordening.

De heer Vautmans heeft het woord.

De heer V. Vautmans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de wet op de stedenbouw dateert van 1962. Er is aan deze wet in het verleden al zeer veel gesleuteld. Uiteindelijk is deze wet in zijn globaliteit toch aan herziening toe. Het wordt dus tijd dat Vlaanderen een eigen decreet over de ruimtelijke ordening krijgt. Dit eigen decreet moet alle aspecten, alle wijzigingen en alle nog uit te voeren wijzigingen omvatten. Er moeten immers nog heel wat wijzigingen worden aangebracht omwille van de nieuwe opties die in verband met de planniveaus in Vlaanderen moeten worden genomen. Een eigen decreet is dus absoluut noodzakelijk ter vervanging van de wet op de stedenbouw.

Brussel heeft reeds een eigen decreet, Wallonië heeft reeds een eigen decreet en wij vragen dan ook — en met partijpolitiek heeft dit niets te maken, wel met de goede gang van zaken — dat wij een globaal decreet over de ruimtelijke ordening kunnen behandelen in de bevoegde commissie. **(Applaus bij de VLD)**

De voorzitter : Aan de orde is dus de hoofdelijke stemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
69 leden hebben ja geantwoord ;
24 leden hebben neen geantwoord ;
21 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Bosman R.
Brouns H.
Candries H.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Cortois W.
Coveliers H.
De Clerck S.
De Croo H.
De Groot E.
De Maght-Aelbrecht A.
De Man F.
De Meyer J.
De Mol J.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
Devolder J.
Dewael P.
Eeman J.
Ghesquière F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goutry L.
Lauwers H.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A.
Marsoul H.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Peeters W.
Pinxten K.
Platteau S.
Ramoudt D.
Sarens F.
Schuermans E.
Spinnewyn J.
Taelman W.
Tant P.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Vandersmissen E.
Vandeurzen J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Van Mechelen D.
Van Nieuwenhuysen L.
Van Overmeire K.
Van Parys T.
Van Peel M.

Voorzitter

Van Rompuy E.
Vautmans V.
Vergote F.
Verhofstadt G.
Verlinden A.
Vermeiren F.
Verreycken W.
Verwilghen M.
Weyts J.
Wymeersch F.

NEEN hebben geantwoord :

Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Dielens F.
Hancké L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lisabeth C.
Logist M.
Maximus L.
Moens G.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Schellens A.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Swennen G.
Swinen R.
Vandenbroucke F.
Van der Sande J.
Vanlerberghe R.
Vanvelthoven L.
Verleyen I.
Vermassen G.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aelvoet M.
Appeltans L.
Barbé L.
Caudron J.
De Batselier N.
De Boeck A.
Detiège L.
Didden M.
Dierickx L.
Dua V.
Geysels J.
Kelchtermans T.
Maertens M.
Olaerts H.
Tavernier J.
Ulburghs J.
Van den Brande L.
Van Dienderen H.
Van Hooland R.
Van Vaerenbergh E.

Vogels M.

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

Reden voor onthouding ?

De heer Didden heeft het woord.

De heer M. Didden : Mijnheer de voorzitter, ik heb mij onthouden omdat ik niet tegen het voorstel ben. Ik denk inderdaad dat er op korte termijn een nieuw decreet over de ruimtelijke ordening moet tot stand komen. Ik heb dit niet kunnen goedkeuren, omdat ik er wilde op wijzen dat de indiener van deze motie, tevens de interpellant, jarenlang de kans heeft laten liggen om hetzelfde te doen. **(Applaus bij de CVP)**

De voorzitter : De heer Vautmans heeft het woord.

De heer V. Vautmans : Ik wil er toch de aandacht op vestigen dat ik op dat ogenblik niet de minister van Ruimtelijke Ordening was en dat er een decreet op de ruimtelijke ordening werd voorgelegd aan de Executieve die het ontwerp voorlegde aan een werkgroep. Omwille van de speciale positie van minister Waltniel, weigerde men dat decreet fundamenteel te bespreken. **(Applaus bij de VLD) (Twistgesprekken tussen de VLD en leden van andere fracties)**

De voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de voorzitter, wij hebben ons onthouden. Ten gronde kan niemand zich verzetten tegen de vage bewering dat er een nieuw decreet tot stand moet komen.

Het gehacketak van dit ogenblik tussen CVP en VLD bewijst een beetje het hypocriete aspect van deze motie. Ik wil bovendien ook nog eens zeggen dat die interpellatie voor mij op een totaal onaanvaardbaar moment is gekomen. De begrotingsbesprekingen waren net beëindigd. Lange tijd werd daar hetzelfde onderwerp besproken. Wij moeten ons eigen, Vlaamse parlement niet reduceren tot een belachelijke club. **(Applaus)**

bij AGALEV en mevrouw Tyberghien- Vandenbussche)

MOTIE VAN AANBEVELING van de heer L. Barbé tot besluit van de op 14 januari 1993 door de heer L. Barbé gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het beleid van de GIMV
- 262 (1992-1993) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van de heer Barbé tot besluit van de op 14 januari 1993 door de heer Barbé gehouden interpellatie tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het beleid van de GIMV.

De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren leden van de regering, collega's, de Vlaamse regering heeft gelijk wanneer zij zegt dat de GIMV een belangrijk instrument is voor haar economisch beleid.

Nochtans moesten wij vaststellen dat in 1992 gedurende een jaar geen woord is gerept, noch in plenum of commissievergadering werd gediscussieerd over het beleid in verband met de GIMV ? Wèl werd verwezen naar de mission statement, waarop wij tot begin januari moesten wachten. Tenslotte was er geen enkele andere mogelijkheid dan via een interpellatie om ter zake van gedachten te wisselen.

Ik heb dan het debat geopend aan de hand van drie criteria : duurzame ontwikkeling, doelstelling waarmee iedereen het nu eens is, democratische controle op de GIMV en pacifisme.

Barbé

Immers, wat blijkt ? Volgens ons is de GIMV geen instrument, zeker niet om te werken aan duurzame ontwikkeling. Integendeel, wij moesten vaststellen dat de GIMV participeert in bedrijven die zwaar vervuילend zijn, waarvan sommigen zelfs de milieuwetgeving overtreden.

Ook inzake de controle op de GIMV loopt er heel wat verkeerd. Het rapport van het Rekenhof is zeer duidelijk. Ik had derhalve in dit verband enkele vragen geformuleerd, maar heb er nauwelijks antwoord op gekregen.

Ten slotte hebben wij, groenen, het bijzonder moeilijk met de participatie, zelfs meerderheidsparticipatie, van de GIMV in **Barco**, een bedrijf dat militaire beurzen **afdwijlt** en militaire high-tech verkoopt. Wij vinden dat fundamenteel onethisch.

Vandaar dat wij via deze motie de Raad oproepen om werk te maken van een GIMV gecontroleerd door de Raad, die werkelijk bijdraagt tot duurzame ontwikkeling, en om een einde te maken aan de rechtstreekse betrokkenheid van het Vlaamse Gewest via de GIMV bij een bedrijf dat actief is in de productie van militaire technologie. (**Applaus bij AGALE V**)

De voorzitter : De heer Verreycken heeft het woord.

De heer W. Verreycken (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren leden van de regering, collega's, ik stel vast dat een hele reeks Waalse bedrijven probleemloos wapens mogen produceren en uitvoeren ondanks de wapenwet en het feit dat de institutionele atoombom, waarvan de plaatsers beloofd werd met een Belgische ministerzetel, nog vers in het geheugen ligt, terwijl Vlaamse bedrijven een uitvoervergunning wordt geweigerd op grond van dezelfde wapenwet.

Nu wordt via deze motie nog een bijkomende handicap geëist, namelijk geen betrokkenheid vanwege de GIMV in bedrijven die hoogtechnologische producten maken omdat die ook bruikbaar zijn voor militaire doeleinden.

Welnu, het moet duidelijk zijn : ofwel zorgen wij dat er een productieverbod komt voor alle bedrijven, ofwel komt er een uitvoervergunning voor alle bedrijven. Zolang geen gelijke behandeling wordt gewaarborgd, menen wij dat niet uitsluitend Vlaamse bedrijven moeten worden onderworpen aan beknottende en werkverminderende maatregelen.

Het Vlaams Blok zal niet meedoen aan deze selectieve zelfkastijding voor de eigen Vlaamse bedrijven en zal tegen deze motie stemmen. (**Applaus bij het VB**)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren leden van de regering, collega's, mijn fractie zal zich onthouden bij de stemming over deze motie van aanbeveling omdat ze slechts een deelaspect behandelt van de problematiek in verband met de GIMV.

Wij hebben zeer veel bezwaren tegen de evolutie en de huidige werking van de GIMV en zijn vragende partij voor een globaal debat over ondermeer een functionele controle op de GIMV, de monopolies die de maatschappij opslokt, over het feit dat zij als een octopus om zich heen grijpt.

Ik meen echter dat was afgesproken zo spoedig mogelijk een dergelijke discussie op basis van de mission statement in de commissie voor Economie, Energie en Werkgelegenheid te organiseren.

Vandaar dat de VLD zich bij deze stemming zal onthouden.

De voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

11 leden hebben ja geantwoord ;
80 leden hebben neen geantwoord ;
26 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.

Barbé L.
De Boeck A.
Dierickx L.
Dua V.
Geysels J.
Maertens M.
Tavernier J.
Ulburghs J.
Van Dienderen H.
Vogels M.

NEEN hebben geantwoord :

Annemans G.
Appeltans L.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bosman R.
Brouns H.
Candries H.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Coveliers H.
De Clerck S.
De Man F.
De Meyer J.
De Mol J.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Dewinter F.
Didden M.
Dielens F.
Ghesquière F.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lauwers H.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Maximus L.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Peeters W.
Pinoie E.
Pinxten K.
Sarens F.
Schellens A.
Schuermans E.
Sleeckx J.
Spinnewyn J.

Voorzitter

Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Nieuwenhuysen L.
Van Overmeire K.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Verleyen I.
Vermassen G.
Verreycken W.
Weyts J.
Wymeersch F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Cortois W.
De Batselier N.
De Croo H.
De Groot E.
De Maght-Aelbrecht A.
Denys A.
Detiège L.
Devolder J.
Dewael P.
Eeman J.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Kelchtermans T.
Laverge J.
Platteau S.
Ramoudt D.
Taelman W.
Van den Brande L.
Vandersmissen E.
Van houtte M.
Van Mechelen D.
Vautmans V.
Vergote F.
Verhofstadt G.
Verlinden A.

Vermeiren F.
Verwilghen M.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, op verzoek van de minister en in overleg met alle betrokkenen worden de actuele interpellaties van de heer Ansoms tot de heer Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming over het loodsakkoord tussen Vlaanderen en Nederland voor de Westerschelde, en van de heer De Mol tot dezelfde minister over de beslissing van de raad van bestuur van De Lijn met betrekking tot het project Punt aan de Lijn verdaagd naar een volgende vergadering.

Ik stel voor deze interpellaties te houden na het debat over de drugsproblematiek van volgende week dinsdag.

Daaraan werd een derde interpellatie van de heer Jan Peeters betreffende de impulsprogramma's toegevoegd. Deze interpellatie is gericht tot minister-president Van den Brande. Woensdag zullen wij, zoals gebruikelijk, actuele vragen, actuele interpellaties en stemmingen houden.

Kan iedereen het daarmee eens zijn ?
(Instemming) Dan is aldus besloten.

ACTUELE INTERPELLATIE

(Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer S. Platteau tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de eis tot schadevergoeding van het chemiebedrijf Grace

De voorzitter : Aan de orde is de actuele interpellatie van de heer Platteau tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de eis tot schadevergoeding van het chemiebedrijf Grace.

De heer Platteau heeft het woord.

De heer S. Platteau (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mevrouw de minister, heren ministers, geachte collega's, de Vlaamse regering ontving een dagvaarding voor de niet onaardige som van 4 miljard frank. Deze dagvaarding gaat uit van de n.v. Grace, gevestigd in Puurs, een filiaal van de Amerikaanse n.v. Grace, een van de grootste chemiereuzen ter wereld. De n.v. Grace heeft de Vlaamse regering gedagvaard voor 4 miljard frank om de sommen te recupereren die in de inplanting in Puurs werden geïnvesteerd. Daarbij is – uiteraard – voorbehoud gemaakt voor de in-tresten, de kosten en de winstder-ving. Deze dagvaarding betreft dus een som van 5 tot 6 miljard frank.

De zaak is aanhangig bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel. Overmorgen komt voor de eerste keer deze zaak met een procedure-aangelegenheid voor, zodat in dit proces dus wel vooruitgang zal worden geboekt.

De n.v. Grace opteerde voor Puurs voor zijn inplanting om twee kapitale redenen.

Een eerste reden waren de garanties. Aan de overkant van de inplanting van de n.v. Grace ligt het bedrijf Prayon Rupel, met hetwelk de n.v. Grace letterlijk, figuurlijk en economisch verbonden is. Grace is met Prayon Rupel met een tunnel onder het kanaal verbonden. Vóór de inplanting kreeg Grace van de Vlaamse regering de verzekering dat Prayon Rupel zijn fosforzuurfabriek ononderbroken tot het jaar 2000 kon uitbaten.

Een tweede belangrijke reden om voor de inplanting in Puurs te opte-

Platteau

ren, waren de stimuli. Grace kreeg van de Vlaamse regering de beste voorwaarden en stimuli, waaronder de toezegging van een investerings-subsidie van 300 miljoen frank, waarvan op dit ogenblik reeds meer dan 200 miljoen frank betaald zijn.

Over deze twee kapitale punten heb ik rechtstreeks contact opgenomen met de advocaat en de woordvoerder van Grace.

Vanochtend heb ik het volgende antwoord gekregen, ik citeer : In Puurs bevond zich reeds een vestiging van Prayon Rupel waaraan de **produktie-eenheid** van Grace kon worden verbonden. De fabriek van Prayon Rupel beschikt over een **fosforzuureenheid** die in grote hoeveelheden van het voor Grace essentieel geconcentreerd zwavelzuur gebruikt. Prayon Rupel kon tevens voor gebruik in zijn eigen productie van fosforzuur het verdund zwavelzuur, komende van de produktie-eenheid van Grace gebruiken, einde citaat.

Er was dus een wisselwerking tussen de twee bedrijven.

Ik citeer verder : De grote hoeveelheden zwavelzuur zouden tussen beide fabrieken circuleren via een bestaande tunnel onder het kanaal die de twee fabrieksterreinen scheidt. Een doorslaggevende overweging was dat, vooraleer Grace uiteindelijk had beslist de fabriek in Puurs te vestigen, Prayon Rupel in maart 1988 met de overheid een akkoord had bereikt waarbij tenminste tot in het jaar 2000 het veilig storten van gips, een noodzakelijk bijproduct van zijn fosforzuurfabriek, werd gegarandeerd, einde citaat.

Mijnheer de minister-president, er waren garanties ten opzichte van Grace en Prayon Rupel om deze zaak verder te laten uitbaten.

Inzake de stimuli heb ik enkele details, rechtstreeks afkomstig van de betrokkenen van Grace. Ik citeer wat men mij vanochtend schreef : Bovenal werd door de Vlaamse regering de op dat ogenblik meest gunstige industriële en economische voorwaarden

aangeboden. Want, vooraleer Grace naar hier kwam, in 1988, hadden ze de mogelijkheid om naar Spanje te gaan en hadden ze de mogelijkheid om in Nederland de vestiging te doen of op een paar andere plaatsen. Maar Vlaanderen gaf de beste voorwaarden. Grace kreeg aanmoediging van de overheidsinstanties op alle niveaus. Ten eerste, Grace kreeg het statuut van innovatievenootschap voor de onderneming die de produktie-eenheid opbouwde. Ten tweede, Grace kreeg de vereiste bouw- en uitbatingvergunning . Ten derde, Grace kreeg aanzienlijke investeringsstimuli. Ten vierde, Grace kreeg kapitaalpremies, dus investeringpremies toegewezen voor een totaal bedrag van 306 miljoen Belgische frank, waarvan tot dusver 221 miljoen frank daadwerkelijk werden uitbetaald door de Vlaamse regering.

De bouw van de produktie-eenheid van Grace begon in oktober 1988, deze was nagenoeg voltooid in het najaar van 1991. De eenheid werd opgestart in de eerste maanden van 1992. De fabriek werd stilgelegd in augustus 1992, dus na zes maanden activiteit, nadat Prayon Rupel de definitieve sluiting van zijn fosforzuurfabriek had aangekondigd, einde citaat.

Ik ben er uiteraard niet tegen gekant dat bedrijven en meer bepaald Amerikaanse bedrijven in Vlaanderen worden aangetrokken. Dit gebeurt echter steeds minder. Onze fractieleider heeft recent nog in de Kamer geïnterpelleerd in verband met een rapport van de Belgische ambassadeur in Washington, waaruit blijkt dat de Amerikaanse investeringen in België dalen, daar waar de investeringen in Nederland en in andere omringende landen stijgen.

Ik heb er evenmin iets op tegen dat men, in de mate dat men de voorwaarden en de procedures respecteert, een vergunning om ecologische redenen intrekt, zoals het geval is geweest met Prayon Rupel wanneer het, in de letterlijke betekenis van het woord, levensnoodzakelijk is.

— De heer E. Pinoie, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

Ik heb er wel iets op tegen dat men bedrijven naar hier haalt, bepaalde beloften doet en garanties geeft aan deze bedrijven en dat men nadien de navelstreng doorsnijdt en de bedrijven in kwestie, nadat ze hier 4 miljard frank hebben geïnvesteerd en honderd personeelsleden hebben aangetrokken, de doodsteek geeft.

Grace is een bedrijf dat zijn produktie baseerde op de meest gespecialiseerde spitstechnologie ter wereld.

Mijnheer de minister-president de vragen die ik u wens te stellen, zijn de volgende.

Ten eerste, was de Vlaamse regering op de hoogte van de engagementen van de toenmalige gemeenschapsminister van Economie, de heer De Batselier ?

Ten tweede, wens ik te vernemen of naar aanleiding van de beslissing inzake de niet-verlenging van de stortvergunning van Prayon Ruppel, de heer De Batselier de voorzitter van de regering op de hoogte bracht van zijn vroeger aangegane engagementen ten aanzien van Grace ?

Mijn derde vraag luidt als volgt. Ik citeerde reeds het bedrag van 300 miljoen frank — waarvan 200 miljoen frank reeds werd toegekend — en ik had het ook over de **exploitatievergunningen** die aan Grace werden beloofd — en toegekend — om zich in Puurs te vestigen. Welke andere faciliteiten en/of stimuli werden precies aan Grace toegekend ?

Ten vierde, op welke wijze zal de Vlaamse regering het vertrouwen van het bedrijfsleven kunnen terugwinnen, ook in het buitenland ? Wij bevinden ons momenteel in een economische recessie. Her en der zijn bedrijven genoodzaakt hun boeken neer te leggen en er kwamen in ons land nog 55.000 werklozen bij. Was dit werkelijk het ogenblik om Grace de doodsteek te geven ? Is dat de geschikte procedure : eerst bedrijven aantrekken door heel wat te beloven en garanties toe te kennen, om ze nadien de doodsteek te geven ? Wat is nu ons imago ten overstaan van het buitenland, van de Verenigde Staten ?

Ten vijfde, welke concrete initiatie-

Platteau

ven zal de Vlaamse regering nemen om een herhaling van deze feiten te voorkomen ?

Ten zesde, hoe kan de regering verklaren dat enerzijds een **exploitatie**-vergunning en subsidies worden verleend tot in het jaar 2000 en dat anderzijds de verdere uitbating van een afdeling van Prayon Ruppel onmogelijk wordt gemaakt door de verlenging van het storten van gips te weigeren, wel wetend dat deze twee bedrijven op economisch vlak met mekaar verstrengeld waren ?

Mijnheer de minister-president, ik zou u dank weten op deze vragen een afdoend en duidelijk antwoord te verstrekken.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, in antwoord op de interpellatie van de heer Platteau kan ik het volgende mededelen.

De overheidssteun die aan de n.v. Grace Silica te Puurs werd verleend voor de oprichting van haar nieuwe vestiging was volledig in overeenstemming met de door de Vlaamse regering destijds goedgekeurde delegatiebesluiten en protocolovereenkomsten.

De toenmalige gemeenschapsministers van Economie en Financiën, namelijk de heren De Batselier en Geens, waren dus formeel bevoegd om zich in naam van de Vlaamse regering te engageren.

De verleende investeringssteun aan Grace Silica stond volledig los van een beslissing inzake de verlenging of eventuele niet-verlenging van de stortvergunning van Prayon Ruppel. Hierbij lijkt het mij nuttig te herinneren aan de beslissing van de Vlaamse regering van 17 juni 1992 waarbij aan Prayon Ruppel de toelating werd gegeven gipsafval te storten tot 31 oktober 1994, met een mogelijke verlenging tot 31 oktober 1998, voor zover de door de onderneming voorgestelde sites door de Vlaamse regering

aanvaardbaar waren vanuit ecologisch, ruimtelijk en economisch oogpunt.

In aansluiting hierop heeft Prayon Rupel autonoom beslist de fosforzuurafdeling stop te zetten vanaf 31 oktober 1992. Naar aanleiding van de sluiting van Prayon Rupel heeft de directie van Grace Silica op 2 juli 1992 duidelijk verklaard dat door deze beslissing het voortbestaan van Grace Silica niet in het gedrang zou komen. Er zouden enkel nieuwe oplossingen moeten worden gezocht, die misschien wel een stuk duurder zouden kunnen uitvallen dan via de contracten met Prayon Rupel. Deze verklaring wijst er op dat beide dossiers niet aan elkaar waren gebonden.

In het kader van de investeringsprojecten werd in toepassing van de expansiewet van 17 juli 1959 aan Grace Silica een netto steun van 8,2 percent verleend. Het maximale steunpercentage, dat volgens de huidige richtlijnen kon worden verleend, bedroeg op dat moment zelfs 12 percent. De Vlaamse regering is, met betrekking tot de toepassing van de expansiewet, haar engagementen ten aanzien van Grace Silica steeds correct nagekomen. Daaruit blijkt duidelijk dat deze overheidssteun volledig los staat van de problematiek rond de stortvergunning van Prayon Rupel. De Vlaamse regering treft dan ook geen enkel verwijt en er is zeker geen sprake van een vertrouwensbreuk met het Vlaamse of het buitenlandse bedrijfsleven.

Indien Grace Silica dit dossier absoluut tot een proces wil drijven, dan menen wij over voldoende elementen en argumenten te beschikken om ten aanzien van de rechtbank duidelijk aan te tonen dat wij ordentelijk hebben gehandeld, conform de reglementeringen. Wij menen dat beide zaken los van elkaar moeten worden bekeken.

Ten slotte, heeft u het over de problemen van investeren en **des-investeren**. Mijnheer Platteau, ik heb de gelegenheid gehad om aan te geven dat er een rechtstreekse band is tussen investering en werkgelegenheid.

Er spelen echter heel andere factoren mee om in de huidige conjunctuur tot beslissingen te komen over investeringen. U hebt allusie gemaakt op een aantal contacten die u heeft gehad met het betrokken bedrijf. Ik ga hier niet uitweiden over de contacten die ook wij met de ambassadeur van de Verenigde Staten hebben gehad. Er is echter geen enkele **vertrouwensbreuk** tussen het bedrijfsleven uit de Verenigde Staten en Vlaanderen of België. Overigens, Vlaanderen heeft alle mogelijke troeven uitgespeeld om het positieve aspect van investeringen duidelijk te maken. Mijnheer Platteau, u weet bovendien dat wij een intensief programma hebben voorbereid om ook in de huidige conjunctuur alles op alles te zetten om de aantrekkelijkheid van Vlaanderen aan te tonen.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer S. Platteau : Mijnheer de minister-president, u heeft de uitstekende reputatie altijd heel accuraat op interpellaties te antwoorden.

In deze aangelegenheid bent u echter over de eigenlijke vragen heengegaan. De eerste vraag is of Grace vooraleer het naar Puurs kwam de garantie had dat Prayon Rupel zijn uitbating ging kunnen verderzetten. Die garantie was er ! Ik zal u een **fax** voorlezen die ik deze morgen heb ontvangen, ik citeer : Vooraleer **Grace** beslist had zijn **fumed silica-productie**-unit in Puurs te bouwen, kreeg het de verzekering dat Prayon Rupel zijn fosforzuur-fabriek ten minste tot in het jaar 2000 ononderbroken kon uitbaten. Einde citaat.

De heer De Batselier was minister van Economische Zaken en Tewerkstelling in de vorige regering, die Grace heeft aangemoedigd om zich in Puurs te vestigen, en die in feite de investeringsstimuli aan de projecten van Grace heeft toegestaan.

Er is ook een procedurekwestie. In het begin van juni 1991 tekende de naburige gemeente Rumst, samen met enkele particulieren, bij minister Kelchtermans beroep aan tegen de provinciale vergunning voor het **uit-**

Platteau

baten van Prayon-Rupel. Volgens de administratieve regels moest de minister binnen de 60 dagen een beslissing nemen. Dit gebeurde niet, hoewel Grace op een spoedige beslissing aandrong. Grace, die nog steeds aanzienlijke bedragen besteedde om de produktie-eenheid in optimale staat te brengen, kreeg de verzekering dat de vergunning zou worden toegestaan.

In mijn persmap heb ik een artikel uit De Standaard van donderdag 18 juni 1992, met als titel : Prayon mag nog tot 1998 gips storten. Dat gaat dus ook in dezelfde richting. De garanties en de stimuli waren aanwezig, maar er is geblunderd of tijd verloren inzake de beslissing die minister Kelchtermans destijds moest nemen.

Mijnheer de minister-president, met alle respect dat u toekomt, vrees ik te moeten zeggen dat wij in dit dossier aan de slechte kant staan, dat de Vlaamse regering vijf tot zes miljard frank zal moeten op tafel leggen en daarenboven gezichtsverlies zal lijden.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, de procedure ter zake wordt op 29 januari 1993 ingeleid. Het spreekt vanzelf dat wij alle rechtsmiddelen ten gronde zullen uitputten om, zoals ik daarnet heb gezegd, aan te tonen dat dit dossier op de normale wijze werd afgehandeld.

Ik moet nogmaals benadrukken dat het — nadat wij daarover verschillende keren beraadslaagd hadden en alle mogelijkheden om tot een alternatief te komen, waren onderzocht — een eenzijdige, autonome beslissing is geweest niet in te gaan op ons aanbod om, in overleg met ons, naar alternatieve sites te zoeken die economisch en ecologisch aanvaardbaar waren en die aan de reglementering beantwoordden.

Mijnheer Platteau, u verwijst naar bepaalde documenten die u eenzijdig

ter beschikking worden gesteld door wat ik in de huidige stand van zaken moet noemen één van de procesvoerende partijen. Wij zullen, zonder vooruit te lopen, tal van argumenten kunnen aanhalen om aan te tonen dat er juist is gehandeld, maar dat zal zijn beslag krijgen in de gerechtelijke procedure.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

INTERPELLATIE (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer C. Lisabeth tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het sociaal-economisch beleid bij een dalende conjunctuur

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Lisabeth tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het sociaal-economisch beleid bij een dalende conjunctuur.

De heer Lisabeth heeft het woord.

De heer C. Lisabeth (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, mijn interpellatie heeft tot doel een antwoord of een aanduiding te krijgen omtrent de richting waarin het sociaal-economisch beleid gestuurd of bijgestuurd zal worden, uitgaande van de twee volgende vaststellingen : ten eerste, de sterke conjunctuurverzwakking die wij kennen en de daarmee gepaard gaande werkloosheid en, ten tweede, het blijkbaar ongunstiger investeringsimago van Vlaanderen in Europa.

Mijnheer de minister-president, met het eerste punt betreft, heb ik kunnen vaststellen dat er sinds het indienen van mijn interpellatieverzoek reeds enige beweging in de zaak is

gekomen. Inhoudelijk dient uw voorstel, om via het deeltijds werken tot een zekere arbeidsherverdeling te komen, nog ietwat te worden verduidelijkt en bijgeschaafd. Ik zou er daarom graag wat meer over vernemen.

Het voorstel is, naar ik aanneem, ook deels combineerbaar met andere anticyclische voorstellen, die erop gericht zijn de sterke economische teruggang en de toenemende werkloosheid tegen te gaan.

Ik hoop dat hierover een consensus kan ontstaan en dat er naar aanleiding van deze interpellatie een en ander kan worden opgeklaard.

Belangrijk is al dat het vandaag voor iedereen duidelijk is geworden dat er iets moet worden gedaan aan de werkloosheid. Ik moet u noch de collega's ervan overtuigen dat de conjunctuur sinds enige tijd ernstig terugloopt en dat deze terugloop nog een tijdje kan aanhouden. Ik zal dit met enkele beperkte gegevens illustreren.

Het IMF, de OESO, de EG en zowat

De interpellatie van SP-raadslid C. Lisabeth over het sociaal-economisch beleid bij een dalende conjunctuur groeide uit tot een debat over het werkgelegenheidsbeleid

Lisabeth

alle internationale conjunctuuranalysten, alsook de Nationale Bank, het ministerie van Economische Zaken, diverse privé-banken en andere nationale conjunctuuranalysten hebben de jongste tijd hun conjunctuuranalyses herzien en houden rekening met een sterk verlaagde groei.

Volgens de Europese Gemeenschap is de groei in ons land in 1992 tot 0,8 percent teruggevallen. In het vierde kwartaal was er zelfs een negatieve groei van 0,3 percent. Voor 1993 voorspelt de EG een groei van amper 0,5 percent in België, 0 percent in Duitsland, 0,6 percent in Nederland, 1 percent in Frankrijk en een EG-gemiddelde van 0,8 percent. Onze eigen Nationale Bank gewaagt voor 1993 zelfs van een nulgroei. Dit zal zich ook en vooral in Vlaanderen laten voelen.

De faillissementen en de sterk toegenomen werkloosheid zijn reeds tekens aan de wand in Vlaanderen. Het aantal faillissementen steeg met iets meer dan 25 percent in 1992. Bijna dagelijks ontvangen we berichten van herstructureringen en bedrijfssluitingen.

Na een toename met ongeveer 20.000 eenheden in 1992 is de werkloosheid vorig jaar met niet minder dan 56.000 eenheden gestegen, waarvan het grootste deel, 31.000, in Vlaanderen. Vooral de toenemende jeugdwerkloosheid baart ons daarbij zorgen. Ook voor 1993 wordt weinig goeds inzake werkloosheid voorspeld.

Naast een zeer lage groei voorspelt de Nationale Bank een terugloop van de investeringen met ongeveer 17 percent. Een en ander zou een toename van de werkloosheid met 50.000 eenheden voor gevolg hebben.

Mijnheer de minister-president, dit alles staat in schril contrast met de vooruitzichten die conjunctuuranalysten begin 1992 hadden geschetst. In de regeringsverklaring van einde januari 1992 citeerde ook u de groei-ervachting nog bij de eerder geruststellende berichten inzake de economische conjunctuur.

Vandaag wijzen alle signalen en prognoses op een veel minder geruststellende sociaal-economische situatie en ontwikkeling. Het komt er vandaag op de eerste plaats op aan daar aan iets te doen.

De heer A. Denys : Bij de SP valt de economische frank zeer, zeer laat ! Wij kwamen reeds een jaar geleden tot deze vaststelling.

De heer C. Lisabeth : Mijnheer Denys, jullie zijn natuurlijk altijd onheilsvoorspellers als jullie in de oppositie zitten.

Begin 1992 stelden alle nationale en internationale conjunctuuranalysten nog heel andere groeicijfers voorop dan nu. Nu moeten we zien op welke manier en met welke middelen we daartegen iets gaan doen.

Mijnheer de minister-president, gezien de beperkte omvang van ons land en gezien onze open economie, zullen we de economische conjunctuur niet alleen kunnen keren. We zullen derhalve moeten rekenen en hopen op een internationale relancepolitiek van de Verenigde Staten en van Japan en ervoor moeten ijveren dat de Europese Gemeenschap haar eigen relanceplan zou concretiseren en uitvoeren. Dit alles wil evenwel niet zeggen dat we zelf helemaal niets kunnen doen. De vraag rijst op welke manier en met welke middelen dat mogelijk zal zijn.

De vraag naar de middelen brengt ons logischerwijze bij de bijkomende middelen die voortvloeien uit het Sint-Michielsakkoord. De regeringsverklaring van 20 oktober stipuleert dat deze bijkomende middelen bij voorrang zullen worden aangewend om de financiële toestand van Vlaanderen te verbeteren. In oktober was de crisis evenwel nog minder voelbaar en waren de voorspellingen minder somber.

De verbetering van de financiële toestand op zich is lovenswaardig, maar voormelde zinsnede laat ook enige ruimte voor een anticyclisch beleid en voor de bestrijding van de werkloosheid. Ik zal dat straks aan de hand van de SERV-norm illustreren.

Tijdens de bespreking van de begroting in de commissie heb ik de minister van Financiën gevraagd of er bij een toenemende recessie voor de aanwending van deze middelen niet meer klemtonen konden of moesten worden gelegd op het stimuleren van de economie en de werkgelegenheid.

De minister van Financiën stelde toen dat dit kon worden overwogen. In haar antwoord dat in het verslag van de commissie voor de Financiën op bladzijde 85 staat, stelde ze dat de Vlaamse overheid vooral de investeringen kan richten op domeinen waaruit tewerkstelling kan voortvloeien, onder meer wegen en huisvesting.

Tijdens hetzelfde begrotingsdebat in de commissie waren we het erover eens dat de SERV-norm diende te worden gerespecteerd. De minister van Financiën besloot haar inleiden de uiteenzetting zelfs met een pleidooi voor het decretaal vastleggen van de SERV-norm.

Welnu, indien wij de SERV-norm toepassen op de nieuwe middenontwikkeling, die voortvloeit uit het Sint-Michielsakkoord waar het gaat om ongeveer 119 miljard frank voor de periode 1992-1999, ontstaat er hoe dan ook een netto bijkomende beleidsruimte. Naar gelang het scenario dat men daarbij uittrekt, kan die beleidsruimte groter of kleiner zijn in de eerste helft van de periode 1992-1999 en wordt ze iets kleiner in de tweede helft of omgekeerd.

In totaal gaat het om 40 tot 44 miljard frank voor de periode 1992-1999, waarvan naar gelang de variatie 15 tot 18 miljard frank voor de periode tot 1995. Ik heb het hier over de netto-restruimte bij ongewijzigd beleid en derhalve zonder sanering op de huidige begrotingssamenstelling.

De verhouding tussen schuld en middelen, waarop de schuld van 2000 zal stabiliseren, blijft daarbij geringer dan vóór het Sint-Michielsakkoord.

Het stringent handhaven van de huidige SERV-norm — die mevrouw Demeester zelfs decretaal wou vastleggen — stelt derhalve geen enkel

Lisabeth

probleem om vandaag een deel van de bijkomende middelen aan te wenden voor initiatieven die de werkgelegenheid kunnen verbeteren.

Een aanwending van bij komende middelen voor initiatieven, die een positief effect hebben op de werkgelegenheid, beïnvloedt bovendien in positieve zin de inkomsten van de sociale zekerheid, en van de belastingen via bedrijfsvoorheffingen en vermindert de werkloosheidsuitkeringen.

Waarom zou derhalve een deel van deze middelen daartoe niet worden aangewend. De vraag stelt zich dan nog hoe ?

Verre van het bouwen van piramides of het nutteloos besteden van die gelden pleit ik voor een weloverwogen en zinvol relance-initiatief dat voldoet aan een aantal strikte criteria. Het moet zoveel mogelijk arbeidsintensief zijn, gericht op een duurzame ontwikkeling en kwalitatief verantwoord groei en inspelen op structurele maatschappelijke behoeften. Het moet derhalve een uiting zijn van een geïntegreerd beleid dat tegelijkertijd anti-cyclisch is maar ook sociaal en ecologisch gerechtvaardigd en binnen duidelijke budgettaire limieten.

Mijn fractie denkt daarbij aan initiatieven in een vijftal sectoren, namelijk renovatie in de sociale huisvestingssector, projecten in de infrastructuur, het milieu, de welzijnssector — inzonderheid bejaardenzorg — en ook aan geconditioneerde tewerkstellingsprojecten op gemeentelijk vlak zoals huisvuilophaling, verkeersveiligheid, stadsrenovatie, restauratie van het cultureel erfgoed, enzovoort.

Ik meen trouwens dat dit perfect aansluit bij uw synthese bij de toelichting van uw beleidsbrief voor 1993. Ik citeer uit het verslag : Samenvattend opteer ik in deze beleidsbrief voor een groeivriendelijk beleid. Hiermee wil ik aangeven dat het stimuleren van de economische groei in de huidige conjunctuur de belangrijkste opdracht voor het beleid is. De econo-

mische groei is evenwel geen doelstelling op zich, maar staat in functie van de werkgelegenheidscreatie. Bovendien opteer ik voor een sociaal, cultureel en ecologisch gecorrigeerde economische groei, met andere woorden een vriendelijk groeibeleid. Einde citaat.

Graag kreeg ik dan ook uw zienswijze ten opzichte van de voorstellen die ik daarnet formuleerde. Deze voorstellen sluiten helemaal niet uit dat ook nog initiatieven inzake een betere arbeidsverdeling kunnen worden genomen of dat die hierin zelfs kunnen worden geïntegreerd.

Naast de vraag naar het aanwenden van bijkomende middelen, gericht op relance-initiatieven en bij komende werkgelegenheid, wil ik u tevens vragen welke maatregelen u plant om het investeringsimago van Vlaanderen te verbeteren. Wij hebben immers niet alleen te kampen met een conjuncturele terugloop van de investeringen, maar ook met een minder gunstig investeringsimago binnen Europa.

Zo blijkt het aantal ingediende expansiedossiers de jongste tijd drastisch terug te lopen, ook met betrekking tot buitenlandse investeringen.

Bovendien blijkt uit een Duitse vergelijkende studie dat Vlaanderen tot de minder interessante investeringsregio's wordt gerekend. Alleen Limburg, waar nog heel wat stimulansmogelijkheden aanwezig zijn, blijft nog juist bij de eerste dertig te kunnen worden gerekend.

Andere subregio's, zoals Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant, bengelen ver in de tweede helft van de 267 onderzochte regio's uit West-Europa.

Daarom vraag ik u dringend een aantal initiatieven te nemen die hieraan kunnen verhelpen. Zo zou ik concreet willen vernemen wanneer het ontwerp-decreet tot bevordering van de economische expansie, dat in de regeringsverklaring als een van de prioriteiten was aangekondigd, bij de Vlaamse Raad zal worden ingediend.

Algemeen vraag ik u of u nog andere

initiatieven in het vooruitzicht stelt die het investeringsimago van Vlaanderen en zijn subregio's ten opzichte van het buitenland en onze onmiddellijke handelspartners in de gunstige zin kunnen beïnvloeden.

Mijnheer de minister-president, als voorzitter van de Vlaamse regering beschouwt u het ongetwijfeld als uw taak, en misschien ook als uw roeping, om voor Vlaanderen, in het licht van het jaar 2000 en later, een strategisch plan uit te stippelen. U rekent het ook tot uw opdracht om een aantal principes, zoals bijvoorbeeld een Vlaamse verankering, in uw economisch beleid te integreren.

Ik hoop dat u met mij akkoord kunt gaan dat dit ons niet mag beletten prioriteit te verlenen aan het directe sociaal-economisch beleid dat moet worden afgestemd op de concrete noden van vandaag, zowel op het conjuncturele als op het structurele vlak.

Vooraf op het conjuncturele vlak moet de bestrijding van de werkloosheid centraal staan in het Vlaamse sociaal-economische beleid.

Ik reken erop dat u daartoe, samen met de hele Vlaamse regering, binnenkort, ter gelegenheid van de afronding van de werkgelegenheidsconferentie, een aanzet zal geven.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, de voorbije twee weken waren voor Vlaanderen bijzonder boeiend. Als ik u goed heb begrepen, collega Lisabeth, hebt u pech gehad. U had uw interpellatieverzoek ingediend nadat de minister-president het tewerkstellingsproject van de SP had weggelachen als de piramides van farao De Batselier. De SP ging evenwel in de tegenaanval en diende een interpellatie in om de piramides van collega De Batselier te verdedigen, maar had er niet op gerekend dat de Vlaamse minister-president zich geroepen voelde om stoute uitspraken te doen in verband met de federalisering van de sociale zeker-

Van Mechelen

heid. Daarop sprong minister **Detière**, trouw en volgzzaam, op het wagente van de minister-president. Ze werd echter spijtig genoeg de dag daarna teruggefloten door haar partijvoorzitter. Vervolgens was er binnen de Vlaamse regering geen eensgezindheid meer over de stoute uitspraken van de minister-president, zodat de CVP zich geroepen voelde tot bijsturing. De 4.000 banen van minister De Batselier die werden geclassificeerd onder de noemer arbeidsintensief, kwalitatief, duurzaam en van een hoog niveau werden weggevoerd door de minister-president met 34.000 banen. (**Applaus bij de VLD**)

Op deze manier keerde binnen de Executieve de rust terug. Immers, de CVP had haar klassieke bocht gemaakt en zou uiteindelijk de **Sint-Michielsmiljarden** gebruiken voor tewerkstelling in Vlaanderen.

De heer P. Dewael : Laten we elkaar dus geen Lisabeth noemen !

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de minister-president, bij de houding, de initiatieven, de acties en reacties en de manifeste tegenstrijdige beleidsopties van de regionale en federale overheden zou iemand als **Kafka** zich vandaag een schoolknaap voelen. U hebt in dit verband alleszins de verdienste tegenover alle ondernemers die in dit land nog werk proberen te verschaffen dat u de verwarring totaal hebt gemaakt. Het is wel cynisch en dramatisch dat het daarbij gaat om 538.948 uitkeringsgerechtigde volledige werklozen, waaronder 74.160 ouderen en 91.556 jongeren beneden de 25 jaar.

Minister-president L. Van den Brande : Over verwarring gesproken, mijnheer Van Mechelen. Toen ik recent mijn ideeën omtrent tewerkstelling heb bekendgemaakt, hebben onze meest creatieve ondernemers mij na twee tot drie uur meegedeeld dat mijn voorstel heel waardevol was, dat het grote mogelijkheden inhield. Mijn voorstel heeft geen verwarring gecreëerd, want de ondernemers hebben heel snel begrepen dat het de

bedoeling is in de huidige omstandigheden de arbeidskost te verlichten en de juiste methode te vinden om op een economisch verantwoorde manier te komen tot een deling van de arbeidstijd. Deze ondernemers hebben dus slechts een paar uur nodig gehad om op dit plan positief te reageren.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de minister-president, ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat u moeilijk afstand kunt nemen van uw vorig politiek leven.

Wat u nu zegt, is 100 percent juist en mijn fractie kan dat voor 100 percent onderschrijven, maar u had dat moeten uitvoeren toen u minister van Arbeid en Tewerkstelling was in de nationale regering. U hebt toen echter gekozen voor het sociaal paradijs : uw sociale maatregelen hebben geleid tot een verhoging van de sociale lasten, tot een stijging van de loonkost, tot een loonkosten-handicap van 2 percent ten opzichte van onze voornaamste handelspartners Duitsland, Frankrijk en Nederland die 50 percent van onze export afnemen. De halvering van Maribel nu verhoogt de loonkost met één percent en brengt de loonkosten-handicap op 3 percent. Mijnheer de minister, de liberalen zijn van mening dat niet u, maar de federale minister voor die bijsturing moet zorgen.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Mechelen, in dat zogenaamd vroeger leven heb ik in de Kamercommissie voor Tewerkstelling vaak de gelegenheid gehad met u van gedachten te wisselen over dit onderwerp, maar ik zou u toch willen aanraden uw eigen teksten ter zake eens opnieuw ter hand te nemen. Indien nodig, kan ik ze u zelfs bezorgen, want ik heb ze bijgehouden.

De heer D. Van Mechelen : Wie heeft de loopbaanonderbreking uitgevonden en vanwaar komen de middelen ?

Minister-president L. Van den Brande : Ik meen dat we in de debatten over tewerkstelling in de voorbije jaren vaak heel dicht bij mekaar ston-

den. U beweert dat ik een sociaal paradijs gecreëerd heb.

De heer D. Van Mechelen : Dat onbetaalbaar is.

Minister-president L. Van den Brande : Ik kan u alleen zeggen dat we een aantal concrete werkloosheidsmaatregelen hebben getroffen waar ik niet fier op ben, maar die nodig waren. Bovendien is er in de vier jaar dat ik minister van Arbeid en Tewerkstelling was niet aan Maribel geraakt, hoewel daartoe wel pogingen zijn ondernomen.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de minister-president, dat is politiek gezien een uitermate belangrijke verklaring.

Fundamenteel heeft u gelijk. De vraag die Vlaanderen vandaag bezighoudt, is of Vlaanderen met Vlaams geld de negatieve besparingsmaatregelen, getroffen door de nationale regering, moet compenseren. U heeft met uw fractie geantwoord dat de Sint-Michielsmiljarden uitsluitend moeten worden gebruikt voor het verlichten van de Vlaamse overheidsschuld. Deze uitspraak bewijst dat u kan rekenen op wijze raadgevers.

Vorige week wijzigde u echter uw standpunt en deed u een oproep om 3,6 miljard frank van de Sint-Michielsmiljarden aan te wenden ten voordele van uw banenplan.

U heeft dit gezegd, men kan het lezen in alle Vlaamse weekbladen.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Mechelen, indien u dit heeft gelezen, leest u waarschijnlijk een krant die speciaal voor u is gedrukt. Er werd uiteraard over dit onderwerp geschreven in de *Gazet van Antwerpen* en de *Gazet van Mechelen*, ik neem trouwens aan dat deze laatste krant u nauw aan het hart ligt. Kan u mij de tekst tonen waarop u uw bewering baseert ?

De heer D. Van Mechelen : Laat ons meteen op de bal spelen. Welke kostprijs voorziet u voor de 34.000 deeltijdse betrekkingen ?

Minister-president L. Van den Brande : Tijdens de werkgelegenheids-

Van den Brande

conferentie heb ik gezegd dat er ten opzichte van het Europees gemiddelde een verschil is van 34.000 halftijdse banen.

De heer D. Van Mechelen : Hoe komt men tot dat Europees gemiddelde ?

Minister-president L. Van den Brande : Het Europees gemiddelde ligt iets lager dan 14 procent. Het Belgisch gemiddelde is 11,7 tot 11,8 procent. In reële cijfers bedraagt het verschil 34.000 halftijdse banen. De ondernemingen moeten het initiatief nemen om deeltijds of halftijds werkende personeelsleden aan te werven. Zij moeten een vervanging voorzien voor werknemers die om persoonlijke redenen deeltijds willen werken. Deze vervanging mag geen vermindering van de tewerkstelling meebrengen.

Het verschil in kostprijs tussen twee deeltijds werkenden en één voltijds werkende moet worden weggewerkt. Dit verschil varieert tussen 7.000 en 18.000 frank per maand.

In Frankrijk werd 10 dagen geleden een maatregel genomen waardoor de arbeidskosten met 30 procent werden verlaagd door een vermindering van de patronale bijdrage.

Wij moeten nagaan welke maatregelen wij kunnen nemen om de arbeidskosten te verlagen. Mijnheer Lisabeth, ik kan nu al zeggen dat een aantal van de voorgestelde maatregelen verenigbaar zijn met de doelstellingen.

Indien wij ervan uitgaan dat het verschil in arbeidskosten tussen twee deeltijds werkenden en één voltijds werkende 18.000 frank bedraagt, zullen 34.000 deeltijdse betrekkingen een investering vereisen van 3,6 miljard frank. Ik verzeker u dat dit de exacte inhoud was van mijn verklaring.

De heer D. Van Mechelen : De VLD-fractie stelt twee eisen.

In de eerste plaats moeten de Sint-Michielsmiljarden voor Vlaanderen

integraal worden besteed aan de schuldverlichting. Dit standpunt werd aanvankelijk trouwens door de CVP-fractie verdedigd. Later sprak minister De Batselier over piramides en legde u verklaringen af omtrent de federalisering van de sociale zekerheid.

Zowel door mijn werkzaamheden in de Kamer als door deze in de Vlaamse Raad geraak ik er iedere dag meer van overtuigd dat het in de huidige staatsvorming onmogelijk is om een coherent tewerkstellingsbeleid op twee niveaus uit te werken.

Indien men overgaat tot een subsidiepolitiek van de deeltijds tewerkstelling – u krijgt telefoons, maar ik ook – zal men bijvoorbeeld in Brussel grote problemen scheppen voor de concurrentiepositie van diverse bedrijven.

Ik geef een voorbeeld. Schoonmaakbedrijven werken grotendeels met deeltijds tewerkgestelden. Vlaanderen subsidieert de deeltijds tewerkgestelden en Wallonië niet waardoor de loonkosten voor het Waals bedrijf hoger zijn dan deze voor het Vlaams bedrijf.

De heer E. Van Rompuy : Sommige steden en gemeenten heffen een taks op het tewerkgesteld personeel. Ook in Vlaanderen zullen er verschillen optreden.

De heer D. Van Mechelen : In dat geval gaat het om 500 frank op jaarbasis per tewerkgestelde werknemer.

Hier gaat het over een subsidie van 3,6 miljard frank voor 34 000 deeltijdse jobs, of over een subsidie van 100.000 frank per deeltijdse job.

Als fractieleider van de CVP bent u uitermate goed geplaatst om te antwoorden op de vraag of u die subsidiepolitiek zal uitwerken met de Sint-Michielsmiljarden. **(Onderbreking door de heer Van Rompuy)** Of zal de minister-president de 20.231 miljoen frank die nu worden gebruikt in de klassieke tewerkstellingsprogramma's en de 7.302 miljoen frank trekingsrechten van de nationale overheid – of samen 27,5 miljard frank – op een dynamischere manier ge-

bruiken door een totale heroriëntatie van de werkgelegenheidspolitiek ? Mijnheer de minister-president, indien we het hierover eens zijn, dan liggen onze standpunten op dat vlak dicht bij elkaar.

Wij zullen voor alle zekerheid een motie indienen op het einde van deze interpellatie waarin de VLD-fractie de Vlaamse regering vraagt : ten eerste, of ze Sint-Michielsmiljarden zal gebruiken voor schuldverlichting, en ten tweede, de dringende heroriëntatie van het werkgelegenheidsbeleid en van de 27,5 miljard frank die hiervoor momenteel worden besteed. **(Applaus bij de VLD)**

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, wat wij de jongste weken meemaken, heeft verschillende betekenissen.

Bij het begin van mijn bondige uiteenzetting wil ik wijzen op de niet te onderschatten rol van de CVP en van minister-president Van den Brande.

Wij stellen vast dat de CVP een beetje gewrongen zit in de discussies onder meer over het Sint-Michielsakkoord. Wij stellen vast dat de CVP haar achterban de begrotingsperikelen niet meer kan verkopen.

Wij stellen vast dat de CVP momenteel geen boegbeeld heeft om mee naar de kiezer te gaan. Daarom wordt gedurende de jongste weken duidelijk de rol van minister-president Van den Brande in het zonlicht gezet.

Mijnheer Lisabeth, u weet zeer goed dat er zeer binnenkort een tewerkstellingsdebat in de Vlaamse Raad zal worden gevoerd. Plotseling wordt u als marionet van dienst van minister De Batselier uitgestuurd om hier de discussie tussen hem en minister-president Van den Brande nog een beetje aan te zwengelen. Het gaat hier om de meeroptbrengsten van het Sint-Michielsakkoord en de besteding ervan. Wij moeten ons over die miljarden frank geen begoochelingen maken. Wij moeten daar niet euforisch over doen want die 27 miljard

Wymeersch

frank komen uit onze zak. De Vlaamse Raad moet in de eerste plaats beslissen, hier treed ik volledig het standpunt bij van de heer Van Mechelen, om te saneren en niet om te gaan potverteren.

De heer Lisabeth heeft daarjuist gesteld wat collega Dewael enkele weken geleden heeft gezegd namelijk dat Vlaanderen zich momenteel een slecht imago kweekt ten overstaan van investeringen in het algemeen en van buitenlandse investeringen in het bijzonder. Ik wil hier wijzen op de verpletterende rol van de SP in deze evolutie. Men moet geen helderziende zijn maar slechts de evolutie van de jongste decennia bekijken om vast te stellen dat telkens wanneer de socialistische partij mee aan de macht kwam er een slecht klimaat werd geschapen zowel op het economische vlak als op het vlak van de tewerkstelling. Voor een zogenaamde sociale partij kan dit toch wel tellen. Ik geef enkele voorbeelden. Er zijn de enorme stijging van de parafiscaliteit, de maatregelen in verband met Maribel, de verhoging van de werkgeversbijdrage, de verhoging van de rijkssoziale zekerheid, de invoering van de ecotaks. De betoging enkele dagen geleden in Brussel door arbeiders tegen de ecotaks was mede georganiseerd door de vakbonden.

Mijnheer Lisabeth, er zijn in uw partij nog mensen met een gezond verstand. Ik denk hier aan de heer De-preter, geen kleine jongen, kabinetsmedewerker van minister Detiège die het heeft begrepen en die zegt dat de SP op weg is om een kleine partij te worden. Wij zouden een grote partij willen zijn maar als wij niet snel iets doen, zullen wij binnen afzienbare tijd als partij nog nauwelijks bestaan. Sommigen begrijpen dat niet, maar onze partij is op sterven na dood, aldus de heer De-preter.

Maar ook bij de CVP bestaan tegenstrijdigheden. De voorzitter, Herman Van Rompuy zegt enerzijds dat er formele afspraken zijn tussen hemzelf en Frank Vandenbroucke over de besteding van de meeropbrengsten van het Sint-Michielsakkoord en

dat er inderdaad enkele miljarden frank moeten worden gebruikt voor de tewerkstelling. Anderzijds zegt de fractieleider in de Vlaamse Raad, de heer Eric Van Rompuy dat de CVP fractie de idee van minister van Begroting Demeester steunt om de extra middelen te gebruiken voor de vermindering van de Vlaamse schuld.

De socialisten hebben geen lessen getrokken uit de jaren zeventig. Dat het in een partij zoals de CVP al wel eens rommelt, zal geen verbazing wekken, maar wanneer twee broers het onder elkaar al niet meer kunnen vinden, moeten wij ons toch vragen stellen. **(Onderbreking door de heer Van Rompuy)**

Ik citeer uit De Morgen van 16 januari 1993. Er staat duidelijk dat er formele afspraken zijn tussen hem en Frank Vandenbroucke om een gedeelte van de gelden, meeropbrengsten van het Sint-Michielsakkoord voor de tewerkstelling aan te wenden.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Wymeersch, ik wil u wijzen op de vraag tot uitleg die uw collega Van den Eynde gisteren in de commissie heeft gesteld. Met betrekking tot de krant die u vermeldt, heeft hij uitdrukkelijk gezegd dat het eigenlijk geen literatuur is die men tot basis kan nemen. U moet dat in uw fractie eens nagaan. Hij heeft dit gezegd in het kader van de problematiek inzake de steun aan de pers.

Ik wenste dit in een interruptie te zeggen. Het spreekt voor zich dat dit niet mijn antwoord is.

De heer F. Wymeersch : Ik citeer nu eens een onsympathieke krant. Mijnheer de minister-president, u bent enkele dagen geleden naar voren gekomen met de zaak van 34.000 deeltijdse jobs. Het is dus uw bedoeling om 34.000 deeltijdse arbeidsplaatsen te creëren. Er zullen dus mensen uit de werkloosheid worden gehaald. U creëert echter jobs en geen arbeid. Dat is een duidelijk verschil.

De heer A. Denys : Bedoelt u, zoals

u het hebt gezegd voor Boel, dat de overheid zelf arbeid moet creëren ?

De heer F. Wymeersch : Neen, mijnheer Denys.

De heer A. Denys : Wat bedoelt u dan precies ?

De heer F. Wymeersch : Ik weet dat u altijd heel kort op de bal zit. Wilt u mij laten uitspreken ?

Mijnheer de minister-president, wat u nu met die premie tracht te doen is in feite een omzeiling, het werd daarnet reeds gezegd door collega Van Mechelen, van de sociale zekerheid. U werd daarvoor trouwens, onder meer door minister Claes, teruggefloten. Ik vraag mij dus af of u uw boekje niet te buiten gaat.

Ik sluit mij aan bij wat collega Van Mechelen heeft gezegd. Men creëert geen werkgelegenheid door de mensen, via ik weet niet welke kunstgrepen, uit de werkloosheid te halen. Om werkgelegenheid te scheppen, moet men een relanceplan naar voren brengen en opnieuw een sfeer scheppen waarin investeringen mogelijk zijn. Enkel dan kunnen wij binnen enkele jaren gewag maken van een serieus tewerkstellingsbeleid. Wij zullen dat hier binnen enkele weken, volledig uitgewerkt, tijdens het tewerkstellingsdebat in deze Vlaamse Raad uiteenzetten.

Ik sluit mij aan bij de vragen van de VLD-fractie. Bent u nog steeds zinnens om de miljarden frank meeropbrengsten uit het Sint-Michielsakkoord voor de sanering van de overheidsfinanciën aan te wenden ? Welke beschikbare miljarden frank zult u heel binnenkort besteden voor een economisch relanceplan ? **(Applaus bij het VB)**

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, dit debat komt eigenlijk enerzijds te laat en anderzijds te vroeg ; te laat, omdat wij dit onderwerp al hebben besproken in de Vlaamse Raad bij de bespreking van de begroting. Toen

Geysels

werden we geconfronteerd met de visie van mevrouw De Meester die in het kader van haar meesternorm, zoals die in de pers werd genoemd, namens de regering zei dat de eventuele extra middelen die als gevolg van het Sint-Michielsakkoord naar Vlaanderen zouden vloeien, zouden worden besteed aan een versnelde schulddeling.

Op 20 oktober, in zijn tweede regeerverklaring, herhaalde de minister-president dit standpunt. Toen kregen wij negatieve reacties van onder meer de SP-voorzitter, de heer Vandembroucke, en van de Vlaamse intergewestelijke van de ABW.

De volgende fase begon met het debat rond de begroting, waarbij het er vooral op neerkwam dat het principe bij voorrang werd weerhouden. Dit begrip is evenwel vatbaar voor verschillende interpretaties; het is rekbaar als een elastiek, en die rekoefeningen zijn nu nog altijd aan de gang. Kijk maar naar de verklaringen van bijvoorbeeld, de heer Cortebeek van het Vlaamse ACV, die neigden naar de denkwijze van mevrouw Detiège, onder andere verwoord in haar openingstoespraak ter gelegenheid van de Vlaamse Tewerkstellingsconferentie. Er waren ook nog de verklaringen van de heer De Batselier, die geënt waren op een voorstel van de SP en waarbij het ging om 4.000 banen in een aantal sectoren: infrastructuur, milieu en welzijn. Ten slotte was er de denkpiste van de heer Van den Brande met het scheppen van 34.000 banen, met als achtergrondredenering dat in België, en dus ook in Vlaanderen, de verschillen tussen deeltijdse arbeid in percentage van de volledige tewerkstelling, veel lager liggen dan in landen als bijvoorbeeld Denemarken waar dit percentage 24 procent bedraagt, of in Nederland met zelfs meer dan 30 procent.

Dat is eigenlijk het hele verhaal. Mijnheer de minister-president, die laatste denkpiste lijkt toch vreemd als wij nagaan waar het hier precies om gaat. Wanneer ik als lid van de commissie voor de Sociale Zaken van de

Kamer luister naar de argumenten van minister Smet in verband met deeltijdse arbeid, dan kan ik moeilijk deze ideeën met elkaar in overeenstemming brengen.

Wat de onvrijwillig deeltijdse werknemers betreft, werden in de laatste programmawetten op nationaal vlak een aantal maatregelen genomen, zowel op het niveau van de werkgevers als op het niveau van de werknemers, maatregelen die moeilijk in overeenstemming te brengen zijn met het concept om de deeltijdse arbeid te stimuleren. Wij hebben in de Kamercommissie gezegd dat een aantal maatregelen ten gunste van de werkgevers – en ik denk meer bepaald aan de 12.000 frank extra-bijdrage voor de grote ondernemingen en de 6.000 frank voor de KMO's – niet bevorderlijk zijn voor de promotie van de deeltijdse arbeid. Op het gewestelijk vlak worden wij nu geconfronteerd met een voorstel dat zich formeel wel tot een andere categorie richt, met name de vrijwillig deeltijdse werknemers, maar dat in feite toch een positieve steun geeft aan de werkgevers, met name een soort subsidiëring van de loonkost die toch moeilijk compatibel is met de voorstellen van minister Smet.

Ik ga niet zo ver als de Financieel Economische Tijd waarin wordt beweerd dat de ene maatregel de andere compenseert. Het feit dat aan dit voorstel deze interpretatie kan worden gegeven, roept vragen op om deze denkpiste toch eens nader te onderzoeken. Ik zie in ieder geval geen overeenstemming tussen het nationale en het gewestelijke niveau. Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, hiermee is eigenlijk mijn verhaal als probleemstelling rond: groeiende werkloosheid, de erkenning van het probleem, tegenstelling tussen het nationale en het gewestelijke niveau.

Ook binnen de Vlaamse regering zijn er totaal verschillende standpunten.

Ik vraag mij echter af of deze niet-overeenstemming tussen het nationale en het Vlaamse niveau binnen de regering zelf, wel een goede zaak is, terwijl de **werkgelegenheidsconferentie** nog niet is beëindigd.

Ik ben van mening dat de werklozen te belangrijk zijn en de werkloosheid een te belangrijke problematiek om te laten verglijden in een opbodpolitiek van stoere verklaringen waarvan eigenlijk weinig zal terechtkomen. Ik vind dit een gevaarlijke piste.

Mijn tweede thesis is dat dit debat eigenlijk te vroeg komt. Uit het oogpunt van de Vlaamse Raad is het uiteraard nooit te vroeg om te debatteren, maar eigenlijk komt het debat te vroeg. Zoals vaak in de politiek gebeurt, is het mogelijk dat aldus waardevolle pistes worden afgeschoten omdat zij op een bepaald moment in tactische en strategische manoeuvres terechtkomen.

Mijnheer de minister-president, tot besluit heb ik twee vragen. Klopt het dat u uw denkpiste zal voorleggen aan de werkgelegenheidsconferentie, zoals het dagblad De Standaard heeft meegedeeld? Zo ja, in welke hoedanigheid zal u dat doen? Komt dat dan van iemand die, uiteraard, nauw bij deze conferentie is betrokken of van de Vlaamse regering? Dit is mijn eerste vraag, een vraag naar duidelijkheid over het statuut van uw voorstel.

Minister-president L. Van den Brande: Mijnheer Geysels, ik heb daar natuurlijk iets mee te maken: ik ben voorzitter van de **werkgelegenheidsconferentie**. Minister van Tewerkstelling, mevrouw Detiège draagt verantwoordelijkheid voor een van de twee werkgroepen. Zij zal er dus ook een belangrijke rol in spelen. Ook als minister van Economie ben ik daarbij betrokken.

Ik antwoord meteen op uw vraag. Volgens mij is het best mogelijk dat er een aantal denkwijzen of ideeën naar voor komen. In de vorige periode, tijdens de vorige crisissen, hebben wij met de beste bedoelingen wellicht al te vlug maatregelen genomen waarvan wij alle heil verwachtten. Ook democratisch gezien lijkt dit mij een mogelijkheid om daarover van gedachten te wisselen, een democratisch rijpingsproces als het ware. Wij hebben op voorhand gezegd tegen einde februari te zullen afronden, wat inderdaad zal gebeuren.

Van den Brande

Sommige goede ideeën willen wij hun kans laten krijgen de eerstkomende weken. Als men dit niet maanden aan een stuk laat doorsudder en mits een goed tijdschema, kan dit het debat uitdiepen en misschien tot de best mogelijke oplossing leiden. Dat is mijn mening daarover.

De heer J. Geysels : Ik herhaal toch even kort mijn eerste vraag. Als ik zeg dat u iets te maken hebt met deze conferentie, is dat een eufemisme. Wij zijn op de hoogte van uw functie in de Vlaamse regering en van uw functionele relatie met de werkgelegenheidsconferentie.

Ik herhaal dus mijn vraag. Wat is het statuut van deze denkpiste of dit voorstel ? Is dit een verklaring vanwege de Vlaamse regering of niet ? Voor mij is het belangrijk dat te weten.

Aan uw denkpiste hangt een prijskaartje : 3,5 miljard frank. Die gelden komen toch ergens vandaan. Is er een verband tussen deze financiële middelen en eventuele extra middelen die voortvloeien uit het Sint-Michielsakkoord ? Zo ja, wat is dan de hernieuwde interpretatie van uw zinsnede dat deze middelen bij voorrang aan de delging van de schuld zullen worden besteed ? Is er geen relatie met de extra middelen uit de Sint-Michielsakkoorden, vanwaar komen deze gelden dan ? Wordt dit dan geregeld via de **begrotingscontrole** ? Dit was mijn tweede concrete vraag. Deze gelden kunnen immers niet uit de lucht worden geplukt. Ofwel komen ze voort uit de reguliere begroting en haar technieken, ofwel hebben zij te maken met de extra middelen. Hebt u ondertussen uw standpunt van oktober en van december geactualiseerd ?

Ik val even in herhaling van de discussie die ik met de heer Schiltz voerde naar aanleiding van het begrotingsdebat. De debatten over de werkloosheid en over de werkgelegenheid en de relatie met ons economisch systeem kunnen wij niet meer voeren langs de beproefde paden. Het roepen om economische groei

zal thans niet dezelfde resultaten opleveren inzake werkgelegenheid, kwantitatief noch kwalitatief, als twintig en vijfentwintig jaar geleden. Daarover is zelfs de OESO het nu eens.

Mevrouw Detiège haalt zelfs het cijfer aan van 2 percent groei, wat dan nog een optimistische prognose is die men in geen enkel rapport nog terugvindt. Een dergelijke groei heeft slechts 4.200 nieuwe banen tot gevolg.

Het zou toch goed zijn dat de verschillende fracties die cijfers vanuit hun ideologieën politiek interpreteren. Roepen dat de industrie de nodige werkgelegenheid zal creëren, gaat niet meer op. Wij zullen de klassieke paden moeten durven te verlaten, want anders zal het debat tijdens de werkgelegenheidsconferentie volgens oude recepten worden gevoerd, met een alsmaar stijgend aantal nieuwe werklozen tot gevolg.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik wens ook bondig een aantal beschouwingen te besteden aan het eerder ingeleide onderwerp.

Het lijkt wel uit de uiteenzettingen van vorige sprekers alsof Vlaanderen een geïsoleerde regio in de wereld is waar de werkloosheid plots toeneemt. Ik laat opmerken dat de conjuncturele recessie zich in heel Europa voordoet. Zo is er niet alleen een nulgroei in België, maar ook in Duitsland. In Groot-Brittannië moet men zelfs spreken van een negatieve groei. Plaatsen wij dat gegeven dan toch in de juiste context !

Bovendien herinner ik eraan dat een werkgelegenheidsbeleid hoofdzakelijk afhangt van de competitiviteit van de ondernemingen. Precies omdat wij er in de jaren tachtig in zijn geslaagd opnieuw een goede concurrentiepositie op de markt te veroveren dankzij een devaluatie van de frank met daaraan gekoppeld een inkomensbeleid, konden er honderd-

duizenden nieuwe jobs worden gecreëerd.

De discussie in verband met de werkgelegenheidsproblematiek de komende maanden kan opnieuw gaan over de competitiviteit ingevolge de sterke Belgische frank. Trouwens, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven zal in maart een rapport voorstellen over de kostenhandicap van de ondernemingen die onder meer te wijten is aan de sterke Belgische frank. Wij zullen die door de Centrale Raad opgestelde balansen moeten evalueren en nagaan in welke mate zij een weerslag hebben op de competitiviteit.

Rente, fiscaliteit en competitiviteit vormen de kern van een werkgelegenheidsbeleid en een economisch beleid.

De heer Geysels herinner ik eraan dat wij in de jaren tachtig tienduizenden jobs in de privé-sector, in Vlaanderen zelfs 120.000, hebben gecreëerd.

De heer H. Candries : En hoeveel hebben wij er niet gered !

De heer E. Van Rompuy : Inderdaad. Toen hebben wij de situatie kunnen keren zodanig dat drie tot vier jaar geleden Vlaanderen tot de regio's met het snelst groeiend tewerkstellingspercentage behoorde, omdat wij nieuwe technologieën **ondermeer** via de DIRV-acties een kans hebben gegeven. Dat was de kracht van onze economie. Laten wij dat alles niet zomaar van de tafel vegen.

De heer Geysels bezweert ons nieuwe paden te betreden en oude recepten af te zweren. Welnu, wij kennen uw principes van pump-priming, de relance. Laten wij toch niet pretenderen dat wij het warm water hebben uitgevonden. In heel de wereld zal de economie via marktkrachten moeten worden gestimuleerd en niet via de overheid.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer Van Rompuy, ofwel heb ik mij niet goed uitgedrukt, ofwel hebt u mij niet begrepen.

Geysels

Ik heb getracht uit te leggen dat een aantal economische evidenties een aantal klassieke redeneringen van aanhangers van zowel de liberale theorieën als deze van de Keynesiaanse leer die te maken hebben met scenario's over de economische groei en de bestrijding van de werkloosheid, niet meer opgaan. Ik voel mij overigens gesterkt in mijn verhaal door een aantal rapporten uit de klassieke economische hoek.

Wat ik heb gevraagd, is het volgende. Indien de simulaties — er zijn in België genoeg instellingen en instituten die dat kunnen doen — op grond van de door mevrouw Detiège aangehaalde belangrijke cijfers over de economische groei slechts een minieme groei van de voltijdse tewerkstelling voorspellen, moeten wij er dan niet over nadenken of zowel het klassieke adagium dat een groei van de investeringen morgen de tewerkstelling van overmorgen veilig stelt, als het andere klassieke adagium dat de overheid maar jobs moet creëren, in de politiek nog opgaan.

Ik pleit dus voor een creatieve benadering van een probleem dat zich nu anders manifesteert dan tien, twintig of vijftig jaar geleden.

Ik vraag de fracties om daarover na te denken. Het klassieke recept met het klassieke geroep in de Vlaamse Raad zal de werklozen niet helpen.

De heer P. Van Grembergen : Ik denk dat wij inderdaad met geen sloganmatige oplossingen moeten komen aandraven. Het probleem is te ernstig en een oppervlakkige benadering waarbij men vrij snel electoraal gewin wil halen op de rug van moeilijkheden, stuit mij eigenlijk tegen de borst.

Mijnheer Van Rompuy, als wij er in Vlaanderen in geslaagd zijn om van 1981 tot 1989 een vrij gunstige positie uit te bouwen, dan is dat omdat wij een aantal factoren hebben gestuurd.

Ten eerste, de loontrekkenden hebben hun eisen gemilderd en zij hebben ingeleverd. Ik hoef u niet te herhalen dat de indexesprong een belang-

rijk gegeven is geweest waarbij arbeiders en bedienden zelf mede de verantwoordelijkheid hebben genomen en bereid waren het klimaat te heroriënteren. Men moet dit niet onderschatten, dit was heel belangrijk.

Ten tweede, ook de organisaties van werknemers hebben daarin een rol gespeeld en een verantwoordelijkheid gedragen. Ik pleit daar opnieuw voor. Ik ben niet voor een opbod of voor de zaken op hun beloop te laten.

Ten derde, het is zo dat ons Vlaams patronaat, daarmee bedoel ik het KMO-patronaat en het grote weefsel, gedurende deze periode van negen jaar hebben ingespeeld op die tendens en blijk hebben gegeven van initiatief.

Ik zeg niet dat er opnieuw een indexesprong moet zijn, maar indien arbeiders, bedienden, vakbonden en ons patronaat er van uitgaan dat we voor een moeilijke periode staan en er gezamenlijk iets willen aan doen, dan kunnen wij mogelijks met de voorstellen van de minister-president en door te luisteren naar andere inzichten, komen tot wat we noodzakelijk zullen moeten doen.

De heer E. Van Rompuy : Ik heb in 1985 een uiteenzetting gehouden over tewerkstelling. Mevrouw Vogels zei toen, als pas verkozen parlements lid, dat de jeugdwerkloosheid zonder perspectief was.

Er werd toen geregeerd met de liberalen en er was een zogenaamd hardvochtig beleid. Er werd volgens Agalev gesaneerd om te saneren, maar er werd niets opgelost. Dit was de periode van de DIRV. Wij zijn er toen van uitgegaan dat als we het economisch draagvlak verder blijven versterken de werkgelegenheid zal toenemen.

In 1987 tot aan het begin van de Golfcrisis hebben wij in Vlaanderen een meer dan halvering van de jeugdwerkloosheid gekend. Tienduizenden jongeren konden opnieuw aan de slag in de privésector.

Mijnheer Geysels, wanneer u zegt dat vorming geen werk geeft, dan zal men dat niet begrijpen.

Wij mogen geen banenplannen lanceren met getallen.

Minister De Batselier spreekt over 4.000 jobs. Het is een theoretische berekening te veronderstellen dat wanneer de deeltijdse arbeid een bepaald percentage beneden het Europese gemiddelde ligt, dat bij opvulling daarvan, 34.000 jobs worden gecreëerd. De minister-president heeft niet gezegd dat hij 34.000 jobs zal creëren.

De slechtste zaak is het lanceren van een aantal banenplannen, met vooropstelling van een getal. Wij mogen dat niet doen. Het is niet omdat men premies geeft, dat de mensen automatisch meer deeltijds zullen werken. De slechtste zaak uit de jaren zeventig was het lanceren van banenplannen, met daaraan getallen gekoppeld. Deze getallen werden nooit gehaald en natuurlijk wordt daardoor een illusie gecreëerd.

De herverdeling van de arbeid is steeds noodzakelijk geweest, ook in de jaren tachtig. Ik heb de statistieken van de Nationale Bank nagekeken. In de economie zijn er vandaag 260.000 deeltijdse jobs meer dan in het begin van de jaren tachtig. De minister-president heeft ook gezegd voor de oudere werknemers te denken aan uitgroei banen en **ingroeibanen** voor jongeren, met aangepaste loonsvermindering. Dat zijn volgens mij zinvolle denkpijpen.

Heel dit debat over de **extra-middelen** uit het Sint-Michielsakkoord is voorbarig. Laten wij eerst erop toezien dat het Sint-Michielsakkoord wordt afgewerkt en goedgekeurd. Pas dan kunnen we nagaan wat er met de nieuwe inkomsten kan worden gedaan. Bij het aanhalen van het SERV-rapport moet één bepaalde grafiek toch wel in het oog houden. Want in het jaar 2000 zal de reële groei van de middelen terugvallen. In de tweede helft van de jaren negentig zijn er de bonussen, die vanaf het jaar 2000 niet meer zullen bestaan.

De reële middelen in Vlaanderen zullen in de jaren negentig met 3 procent toenemen. Vanaf het jaar 2000 vallen wij terug op de koppeling aan het

Van Rompuy

nominale b.n.p. en zullen wij die bonussen niet hebben. Wij mogen die gelden nu niet opsouperen want in het jaar 2000 vallen wij terug op een structurele lagere evolutie van de middelen. De gebruikte middelen mogen zeker niet leiden tot permanente jobs in de overheidssector. Dat heeft de minister-president ook gezegd. Dat men een aantal middelen vrijmaakt om de particuliere sector stimuli te geven, is een ander debat dan het debat over een permanente tewerkstelling langs de overheid.

Schuldverlichting in de komende jaren is voor mijn fractie zeer belangrijk. Wij kunnen de huidige middelen niet zomaar uitgeven om in het jaar 2000 met een structureel lagere evolutie van reële middelen te worden geconfronteerd.

Ik hoor nu een debat over de tewerkstelling versus de schuld en degenen die voor schuldverlichting zijn, zijn tegen de werkgelegenheid. Dat is niet het debat dat hier nu moet worden gevoerd, maar zo wordt het hier voorgesteld.

De heer D. Van Mechelen : Dat is niet waar.

Mijnheer Van Rompuy, sta mij toe u een technische vraag te stellen. Vindt u het — zoals op dit ogenblik de staatsvorming op regionaal en federaal niveau functioneert — in de huidige economische context mogelijk dat Vlaanderen door subsidies rechtstreeks ingrijpt in de loonkost van Vlaamse ondernemingen ?

De heer E. Van Rompuy : De Vlaamse overheid heeft vroeger arbeidsplaatspremies gegeven maar heeft ze enkele jaren terug afgeschaft. Binnen de economische en monetaire unie is een gedifferentieerd beleid mogelijk, maar of premies automatisch arbeidsplaatsen creëren, daar heb ik mijn twijfels over.

De voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer H. Candries (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de

minister-president, waarde collega's, ik zal eerst even inpikken op de discussie over de groei en de verschillende visies daaromtrent.

Groei mag uiteraard geen wildgroei zijn, maar veeleer selectief. Wij moeten streven naar toegevoegde waarde. Wij moeten middelen verschaffen. Bij het zoeken naar werkgelegenheid moet selectief worden opgetreden.

Pleiten voor nulgroei is gevaarlijk omdat het vaak leidt tot sociale nulgroei en dat betekent achteruitgang.

Sinds het ontstaan van de mensheid neemt de activiteit om de basisbehoeften te dekken voortdurend af. Bij de oermens ontsnapte alleen de zuigeling aan het vervullen van de basisbehoeften zoals eten en drinken. Naarmate de mens middelen en technologie ontwikkelde, verhoogde zijn produktiviteit, zodat er steeds minder mensen moesten worden ingeschakeld om een bepaald produkt te realiseren. Op die manier werd er ruimte gecreëerd. Er ontstond ruimte voor de kinderen, om langer kind te zijn ; ruimte voor ouderen om te rusten ; ruimte en middelen voor zieken om te herstellen, om gehandicapten te integreren, enzovoort.

Het harde activiteitsveld van de mens neemt dus voortdurend af, maar de leegte die daardoor zou veroorzaakt worden, moet niet worden omgezet in werkloosheid.

Ik ben van mening dat de problemen waarmee wij vandaag worden geconfronteerd hoofdzakelijk het gevolg zijn van een gebrek aan creativiteit. Ook van een gebrek aan durf om nieuwe dingen te zien en daarvoor nieuwe taken uit te denken en te voorzien in nieuwe middelen door de oude, niet meer afdoende middelen te heroriënteren. In dat verband zal ik twee voorbeelden aanhalen. Door de multinationalisering van het bedrijfsleven in de westerse wereld nam de produktiviteit enorm toe. Wij stellen echter vast dat dit niet noodzakelijk leidt tot een verhoging van de tewerkstelling in die bepaalde activiteiten. Integendeel, er ontstaan nieuwe activiteitsvelden. In de jaren zes-

tig was er de explosie van de recreatiesector, waar momenteel, in ons land, heel wat mensen zijn tewerkgesteld. Dat bestond vroeger niet. Naast de toen traditionele activiteiten is er dus een volledig nieuw tewerkstellingsveld tot stand gekomen om in te spelen op nieuwe behoeften.

Tien of vijftien jaar geleden voorspelde ik dat zich in de jaren negentig, na het verwerken van de derde industriële revolutie en na het introduceren van de nieuwe technologieën in onze bedrijven, opnieuw een dergelijke explosie zou voordoen. Mijn prognose was dat wij terug een sprong zouden maken in de produktiviteit en dat wij zo ruimte zouden creëren voor een nieuwe dimensie in de tewerkstelling en in de zorgenversterking. Ik dacht dat dit de levensveredelingsindustrie zou zijn.

Zo ver staan wij echter nog niet. Waarschijnlijk moet er eerst een culturele revolutie plaatsvinden die voor de nodige schok zal zorgen en onze aandacht voor het probleem zal opeisen. Op dat ogenblik zullen wij niet alleen in staat zijn kansen te bieden aan bestaande activiteiten in de harde sector, maar zullen wij ook middelen creëren om die nieuwe dimensie in te leiden. Het gaat immers telkens om bedrijven die middelen moeten kunnen creëren, waarmee dan nieuwe kansen geïdentificeerd en waargemaakt worden.

Momenteel zijn wij onvoldoende creatief om deze nieuwe activiteiten te ontdekken. Wanneer wij dat niet willen, of niet durven, belasten wij de normale activiteiten zodanig, dat zij niet kunnen groeien in toegevoegde waarde. Dat leidt tot verarming.

Zoals steeds lopen de meningen van de economen inzake groei nogal uiteen. Ik ben in heel deze problematiek een geïnteresseerd waarnemer. Een aantal vaststellingen wil ik echter toch maken.

Verleden week heb ik in de Mechelse gemeenteraad ook zo'n aantal waarnemingen geformuleerd en ik werd daar een doemdenker genoemd. Dit is zeker mijn karakter niet. Ik stel vast dat er inzake groei een aarzeling

Candries

is in Vlaanderen, in België, in Europa, ja zelfs in de hele geïndustrialiseerde wereld. De aantrekkingskracht voor investeringen daalt. Op dit punt is er wel enige tegenstrijdigheid te ontdekken als men er de gespecialiseerde pers op na leest. Onze export daalt. Het sneeuwbaaleffect is opnieuw gestart en onze schuldenberg neemt opnieuw toe. Spaargeld wordt aan de economische circuits onttrokken en wordt eigenlijk via allerhande leningen naar de overheids-schuld gedraineerd. Ook dit heeft een verarmend effect. Een aantal omgevingsfactoren worden duidelijk niet in deze Raad en evenmin door de Vlaamse regering bepaald. Ze zijn van internationale aard en soms ook op het federale vlak gesitueerd. Wij zullen op dat niveau moeten tussenkomen om een aantal zaken, die invloed kunnen hebben op onze mogelijkheden, bij te sturen.

Ik zou het willen hebben over Vlaanderen en de opdracht van deze Raad. In verband met de opbrengsten van het Sint-Michielsakkoord zou ik durven zeggen dat Sint-Michiels geen Sint-Niklaas is. Ik denk dat wij de moed zullen moeten hebben om een aantal prioriteiten te bepalen voor de bestemming van die gelden.

De heer A. Denys : U bent dus geen voorstander van een integrale schuldafbouw ?

De heer H. Candries : Mijnheer Denys, ik zal dat verder in mijn toespraak verduidelijken.

In ieder geval mogen wij vandaag niet zwijgen of niets doen. Niets doen, is de grootste fout van vandaag. Wij riskeren natuurlijk hogere verwachtingen te creëren dan wij kunnen realiseren. Zelfs dat is een risico dat de moeite loont om te nemen. Om kansen te creëren en nieuwe welvaart te ondersteunen, moeten we toch een aantal basisvoorwaarden in het oog houden. Ten eerste, ons concurrentievermogen. Dit heeft rechtstreeks te maken met koopkracht en koopkracht zit in het circuit dat tewerkstelling moet aanzwengelen.

Ten tweede, onze geloofwaardigheid zowel intern als extern, het vertrouwen dat wij geven aan onze burger en het vertrouwen dat wij uitstralen op internationaal vlak. Dit is in belangrijke mate afhankelijk van de beleidsmarge die wij hebben en die is op dit moment natuurlijk uiterst eng, té eng. We moeten deze beleidsmarge dan ook trachten te vergroten omdat dit nodig is om enig vertrouwen tot stand te brengen. Ik denk dan ook dat een wezenlijk deel van de nieuwe middelen, die zouden ter beschikking kunnen komen van de Vlaamse instanties, toch moet worden voorzien voor afbetaling van schulden.

Hoe groot dat deel moet zijn, kan ik niet zeggen. Ik denk dat het fout zou zijn er alle middelen voor aan te wenden, maar dat het onzinnig zou zijn er niets voor uit te trekken. De gulden middenweg zal dus moeten worden gezocht, maar naar mijn persoonlijke mening moeten wij veel aandacht besteden aan dit aspect. Volgens mij is het op dit ogenblik hoogst noodzakelijk dat wij het internationale vertrouwen herstellen. Daarvoor moeten wij de beleidsmarge verhogen en moeten wij de nodige middelen uittrekken voor schuldaflossing. Ik durf niet zeggen dat het 100 percent moet zijn, want indien wij dat als absoluut doel zien, gaan we in de knoei geraken. Dat is nonsens. Misschien moet het 80 percent zijn, maar in elk geval hoop ik dat we het ons kunnen- permitteren om er een groot deel voor uit te trekken.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer Candries, ik wens geen polemiek te voeren, maar het is spijtig dat de heer Pinxten niet aanwezig is. De heer Pinxten heeft in de commissie voor de Begroting de volgende zeer duidelijke uitspraak gedaan over de begrotingsevolutie, de SERV-norm en de situatie in Vlaanderen.

Bij de toepassing van de SERV-norm bouwen wij een schuld op, die gaat van 50 percent naar 100 percent van de middelen. In die periode van opbouw ontstaat er een beleidsruimte, die eigenlijk een illusie is, want op

het ogenblik dat wij — in het jaar 2000 — aan die 100 percent schuldbouw zitten, komen wij in de knoei en zullen wij, wat men ook zegt, met een illusie van een beleidsruimte zitten die niet beheersbaar is. Het verleden heeft aangetoond dat dit een verkeerde aanpak is. De heer Pinxten heeft, nog voordat er sprake was van bijkomende middelen naar aanleiding van het Sint-Michielsakkoord, ervoor gepleit dat wij ieder jaar een deel van onze middelen zouden gebruiken voor de afbouw van onze schuld. Dat is volgens hem op lange termijn de beste werkwijze.

Nu beschikken wij nog over bijkomende middelen. Mijnheer Candries, vergeet niet dat die bijkomende 9,5 miljard frank eigenlijk middelen zijn die wij aan de nationale overheid onttrekken. Daarvan wordt 3,3 miljard frank besteed om de schande van de maaltijdcheques toe te dekken. Er blijft dus nog meer dan 6 miljard frank over. Welnu, als men dat bedrag niet integraal wil aanwenden om de schuld af te bouwen, zal het vertrouwen in de Vlaamse investeerders nog afnemen. Ik geloof dat dit fundamenteel is. U hebt zelf gezegd dat vandaag teveel middelen van de spaarders gaan naar het aflossen van de schuld en dat te weinig wordt geïnvesteerd in het bedrijfsleven. Vanuit die optiek moet men toch het logische besluit trekken dat die bijkomende middelen in eerste instantie moeten worden aangewend om te vermijden dat wij aan schuldbouw doen.

De heer Van Mechelen heeft terecht gezegd dat de mogelijkheid om een betere tewerkstellingspolitiek te voeren duidelijk voorhanden is binnen het bestaande budget. Wij beschikken vandaag over 27 miljard frank, en dan spreken wij nog niet over de middelen die aan allerlei hervormingen en herscholingen worden besteed. Is het niet aangewezen om, binnen dat budget, een herschikking te doen in de richting die u heeft aangeduid ?

De heer H. Candries : Collega, er zijn volgens ons twee mogelijkheden om de schuldenberg af te bouwen.

U kan inderdaad de miljarden frank,

Candries

die wij via het Sint-Michielsakkoord zullen krijgen, daarvoor aanwenden. Het is echter niet uitgesloten dat een aantal miljarden frank daarvan meer opbrengen voor de schuldafbouw als men ze in de dynamiek brengt van een aantal processen. Het is niet uitgesloten dat, wanneer men aan ernstig opportunitie management doet, een aantal programma's kunnen worden gerealiseerd waardoor elke gekregen frank er twee wordt. Dàt zou ik willen zien van de regering. Ik herhaal het, ik wens een dynamisch beleid en geen passief beleid waarbij men de gekregen miljarden frank in zijn spaarpot steekt. Dat doet mij denken aan de parabel van de talenten in het evangelie. Ik zou veel liever hebben — dat is juist het moeilijke en het delicate — dat wij erin slaan een aantal programma's te definiëren waar men van elke frank, afkomstig van het Sint-Michielsakkoord, twee of drie frank maakt. Dat zou nogal wat interessanter zijn ! Daarom weiger ik het standpunt in te nemen om de gekregen middelen zonder meer te besteden aan de schuldafbouw.

Al deze middelen moeten uiteindelijk dienen om de schuld af te bouwen. De vraag is welke manier de beste is. Ik durf daarop niet meteen antwoorden.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord voor een interruptie.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, wij zouden de stelling-Candries begrijpen, wanneer Vlaanderen over een volledige fiscale autonomie zou beschikken. In dat geval zou deze optie rendabel kunnen zijn. In de huidige fase van de staats-hervorming is dat niet zo.

De heer H. Candries : Mijnheer Van Mechelen, wat u daar zegt, is feitelijk zonder grond. Wij spreken over miljarden frank die beschikbaar worden als de staats-hervorming wordt uitgevoerd. U werpt op dat als de staats-hervorming er niet komt, mijn redenering niet opgaat. Uiteraard, als die staats-hervorming er niet komt, dan

zullen wij ook niet over die miljarden frank kunnen beschikken.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer Candries, in uw hypothese gaat u ervan uit dat u de miljarden frank gekregen hebt. In plaats van ze te gebruiken voor het delgen van de schulden wil u ze productief investeren zodanig dat één frank niet één frank oplevert, maar drie franken zodat er per frank twee overblijven voor het aflossen van de schuld.

Mijnheer Candries, u weet beter dan ik dat dit onmogelijk is in Vlaanderen omdat we niet over de volledige fiscale autonomie beschikken.

Ik ga nog een stap verder en leg u de volgende vraag voor. Voor het scheppen van 34.000 werkplaatsen zal de Vlaamse overheid 3,6 miljard frank uittrekken, hetzij uit de herziene begroting, hetzij uit de Sint-Michielsmiljarden. Op dit ogenblik kost een werkloze aan de nationale kas gemiddeld 138.000 frank per jaar. Een deeltijdse werkloze is relatief duurder, ik schat zijn kost op 60.000 frank per jaar. De 3,6 miljard frank die Vlaanderen uittrekt voor het scheppen van werk, zal dus minstens een return van 2,04 miljard frank opbrengen voor de nationale minister van Tewerkstelling en Arbeid.

Mijnheer Candries, door die subsidiëring nemen wij risico's en initiatieven op het verkeerde niveau. Daarom stel ik voor om met verschillende fracties in de Vlaamse Raad een motie ter zake goed te keuren en over te zenden naar het nationale parlement met het oog op de discussie over Maribel. Ik denk dat u me daarin zal steunen.

De heer H. Candries : Mijnheer Van Mechelen, ik wil u volgen voor wat betreft Maribel, maar ik weiger te geloven dat er maar één spoor is om dat waar te maken. Voor u is de fiscaliteit het enige beleidsinstrument. We beschikken toch over veel meer instrumenten. Ik vraag van de Vlaamse regering dat ze op een creatieve manier een waaier van mogelijkheden zou onderzoeken om die vers beschikbare middelen als hefboom te gebruiken. Ik ben gewonnen

voor een hefboomoperatie. Het passief overhevelen brengt voor mij niet genoeg op. Ik sta achter uw stelling, maar wil met die miljarden frank iets productiefs realiseren en ze niet gewoonweg in de spaarpot steken.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer Candries, de spaarput bedoelt u, want die pot is minder dan leeg.

De heer H. Candries : Mijnheer Van Mechelen, dat komt op hetzelfde neer.

Er is nood aan vertrouwen in de toekomst. We moeten vertrouwen wekken in het buitenland, maar hebben ook behoefte aan zelfvertrouwen. Waar we ook gemandateerd zijn, moeten we druk uitoefenen en een bijdrage leveren in de strijd tegen de fiscale grilligheid en voor meer rechtzekerheid. Deze problemen ontsnappen vaak aan de bevoegdheid van de Vlaamse Raad en van de Vlaamse regering, maar wanneer we een kans hebben moeten we ze te baat nemen.

Een project zoals het project 2002 kan positief bijdragen tot het herstel van het vertrouwen, het is een toekomstgericht engagement dat vertrouwen wekt. Ik zie dat als een nieuwe DIRV ; we hebben dank zij die strategie een meer positieve beweging kunnen creëren in ons land dan in het buitenland. Met dit project krijgen we een kans om dit over te doen.

Ik wil het spoor van de deeltijdse tewerkstelling kiezen, op voorwaarde dat het om een Europese keuze gaat. We moeten zien of dit in overeenstemming is met onze cultuur en of een aantal goede en minder goede gewoonten daarop geen rem zullen zetten. Ik vind het positief om een eindweegs in die richting te denken en te handelen. Ik kan niemand verwijten dat hij een idee lanceert. Dat idee moet verder worden uitgewerkt. Misschien beantwoordt het resultaat niet volledig aan onze verwachtingen, maar elke werkplaats die wordt gecreëerd, is er één. Wij moeten daar kunnen achterstaan.

Op dit ogenblik is het aantal niet zo erg belangrijk, maar wel de idee dat

Candries

men ermee bezig iets. Immers, één van de grote bekommernissen van de burger in dit land is dat hij zich verwaarloosd voelt. Hij voelt het aan alsof niemand zich om hem bekommert. Bijgevolg moeten wij elke dag aantonen dat wij ons wel om de burger bekommeren en aan zijn toekomst denken.

Het is de verwaarlozing van de burger die ons in moeilijkheden brengt. Om die reden moet de burger ook voelen dat wij positief om hem bekommerd zijn. Enkel op die manier kunnen wij ons steentje bijdragen op de werkgelegenheidsconferentie door nieuwe, betere en meer kansen te bieden.

Wij staan daar niet negatief tegenover, maar wel positief omdat wij hopen aldus iets tot stand te kunnen brengen en daarom moeten wij alle kansen die ons worden geboden ten volle benutten. **(Applaus bij de VU)**

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik heb zeer aandachtig geluisterd naar de uiteenzettingen van de zes interpellanten.

Ik dank de heer Lisabeth als hoofdinterpellant voor de bijzonder open en constructieve manier waarop hij het debat heeft ingeleid. Men kan zich daarbij afvragen of het wel het gepaste ogenblik was, maar ik denk dat elk moment zijn voordelen heeft.

Trouwens, in het licht van de chronologie van de werkgelegenheidsconferentie was het goed even tussentijds de gevoeligheden te toetsen om na te gaan wat we willen bereiken.

Over alle fracties en partijen heen dank ik tevens de heren Van Mechelen, Wymeersch, Geysels, Van Rompuy en Candries, voor hun uiteenzettingen.

Immers, wij moeten er in slagen over een thema, zoals de werkgelegenheid en de bijzonder angstaanjagende stij-

ging van de werkloosheid, tot een consensus te komen en er de beste en meest produktieve ideeën, zowel wat kwantiteit als kwaliteit betreft, in op te nemen.

In verband met de groei treed ik bij wat door de interpellanten werd gezegd, aangezien wij volgens de meest realistische prognose waarschijnlijk tot 0.0 of 0.5 percent komen. Het is inderdaad correct dat wij om de werkgelegenheid stabiel te houden een groei van 2,5 percent moeten bereiken. Zoals gebleken is uit de discussie tussen de heren Van Rompuy en Geysels is de factor van de groei evenwel niet de enige. Zonder groei wordt in ieder geval een sokkel weggenomen zodanig dat andere mogelijkheden ons worden ontnomen.

Bij het nagaan van de prognose stel ik vast dat het groeicijfer mij aan de slechtste jaren van de eerste helft van de jaren tachtig herinnert.

Dit verklaart waarom Vlaanderen vandaag, meer nog dan in de voorbije jaren, wordt geconfronteerd met een groeiende werkloosheid. In Vlaanderen werd de kaap van 200.000 werklozen opnieuw overschreden. Met een werkloosheidsgraad van 12 percent dalen we opnieuw tot op het niveau van 1987. Vooral de toename van de jeugdwerkloosheid is bijzonder zorgwekkend. In de periode dat ik minister van Tewerkstelling en Arbeid was — de heer Van Mechelen zou mij te veel eer aandoen als hij zegt dat dit mijn verdienste was — kon de jeugdwerkloosheid toch worden gehalveerd. Tevens werden er in deze periode, per saldo, 100.000 arbeidsplaatsen bijgecreëerd. Het scheppen van werkgelegenheid in de KMO's was hiervoor natuurlijk een belangrijke factor.

De oplopende werkloosheid is ook te verklaren door het feit dat meer mensen dan voorheen een beroep wensen uit te oefenen en zich op de arbeidsmarkt aanbieden. Mijnheer Geysels, wij kennen de cijfers. Er is een ontzaglijk verschil met twintig jaar geleden. Wij mogen vooral niet uit het oog verliezen dat full employment twintig jaar geleden samenhang met 2,5 tot 3 percent werkloosheid, ter-

wij full employment nu en in de toekomst zal samenhangen met 7 tot 8 percent werkloosheid. Dat is de realiteit. Er is een enorme toename van mensen die zich, om maatschappelijke en andere redenen, aanbieden op de arbeidsmarkt.

Het spreekt dus vanzelf dat ik, als verantwoordelijke minister, samen met minister Detiège met betrekking tot de werkgelegenheidsconferentie, werk wil maken van meer werk voor Vlamingen. Ik heb dat reeds gezegd op 20 oktober jongleden. Daarvoor is het natuurlijk van cruciaal belang dat we gezonde bedrijven hebben en dat we een stevig economisch draagvlak creëren. Ik meen dat er daarover, over alle fracties heen, geen discussie bestaat. Ik heb hieromtrent de verklaringen gehoord van de SP, de Volksunie, de CVP en eigenlijk ook van de VLD, de groenen en het Vlaams Blok. Een zaak is wel duidelijk. De rechtstreekse band tussen investeringen en werkgelegenheid is zo opvallend dat we investeringsstimulerend beleid moeten voeren.

De heer Lisabeth heeft melding gemaakt — ook in de pers is hierover geschreven — van een aantal recente vergelijkende studies over het al dan niet aantrekkelijk zijn van Vlaanderen. Wij moeten zeer omzichtig omspringen met de Duitse studie die hij citeert. Bij de eerste lezing ervan kan men zich niet van de indruk ontdoen dat de studie eigenlijk bedoeld is om Duitsland te promoten als investeringsland. Er bestaat echter ook een standaardwerk, namelijk een studie die de Europese Commissie in april 1992 bij het Nederlands Economisch Instituut Ernst & Young waaruit blijkt dat Vlaanderen, — in weerwil van een zekere afkalving door de recessie —, in zijn geheel beschouwd een **topregio** is voor internationale kandidaat-investeerders. Ik nodig u uit deze studie ter hand te nemen. Desalniettemin — ik zal niet wachten op een motie die hier zal worden ingediend of een vraag die mij hieromtrent zal worden gesteld — is het verbeteren van dit imago een van mijn prioriteiten tijdens de eerste zes maanden van 1993.

Wij zullen op zes belangrijke plaatsen

Van den Brande

in de wereld, bijvoorbeeld in de Verenigde Staten van Amerika, in Canada, in Zuidoost-Azië en in twee Europese landen, doelgerichte investeringsseminaries organiseren die zeer professioneel zullen zijn voorbereid. Wij zullen daarmee bewijzen dat wij heel wat troeven in handen hebben.

Er zijn dan een aantal beschouwingen en voorstellen naar voren gebracht. Ik kan slechts herhalen dat het mijn vaste overtuiging is dat we er goed aan doen het beste uit die voorstellen samen te leggen om, met de minste kosten, het maximale resultaat te boeken.

Laten we afstappen van fetisjen en vooringenomenheid. Iedereen heeft conclusies getrokken uit de acties die met de beste bedoelingen in het afgelopen decennium werden opgezet. Geconfronteerd met een ontzaglijke werkloosheid heeft men soms ondoordacht, maar steeds met de beste bedoelingen gehandeld.

Ik wil nogmaals bevestigen dat de werkgelegenheid de absolute prioriteit is van de Vlaamse regering. Wanneer men dit vooropstelt, wordt men natuurlijk geconfronteerd met het probleem van de middelen. Op 20 oktober 1992 heb ik in naam van de hele Vlaamse regering gezegd dat de middelen die voortkomen uit de staatshervorming eerst en vooral voor tewerkstelling in aanmerking komen, maar ik herhaal dat we ook minder prioritaire uitgavenprogramma's moeten schrappen ten voordele van de prioriteit werkgelegenheid. Zo eenvoudig is het.

Als werkgelegenheid onze prioriteit is, moet dit ook in de middelen herkenbaar zijn. We moeten dan ook een inspanning doen om de huidige begrotingsmiddelen op de meest effectieve wijze te besteden. Het is voorbarig nu een standpunt in te nemen over bijvoorbeeld de huidige tewerkstellingsprogramma's. In de werkgelegenheidsconferentie worden al deze materies echter heel nauwgezet en op basis van rapporten onderzocht. Voor elke materie wordt nagegaan of een omschakeling of her-

schikking mogelijk is. Als werkgelegenheid onze prioriteit is, wat het geval is, dan moeten er ook al binnen de huidige middelen herschikkingen mogelijk zijn, zoals ik al zei.

In verband met het **Sint-Michielsakkoord** zou ik het volgende beeld willen oproepen : ik vind het gevaarlijk om het vel van de Sint-Michielsbeer te verkopen vooraleer hij geschoten is. Of anders geformuleerd, het is niet verstandig om het vel van de draak te verkopen vooraleer de draak gestoken is.

De heer G. Annemans : Het is inderdaad een draak.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Annemans, u bent toch geen apocrief lezer. De meerderheid is ervan overtuigd dat het Sint-Michielsakkoord een belangrijke mogelijkheid creëert om veel beleidsopties te realiseren. Op 20 oktober 1992 heb ik gezegd dat werkgelegenheid een prioriteit is en dat er binnen de huidige middelen een herschikking voor de prioriteiten mogelijk moet zijn. Ik heb toen ook gezegd dat een aantal middelen die worden opgepot — om het oneerbiedig te formuleren — in een aantal overheidsinstellingen, nu, gezien de conjunctuur, op een andere manier operationeel kunnen worden gemaakt. Ook de heer Candries heeft eigenlijk deze idee geopperd die erop neerkomt dat wij elke mogelijke frank moeten aanwenden om een positief resultaat te bereiken.

Ik begrijp dat de heer Van Mechelen en andere collega's van de VLD, vanuit de oppositie, een andere taal spreken. Wij die voor concrete beleidsverantwoordelijkheid staan, moeten echter ageren. Wij moeten voorstellen doen waarover alle fracties hun mening kunnen zeggen, maar uiteindelijk is het onze plicht met de steun van de meerderheid beslissingen te nemen.

Anders gezegd, voor ons liggen de zaken moeilijker dan voor de oppositie.

Wat de economische expansie betreft, waarover de heer Lisabeth het ook heeft gehad, kan ik u meedelen

dat de Vlaamse regering volgende woensdag, dus op 3 februari, het ontwerp van decreet betreffende de economische expansie zal goedkeuren om het dan bij de Vlaamse Raad in te dienen. Wij moeten er ons wel voor hoeden hiermee illusies te creëren. In tegenstelling tot wat sommigen ervan verwachten, zal de expansiesteun ingevolge het Europees concurrentiebeleid en de recente richtlijnen ter zake, eerder verminderen dan vermeerderen. Wat dus wil zeggen dat de Vlaamse bedrijven ook zonder overheidssteun de internationale concurrentie het hoofd zullen moeten bieden. Wat zal er dan wel moeten gebeuren ? Men zal meer het accent moeten leggen op management, op kwaliteitselementen, op exportgerichtheid, op omgevingsfactoren. Wij hebben dan ook niet gewacht op de resultaten van de werkgelegenheidsconferentie om nu al maatregelen te treffen. Zo hebben wij drie miljard frank gerecycleerd uit de begroting Economie naar de begroting Infrastructuur, precies omdat we menen dat de economische omgevingsfactoren belangrijk zijn. Het programma Vlaanderen-Europa 2002 zal met dezelfde bedoeling veel aandacht besteden aan de logistiek van het ondernemen, in zijn breedste betekenis : communicatie, tijdige levering, toelevering, kortom alles wat moet bijdragen tot het nieuwe omgevingsklimaat moet rekening houdend met ecologisch verantwoorde voorwaarden, onderzocht worden.

Ten slotte kunnen wij ons afvragen of een aantal concrete voorstellen, waaronder mijn eigen voorstel, al dan niet een opgave betekenen voor de Vlaamse regering.

Men schijnt bij dit debat te zijn vergeten dat de **werkgelegenheidsconferentie**, in overeenstemming met de gemaakte afspraken, eind februari zal worden afgerond in Vlaanderen. De werkgelegenheidsconferentie in Wallonië zal eveneens omstreeks hetzelfde tijdstip worden beëindigd.

Er zal dus een tripartite tot stand moeten komen tussen de verantwoordelijk ken, de **ondernemingswereld**, die ik wil activeren en mobiliseren, samen met de Vlaamse over-

Van den Brande

heid, in een samenhang van maatregelen.

Eén van de kernpunten van mijn Deel de tijd-actie is het inspelen op de arbeidskosten. Wij moeten nagaan of de federale sociale zekerheid in dit opzicht in compensaties voorziet. We moeten ons erover bezinnen of bepaalde inspanningen kunnen worden gecombineerd. Vermits ook de federale overheid het voornemen heeft een **werkgelegenheidsconferentie** in te richten, moeten we erover waken dat de initiatieven van de Vlaamse regering en van de federale regering elkaar aanvullen.

Aangezien de sociale zekerheid op dit ogenblik nog door de federale overheid wordt georganiseerd, moeten wij kijken op welke manier produktieve oplossingen kunnen worden gevonden.

De krijtlijnen waarbinnen wij tot oplossingen willen komen, worden langzamerhand duidelijk. Dit debat is ook voor ons voedend geweest omdat het de prioriteiten in de doelstellingen en in de middelen heeft aangegeven. (**Applaus**)

De voorzitter : De heer Lisabeth heeft het woord voor een repliek.

De heer C. Lisabeth (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik bedank de minister-president voor zijn antwoord dat enigszins klaarheid heeft gebracht met betrekking tot enkele de door mij gestelde vragen. Ik verwijs meer bepaald naar het ontwerp van het expansiedossier dat binnenkort zal worden ingediend en naar de initiatieven die u zal nemen om Vlaanderen op internationaal gebied meer aan bod te laten komen.

Inzake bepaalde materies kan uiteraard nog geen volledige duidelijkheid bestaan. In het kader van de **tewerkstellingsconferentie** zal de discussie moeten worden verdergezet.

Het is fundamenteel dat wij het erover eens zijn dat er, gezien de huidige situatie, iets moeten worden ondernomen op het vlak van de werk-

loosheidsbestrijding. Sommigen doen in dit opzicht concrete voorstellen, anderen beperken zich tot sloganeske uitspraken. Zij geven toe dat er iets moet gebeuren maar durven niet inzien of zeggen dat er hiervoor ook middelen moeten worden vrijgemaakt.

Er moet concreet worden vastgesteld welke doelstellingen wij willen bereiken op het vlak van de werkgelegenheid en welke middelen kunnen worden aangewend.

De heer Candries verklaarde dat de manier waarop men de werkloosheid aanpakt, een hefboomeffect moet teweegbrengen. De voorstellen van de SP kunnen een dergelijk effect hebben.

Ik ben het ermee eens dat de klassieke recepten grotendeels zijn voorbijgestreefd. De SP-fractie is zich ervan bewust dat er duidelijke criteria moeten worden vooropgesteld waaraan de voorstellen moeten voldoen.

De verwijzing naar de jaren zeventig als reactie op onze voorstellen, houdt geen steek. Wij mogen echter niet uit het oog verliezen dat wij in het midden van de jaren tachtig misschien te weinig aandacht hebben besteed aan de problematiek van de toenemende werkloosheid, die sociale en maatschappelijke gevolgen heeft gehad, die vandaag nog steeds voelbaar zijn.

Ik wil geen fetisj maken van de Sint-Michielsmiddelen. Wij moeten een duidelijke analyse maken van wat deze middelen zullen zijn.

In de twee laatste begrotingen bleef de jaarlijkse beleidsruimte beperkt tot ongeveer 0.92 percent.

Als we de SERV-norm toepassen op de middelen, inclusief de Sint-Michielsmiddelen, waarover Vlaanderen in de toekomst zal beschikken, en als we daarbij uitgaan van de groeivoet van 0.92 percent, dan zal die aangroei vrij aanzienlijk zijn, vooral op het einde van de periode. Als men daarentegen uitgaat van de groeivoet van 1.2 percent – dit percentage kan worden bereikt als er niet meer moet worden gesaneerd in de begrotingen, als de huidige werk-

gelegenheid behouden blijft en als de loonkosten dezelfde blijven – dan beschikt men over minder bijkomende middelen.

Alles hangt er dus vanaf of men uitgaat van bepaalde saneringen of herschikkingen in de begrotingen of dat men niet meer moet saneren, waardoor dan de bijkomende restruimte van de Sint-Michielsmiddelen beperkter zal zijn. Er kan derhalve worden afgewogen of bepaalde onderdelen van de begroting niet moeten worden gesaneerd of herschikt. In dat geval krijgt men opnieuw een ander beeld over de jaarlijkse bijkomende middelen uit het Sint-Michielsakkoord.

Wij zijn van oordeel dat de SERV-norm hoe dan ook moet worden gerespecteerd. Er zijn verschillende varianten, maar de SERV-norm heeft duidelijke uitgangspunten die moeten worden gehandhaafd, zoals de schuldstabilisatie en de jaarlijkse gelijke beleidsruimte.

Ik maak even een politieke nevenbeschouwing die de Maastricht-norm betreft. Volgens de akkoorden kunnen we ervan uitgaan dat de bijkomende middelen van de federale overheid door de federale overheid zullen worden gesaneerd teneinde de verplichte Maastricht-norm van 3 percent te bereiken. Wij zouden dan als enige gemeenschap, een inspanning doen en deze middelen gebruiken voor schuldafbouw terwijl we weten dat de andere gemeenschap deze middelen onmiddellijk zal gebruiken.

Mijnheer de minister-president, wat het investeringsimago betreft, hebt u initiatieven aangekondigd en zijn sommige sprekers ingegaan op een aantal van mijn beschouwingen naar aanleiding van de Duitse studie, waaruit een minder gunstig investeringsimago blijkt.

Ik richt me nu even tot mijn rechterzijde. Het is beslist niet de SP die dit imago heeft geschonden. (**Onderbreking door de heer Van Hautem**) Ik vrees echter dat vooral uw optreden daar in belangrijke mate heeft toe bijgedragen, e n d a t u w schrikbe-

Lisabeth

wind en uw **zeventigpuntenprogramma** ook de investeerders hebben afgeschrikt.

Ik verzoek de minister-president dan ook om beleidsmaatregelen te nemen in verband met de werkloosheid opdat wij een beter investeringsimago krijgen. Door aandacht te hebben voor de mensen die zonder werk vallen, kunnen we bijdragen tot de verbetering van ons investeringsimago.

De voorzitter : Mijnheer Lisabeth, ik verzoek u uw repliek te besluiten.

De heer C. Lisabeth : Dat doe ik, mijnheer de voorzitter. In die zin hebben de meerderheidspartijen een gemotiveerde motie ingediend met aanbevelingen aan de Vlaamse regering.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik ben ontgoocheld over uw antwoord. U hebt gesproken over het vel van de beer. Wat u hier hebt verteld, is echter maar een mager beestje.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Geysels, omtrent de concrete vragen die men mij heeft gesteld, heb ik geantwoord. Voor het overige heb ik duidelijk de oriëntering aangegeven van de werkzaamheden in de tewerkstellingsconferentie. Dat er een aantal besprekingen nog niet zijn afgerond, is zonneklaar. Dat wij zoeken naar de meest verantwoorde economische maatregelen die het meest effect zullen resulteren, heb ik aangehaald. Wij zullen de gelegenheid krijgen hier een algemeen debat te voeren. Ik ben daartoe onmiddellijk bereid.

Ik waardeer de overwegingen die u maakt, maar houdt u op met de dooddoener dat ik niet op uw vragen heb geantwoord. Ik heb getracht zo concreet als mogelijk te antwoorden.

De heer J. Geysels : Ik heb misschien wel een antwoord gekregen op mijn eerste vraag maar niet op de andere vragen. Antwoordt u mij dan, **minis-**

Kamerlid F. Wymeersch (VB) vroeg de minister-president op welke wijze de Vlaamse regering de Sint-Michielsmiljarden zal besteden

ter-president bij het slot van mijn repliek maar niet op voorhand. U hebt blijkbaar de gave om vragen te beantwoorden vooraleer ze zijn gesteld. Dat is het verschil tussen ons beiden.

Ik heb u een vraag gesteld omtrent het statuut van het voorstel. In De Financieel Economische Tijd spreekt men over het plan Van den Brande. In De Standaard heeft men het over de minister-president die een eigen werkgelegenheidsplan lanceert. Het plan wordt vandaag een piste. Het voorstel wordt een idee. In die zin hebt u niet geantwoord op mijn eerste vraag. Dit is geen plan, dit is geen voorstel, dit is een piste waarvoor één persoon, de minister-president verantwoordelijk is. Het heeft dus niet het statuut van een voorstel van de regering. De inhoud van uw antwoord stelt mij bovendien niet gerust.

Minister-president L. Van den Brande : Het Vlaamse parlement stippelt pistes uit. De Vlaamse regering zal uitdrukkelijk bepalen welke houding zij zal aannemen in de slotbijeenkomst van de **werkgelegenheidscon-**

ferentie. U schijnt te vergeten dat die werkgelegenheidsconferentie werd opgezet ook met de sociale partners. Of u het denkpiste, plan, idee of voorstel noemt, laat ik aan uw keuze over. Laten wij ons bezighouden met de grond van de zaak. Wanneer u wil dat ik blijf zeggen dat het een plan is, dan is het voor mij een plan.

De heer J. Geysels : Mijnheer de minister-president, ik vroeg u wat de grond van uw voorstel is. Ik lees in de kranten dat er een plan is en dat wordt niet ontkend. Ik hoor hier in de Vlaamse Raad een verklaring van de minister-president die zegt dat het geen plan of een voorstel is maar een piste. Er zijn de jongste weken al vele pistes uitgestippeld. U bent bezig rondjes te draaien. Als u zo verder doet dan denk ik dat u nog deze week terecht kunt in de zesdaagse van Antwerpen. U kan niet zeggen dat men u verkeerd begrijpt. Er staat een bedrag op het voorstel geplakt namelijk ongeveer 3,5 miljard frank. Dit afzwakken is uw goed recht maar verwijt de leden van de raad dan niet dat zij zeggen dat u andermaal gas hebt terug genomen.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Geysels, sta mij toe u nogmaals te onderbreken. Het zal de laatste maal zijn want het heeft echt geen zin als u de vragen op die manier blijft stellen.

Ik heb van meet af aan gezegd hoe de zaken staan. Het verschil tussen Europa en Vlaanderen kan worden ingevuld op een wijze die aan de beide kanten nuttig kan worden aangewend. Als deze ruimte-hypothese helemaal wordt opgevuld gaat het over 34.000 halftijdse banen. In de maximale hypothese — 18.000 frank verschil, premie of tussenkomst — gaat het over 3,6 miljard frank.

Ik heb tot op heden nog niet gehoord hoe u de zaken ziet.

De heer J. Geysels : Mijn eerste vraag werd beantwoord, weliswaar in een andere zin dan in de pers was vermeld.

Mijn tweede vraag heeft zowel betrekking op denkpluist en ideeën als op voorstellen en plannen. Als u deze pluist gaat voorstellen, bijvoorbeeld de werkgelegenheidsconferentie, dan herinner ik u eraan dat er bij elke pluist een prijskaartje hoort, dat er op elk prijskaartje een prijs staat en dat elke prijs moet worden betaald.

Ik heb gevraagd of u dat via de begroting 1993 zou doen, eventueel via de begrotingscontrole — en dan spreken we over het operationeel maken van beschikbare gelden of over de herschikking van middelen — of via de eventuele middelen die uit de Sint-Michielsakkoorden komen.

Ik heb de mening gehoord van de SP-fractie, ik heb in De Standaard de mening van mevrouw Detiège gelezen, ik heb de mening van de fractieleider van de CVP gehoord, maar ik heb geen mening gehoord van de regering. Ik stel dus die vraag opnieuw.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal bijzonder kort zijn.

We zijn het erover eens dat er meer

duidelijkheid in de onduidelijkheid is gekomen. Ik dank u daarvoor.

Mijnheer Geysels, u bent misschien even niet aandachtig geweest, maar op een bepaald ogenblik heeft de heer Van den Brande gezegd, zich naar mij richtend, dat het probleem van de besluitvorming voor hem veel moeilijker was dan voor mij. Voor degenen die het niet begrepen hebben, wil dit zeggen dat de CVP haar initiële pluist verlaat en dat een aanzienlijk deel van de Sint-Michielsakkoorden, van de Sint-Michielsmiljarden, voor de werkgelegenheid zullen worden gebruikt en dit in het kader van het behoud van de meerderheid in het goede huishouden, zijnde de Vlaamse regering, waar het de voorbije twee weken vrij hevig is aan toegegaan.

Mijnheer Van den Brande, dat heb ik uit uw antwoorden menen te begrijpen.

Minister-president L. Van den Brande : Als u echt goed had geluisterd, dan had u gehoord dat er in het huidige budget herschikkingen moeten en zullen gebeuren want de werkgelegenheid is onze prioriteit. Als u luistert, mag u dus niet selectief luisteren en mag dat niet met een verstoep LD-oor zijn.

De heer D. Van Mechelen : U vergist zich, maar ik daag u uit om samen met mij het stenografisch verslag te lezen.

Ik heb de gewoonte om, tijdens uw uiteenzetting, notities te nemen omdat wij elkaar toch al enkele jaren in de dialoog ontmoeten. Dat is een goede les geweest.

U bent begonnen met te zeggen dat, binnen de huidige middelen, de werkgelegenheid prioritair moet zijn. Als deze Vlaamse Raad zegt dat de werkgelegenheid prioritair is, en hier citeer ik u letterlijk : dan moeten wij minder prioritaire programma's schrappen. Einde citaat. Dat was uw eerste pijler.

Uw tweede pijler betreft de Sint-Michielsmiljarden waar u zegt en ik citeer : dat de middelen dynamisch moeten worden gebruikt en dat er in

het kader van de besluitvorming een meerderheid nodig is. Einde citaat. Ik daag u uit om het stenografisch verslag na te kijken.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Mechelen, in verband met uw laatste uitspraak heb ik in mijn antwoord uitdrukkelijk verwezen naar een aantal bestaande fondsen bij openbare investeringsmaatschappijen, bijvoorbeeld bij de GIMV. Wij moeten tot op het bot nagaan wat, gelet op de huidige conjunctuur, operationeel kan worden gemaakt.

U bent misschien in het bezit van een andere tekst ; u kan nog niet in het bezit zijn van het stenografisch verslag. Dit is pas beschikbaar vanaf het ogenblik dat de spreker zijn tekst heeft nagelezen en gecorrigeerd. Dat is de regel. Ik wil hierop nu niet verder ingaan.

Ten eerste, ik heb duidelijk gezegd : een maximale herschikking binnen de ter beschikking zijnde middelen. Dit betekent ook : middelen herschikken met de werkgelegenheid als eerste prioriteit. De conclusie hiervan is ook dat andere zaken moeten worden geschrapt.

Een tweede element is het stimuleren van de middelen die nu in een aantal investeringsinstrumenten aanwezig zijn. In het licht van de uitspraken van 20 oktober laatstleden, ondersteund door de hele Vlaamse regering en door alle **meerderheidsfracties**, moeten de bijkomende middelen prioritair worden besteed aan het verminderen van de schuld. Deze idee is niet tegengesteld aan het creëren van tewerkstelling.

Wanneer deze middelen beschikbaar zullen zijn, zullen wij de prioriteiten tegen elkaar afwegen. Hieromtrent bestaat geen enkele controverse binnen de Vlaamse regering.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de minister-president, sta mij toe te zeggen dat ik, samen met collega Geysels, toch andere dingen lees en hoor.

Het was voor u vandaag, en **vanop** deze tribune, het aangewezen **mo-**

Van Mechelen

ment hier te komen zeggen waarvoor u de middelen voortspruitend uit het Sint-Michielsakkoord zou aanwenden. U heeft dit antwoord niet gegeven. U zegt een antwoord te zullen geven op het ogenblik dat de middelen in uw bezit zijn.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Mechelen, wanneer een tewerkstellingsconferentie wordt gehouden met politieke verantwoordelijken en mensen op het terrein, die dagelijks moeten knokken om te kunnen investeren of creatief te zijn, kunnen wij moeilijk zeggen dat het erom gaat hen een beetje bezig te houden maar dat wij wel de knopen zullen doorhakken.

Wij zijn niet de partij van de burger, maar wel de partij van de samenleving. Als wij de mensen ernstig willen nemen, is wat u hier zegt onverantwoord. Wij moeten het allen samen doen en er het beste van maken.

De heer D. Van Mechelen : Mijn interpellatie vond plaats naar aanleiding van het feit dat uw fractie verklaard heeft dat de miljarden frank van het Sint-Michielsakkoord zouden worden gebruikt. Daarna heeft de heer De Batselier, uw vice-president, gezegd dat het geld van de Sint-Michielsakkoord uitsluitend voor werkgelegenheid zou worden aangewend, in zijn voorstel had hij het trouwens over een bedrag van 9 miljard frank.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik wil nog even kort zeggen dat de heer Van Mechelen gelijk heeft. De laatste twee uren heeft zich hier een debat ontsponnen aansluitend op de uiteindelijke, reële vraag wat de regering van plan is met het geld van het Sint-Michielsakkoord. Wat onze fractie betreft zal dit geld er niet komen, omdat wij sowieso gekant zijn tegen het Sint-Michielsakkoord in zijn huidige vorm. Mijnheer Lisabeth, het is mogelijk dat kleine kinderen altijd willen hebben wat een an-

der klein kind heeft. Het gaat echter niet om om te beweren dat wij de eventuele miljarden frank zomaar onmiddellijk moeten uitgeven omdat de heer Spitaels dat ook van plan is. Dit getuigt niet bepaald van een gezonde visie op deze hele situatie. U verwijst naar ons zeventigpuntenprogramma en zegt dat het mede verantwoordelijk is voor het slechte sociaal-economische klimaat in Vlaanderen. Hiermee geeft u blijk van grote kortzichtigheid. Voor zover ik mij kan herinneren, werd het zeventigpuntenprogramma naar voren gebracht in juni 1992. Sta mij dan ook toe te twifelen aan de impact daarvan. We moeten elkaar trouwens geen Lisabeth noemen. Wij zijn immers, zoals u heel goed weet, verantwoordelijk. Ook u hebt echter een aandeel gehad in het overstappen van 150.000 socialistische kiezers naar het Vlaams Blok. Ook voor het overstappen van mandatarissen en militanten van uw partij naar het Vlaams Blok zijn wij samen met uw partij verantwoordelijk. Ik geef ook grif toe dat wij verantwoordelijk zijn voor de enorme staatsschuld. Onze partij en onze fractie dragen eveneens verantwoordelijkheid voor de tekorten in de sociale zekerheid. Mijnheer Lisabeth, wij zijn ook verantwoordelijk voor de demografische vergrijzing in Vlaanderen. Wij zijn medeverantwoordelijk voor de teloorgang van de socialistische regimes in het Oostblok, voor het uiteenvallen van Joegoslavië, voor de januaristormen en het slechte weer van de laatste jaren. Mijnheer Lisabeth, als dat uw enige argumentatie is, is het met uw partij en uw fractie nog droeviger gesteld dan wij hadden gedacht.

Mijnheer de minister-president, ik besluit dat u inderdaad heeft gezegd dat het op de eerste plaats van cruciaal belang is een gezonde economische onderbouw te creëren en een nieuw investeringsvriendelijk beleid te voeren. Wij willen de besluiten van de tewerkstellingsconferentie afwachten en wij zullen ze evalueren. Bij die gelegenheid zullen wij onze standpunten verwoorden in de Vlaamse Raad.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de voorzitter, ik wil mij verontschuldigen omdat ik vergat aan te kondigen dat onze fractie inzake deze materie een motie zal indienen waarin gevraagd wordt dat de extra-gelden van het Sint-Michielsakkoord bij voorrang gebruikt worden voor de bestrijding van de werkloosheid.

Moties van aanbeveling

De voorzitter : Door de heren J. Peeters, Van Grembergen en Van Rompuy, werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heren Van Mechelen, Denys en Dewael werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heer Geysels werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

De heer F. Wymeersch : Mijnheer de voorzitter, onze fractie zal geen motie indienen, om de eenvoudige reden dat wij bij de stemming de motie van de VLD zullen steunen.

De voorzitter : De Raad zal zich daarover moeten uitspreken tijdens een volgende openbare vergadering. Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de stand van zaken betreffende een politiek gesprek met Nederland

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Grembergen tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de stand van zaken betreffende een politiek gesprek met Nederland.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, waarde collega's, ik waardeer de moed en het geduld dat u nog wil opbrengen om hier aanwezig te blijven na de niet onbelangrijke betogen van daareven over werkloosheid, wat ter zake ook de visies mogen zijn.

Ik had eigenlijk de bedoeling op een enigszins ander uur toch eens iets anders dan onze binnenlandse situatie te bespreken. Dat wijzelf in de focus staan, vind ik goed, maar het is niet noodzakelijk om dat van uur tot uur en van dag tot dag te doen. Onze eigen gemeenschap hoeft niet altijd in het brandpunt te staan. De Vlaamse Raad moet ook verder kunnen kijken dan de grenzen van zowel Vlaanderen als België. Ook deze Raad moet bijwijken — hopelijk van langsom meer — over buitenlandse politieke situaties kunnen spreken. Uiteraard moet dit dan op terreinen waarvoor wij bevoegd zijn en waarover wij iets te zeggen hebben.

Een Vlaanderen dat enkel voor zichzelf en voor zijn eigen welvaart belangstelling zou opbrengen, zou mijn inziens een beperkt Vlaanderen zijn, één dat zijn historische roeping niet waarmaakt. Ik gebruik het woord roeping in een ander verband dan waarin het in deze vergadering eerder op de dag werd gebruikt. Ons gebied heeft in West-Europa steeds een internationale opdracht vervuld, zowel op het economische als op het culturele vlak als inzake maatschappelijke inzichten. De democratie is gedeeltelijk in Vlaanderen geboren, ik herinner aan de stadsbesturen. Wij hebben de idee van democratie voor een deel mogen uitdragen. Het is dus essentieel dat wij in deze Raad van

tijd tot tijd ook over buitenlandse politiek en daarmee gepaard gaande inzichten zouden spreken. Liever zag ik dit op een ander uur gebeuren ; het tijdstip doet evenwel niets af aan de zinvolheid van het onderwerp.

Mijnheer de minister-president, collega's, voor Vlaanderen is het noodzakelijk een vorm van buitenlandse politiek te beoefenen. Wij geven zeer traag vorm aan Europa, te traag zelfs. Op dit ogenblik faalt Europa in belangrijke mate, dat moet ik u niet meer vertellen. Vooral het Europa der staten faalt : oude najver tussen Groot-Brittannië, het eenge-maakte Duitsland en Frankrijk, evenals de houding van Griekenland verhinderen zinvol optreden in conflicten. Ik bedoel daarmee niet militair optreden, maar diplomatiek optreden en gezamenlijk optreden. Omdat dit Europa faalt, betekent dat nog niet dat een ander Europa niet geleidelijk vorm zou kunnen krijgen : het Europa van de regio's.

Mijnheer de minister-president, ik weet dat u zich op dit terrein actief en zinvol wil inzetten. Daarin moeten vorderingen worden gemaakt. Wij verzoeken u trouwens ons daarvan beter op de hoogte te houden en ons hierover meer inlichtingen te bezorgen. Vlaanderen moet niet alleen hierin een rol spelen, maar ook ten opzichte van het Europa der staten. Ik geef u daarvan een voorbeeld. Uw collega, minister-president Spitaels van Wallonië, ging naar Frankrijk. Hij ging niet naar het département du Nord, hij ging niet naar Occitanië of Bretagne, hij ging rechtstreeks en doelbewust naar de hoofdstad van Frankrijk, naar Parijs. Doelbewust zocht hij de Franse regering op en het staatshoofd van Frankrijk. Dit zal vermoedelijk wel afgesproken en voorbereid geweest zijn.

In ieder geval heeft hij zijn licht niet onder de korenmaat gezet. Hij gaf zichzelf enige allure en richtte zich tot een grote buurstaat, namelijk tot Frankrijk.

Wat bedoel ik hiermee, mijnheer de minister-president ? Wij moeten niet naast onze schoenen lopen, noch moet u zich een maat aanmeten die

de uwe niet is, want dan maakt u zich alleen maar belachelijk. U hoeft dus zeker niet morgen op het internationale forum met Clinton gaan praten en zelfs niet met de minister-president van Frankrijk of met Mitterrand. Wèl moeten rechtstreekse onderhandelingen met andere staten op het geschikte ogenblik mogelijk zijn. Wij, Vlamingen, mogen ons dus niet enkel op het regionale forum bewegen.

Trouwens, dat regionale gegeven wordt in Europa heel verschillend ingevuld. Vlaanderen is een regio met 6 miljoen inwoners — dat is dus de grootte van Denemarken —, terwijl ook grootsteden, maar ook kleinere regio's erbij willen horen. Wij wensen geen nivellering naar beneden ! Doelbewust kiezen wij voor een Vlaanderen dat in het buitenland echt aanwezig is en nadrukkelijk een ware buitenlandse politiek voert. Dus moet u, minister-president, op gereede momenten en naargelang de thema's met vertegenwoordigers van andere staten en met staatshoofden kunnen praten.

Dat mag zeker niet gebeuren vanuit een bedelpositie. De gesprekken moeten worden voorbereid en systematisch gepland.

Daarbij geef ik uiteraard de voorkeur aan een voorbereiding samen met Nederland. Er zijn immers veel punten die ons samen brengen : de Waterverdragen inzake wegeninfrastructuur, de Westerschelde, de tunnel onder en de brug over de Westerschelde, het verkeer van Rotterdam over onze contreien naar Le Havre, de Taalunie — ik hoef het u niet te illustreren, collega Dewael — enzovoort. Die relatie is, mijns inziens, te beperkt. Het blijft kurieren am Symptom. Er werd immers nooit grondig uitgepraat welke ruime relatie wij, 6 miljoen Vlamingen, met Nederland met 14 miljoen Nederlanders, kunnen opbouwen die zich niet beperkt tot het zoeken naar oplossingen voor problemen van waterzuivering. Zo hebben noch Oost- noch West-Duitsland toen zij nog gescheiden waren, met alle politieke verschillen daaraan verbonden, geschroomd relaties te onderhouden.

Van Grembergen

Dat wordt trouwens — men durft het weliswaar niet toegeven — bewezen wanneer men vaststelt dat het proces tegen een voormalig Oostduitse leider niet is doorgegaan. Welnu, zelfs die volgens het internationaal recht afzonderlijke staten, maar verbonden door cultuur en geschiedenis, hebben zelfs in de meest penibele omstandigheden en ondanks een totaal ander maatschappelijk en democratisch concept niet gearzeld om met mekaar te praten. Waarom zouden wij hun voorbeeld niet volgen en een andere relatie met Nederland opbouwen ? Ik weet dat zoiets voorbereiding, zelfs een psychologische aanpak en een correcte inschatting van wat de Nederlanders willen en niet willen, vraagt.

Ik vind het noodzakelijk dat gesprek voor te bereiden en in de toekomst uit te spitten. Als wij naar het verenigd Europa gaan, dan zullen zij partners zijn in bepaalde zaken. Ze zullen ook tegenstrevers zijn in bepaalde zaken, maar ze kunnen onze bevoorrechte partners zijn in Europa.

De economische verwevenheid tussen Nederland en Vlaanderen wordt langs om groter. De culturele verwevenheid wordt, hoop ik, langs om groter. Ik heb geen enkel probleem met samenspraak met Nederlanders, maar er zou daar een zekere planmatigheid moeten achterzitten.

Onze berichtgeving in verband met nieuwsgaring en nieuwsgeving brengt ons alle dagen, om half acht of om het gereede uur, het beeld van Vlaanderen, het beeld van België, en wat internationale beelden, maar slechts zeer sporadisch gegevens over de politieke en economische situatie van Nederland.

Nederland is in onze berichtgeving, buiten wanneer we zelf gaan sporen en zoeken in kranten, bijna een vreemd gebied. Ik betreur dat, er zou bijna doelbewust een vorm van berichtgeving over Nederland moeten zijn. Omgekeerd ook, maar dat kan worden besproken in die planmatigheid.

Nederland heeft niet het KMO-weefsel dat wij hebben, maar zij hebben dat wel in het Brabantse gedeelte. Zij hebben ook heel grote economische problemen, hun groei is 0,6 percent, bij ons 0,5 percent. Zij hebben de discussie over de WAO, wij hebben de discussie over de werkloosheid. Wij kunnen van elkaar leren, waarom zouden wij daarover niet gezamenlijk kunnen praten ?

De banden met Nederland zouden moeten worden aangehaald. Dat zal tijd vragen, maar dit zal niet gebeuren als wij geen enkel initiatief nemen.

Mijnheer de minister-president, ik denk dat u op een bepaald ogenblik het initiatief zal moeten nemen.

U moet dat niet op het grote forum doen, om op die manier een afwijzing uit te lokken van staatkundige en andere gestelde lichamen die het niet graag zouden hebben. Er zijn andere middelen om dat voor te bereiden, maar het zou moeten gebeuren.

Wij hebben een gezamenlijke belangenpolitiek in de Europese Gemeenschap en wij hebben een gezamenlijke cultuur te dragen. Bovendien hebben wij grosso modo een gezamenlijk sociaal maatschappelijk inzicht. Wij hebben gezamenlijke economische motieven na te streven en wij kunnen eventueel op het buitenlandse politieke vlak ook beter gecoördineerd optreden.

Mijnheer de minister president, ik pleit voor een planmatige voorbereiding met eventueel een diplomaat die u daarvoor aanduidt en die het, na een discussie in de Vlaamse regering, voorbereidt.

Ik vind het plan 2002 een zinvolle opdracht. Ik kan mij echter moeilijk voorstellen dat u het plan 2002 alleen maar planmatig en inhoudelijk zou invullen op de gebieden die alleen maar Vlaanderen betreffen, mocht daar geen extra territoriale bezorgdheid bij komen kijken. Daarvoor wil ik pleiten.

Ten tweede, wij geven de voorkeur aan Nederland.

Ten derde, er is wat wij kunnen noemen een Benelux-probleem. Benelux is een akkoord. Er is een Benelux-raad, zelf noemen ze het een Benelux-parlement. Over vele terreinen die nu in dat Benelux-parlement nog ter sprake komen, heeft dat Benelux-parlement niets meer te zeggen. Het Benelux-parlement wordt namelijk getrapd samengesteld. Het wordt samengesteld uit de Belgische leden van de Kamer en de Belgische leden van de Senaat. Zij hebben dus alleen in die hoedanigheid bevoegdheid, niet meer over de terreinen die aan deze Raad en uw regering zijn toevertrouwd. Dus is het discussieforum totaal veranderd. De Benelux-raad is wetgevend, structureel, in de akkoorden, en in de diplomatieke voorbereiding daaraan niet aangepast. Het gebeurt dus dat in de Benelux-raad ministers op het Belgische vlak worden geconvoceerd die dan zouden moeten antwoorden op zaken waarover zij niets meer te zeggen hebben. Een aanpassing en verandering ter zake zijn dus nodig.

De Benelux wordt — u weet dat — voor een gedeelte door de **Franstaligen** tegengewerkt. Zij zien dat als een hegemoniegegeven van Vlaanderen en Nederland. De heer Spitaels heeft in het verleden reeds gezegd dat hij geen zin had in een dergelijke geminoriseerde situatie te werken en tot beslissingen te komen. Dit is ook een reden om aan het gegeven Benelux te werken en er voorbereidend politiek denkwerk voor te doen. Ik wil dit niet op de markt gaan vertellen. Ik zeg hier in alle kalmte dat wij moeten durven kijken naar wat belangrijk is.

Ten vierde, na de hervorming van de Benelux is voor ons de kous op het internationale vlak niet af. Wij moeten trachten een entente van optreden te maken met Denemarken, Nederland, Noorwegen en Zweden : de entente van de oostelijke Noordzeelanden. Zij zijn van ongeveer dezelfde envergure wat politiek belang betreft. Zij hebben ongeveer dezelfde grootheid. Zij zitten met dezelfde problemen in de Europese Gemeenschap. Ook zij vragen zich af in wat de Europese Gemeenschap zal **resul-**

Van Grembergen

teren met een overwicht aan Duitsers van 80 miljoen, met een **niet-onbelangrijk** gewicht van Groot-Brittannië, Spanje en Italië. Het is niet onbelangrijk dat wij partners hebben van gelijk gewicht, die omwille van hun gelijk gewicht mekaar kunnen vinden en op economisch, sociaal en cultureel vlak gezamenlijk kunnen optreden. Dat is een perspectief op langere termijn. Ik hecht hieraan veel belang omdat het nationalisme dikwijls wordt verweten dat het alleen maar naar de eigen buik, naar de eigen grens, maar niet verder kijkt. Ik kan u mededelen dat ik een **internationalistische** nationalist ben. Eigenlijk zou ik het niet met een optelling moeten doen, want het woord zelf zegt dat men dan van de eigen natie, de eigen gemeenschap naar de andere kan overstijgen. Om inhoudelijke en principiële redenen wil ik in het woordgebruik die optelling maken.

Mijnheer de minister-president, mijn betoog komt er in essentie op neer dat ik pleit voor planmatigheid en dat ik de voorbereiding hiervan zou willen zien. Volgens mij is het belangrijk de grenzen te overschrijden, vermits dit zal bijdragen tot het toekomstbeeld voor Vlaanderen en tot de rol die Vlaanderen moeten spelen, zowel in Europa als in de hele wereld. Dat kan ons economisch, cultureel en sociaal ten goede komen. Een Vlaanderen dat naar zijn buik kijkt, is immers niet meer het Vlaanderen dat door de Engelstalige, maar in Vlaanderen wonende historici wordt beschreven met de woorden het wonderbaarlijke beeld van Vlaanderen. Inderdaad, deze beschrijving heeft te maken met een internationaal optreden op alle terreinen die ik heb aangehaald. (**Applaus**)

De voorzitter : De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, mijn betoog zal bondig zijn omdat ik enkel het pleidooi van de vorige spreker wil bevestigen en wat kracht bijzetten.

Het is mij wel niet helemaal duidelijk

wat de vorige spreker bedoelde met de woorden internationalistisch nationalisme. Dat is voor mij een volkomen nieuw begrip. Ik kan mij achter zijn definitie scharen indien hij er een internationaal kijkend en denkend nationalist mee bedoelt. In dat verband drukken wij ons steeds uit met de term Europees nationalisme. Wij zijn Vlaams-nationalisten in België en dus voorstanders van de splitsing van de staat, omdat wij van oordeel zijn dat de etnische grenzen de beste staatsgrenzen zijn. Bovendien zijn wij van mening dat de Vlamingen in het groeiend Europa een staatsrol moeten hebben, wetend en voelend dat de staten momenteel nog steeds de motor en ook structuur van het éénwordend Europa zijn. Dat is trouwens ook de reden waarom wij die staat voor Vlaanderen opeisen.

Als Vlaams-nationalisten in België spreken wij geopolitiek van een Europees nationalisme. De Europeanen hebben een aantal gemeenschappelijke Europese waardepatronen en geopolitiek gesproken voelen wij ons Europese internationaal denkende en kijkende nationalisten.

De laatste dagen is gebleken dat het Sint-Michielsakkoord het **nec** plus ultra van het politieke denken van Vlaanderen is, zoals uitgedrukt door de Vlaamse regering. Het is al Belgische staat wat de klok slaat. In dat verband zal ik de woorden aanhalen die de voorzitter van de Vlaamse regering al een paar keer gebruikte of moest gebruiken : het is al Belgisch koninkrijk wat hier de klok slaat. Ik weet niet precies waarom de minister-president deze term opnieuw introduceerde in het politieke taalgebruik van de Vlaamse Raad.

Het is in de context van Europees nationalisme en van onze separatistische overtuiging ten aanzien van de toekomst van België en van de slechte gang van zaken die wij het **Sint-Michielsakkoord** toewensen, dat wij veel belangstelling hadden voor hetgeen de heer Spitaels in Parijs ging doen. Hij sprak er niet alleen met het staatshoofd, maar ook met al de captains of industry, namelijk : Jean Gandois van de Groupe Pechiney, Yves Michot van Aerospatiale,

Gérard Renon van Snecma, Bernard Attali van Air France – waarvoor hij in feite niet meteen naar Parijs moest gaan – Pierre Chiquet van Giat Industries. Zij spraken zich allen met veel belangstelling uit over wat Wallonië doet. De heer Spitaels zei zelfs dat zij allen ontbieden photographié les changements intervenus dans notre pays. Wel moest de heer Spitaels, waarschijnlijk op vraag van de Franse president, verklaren dat de Belgische eenheid eens en voor altijd goed geconsacreeerd was. Maar, hij voegde er dus wel onmiddellijk aan toe dat de captains of industry die door hem wel werden bezocht – om niet te zeggen aangezocht – allen ontbieden photographie dat er in dit land iets beweegt.

Om die reden hadden wij heel veel belangstelling voor dat bezoek. Eigenlijk heeft de heer Spitaels zich als een staatshoofd gedragen en is hij ook zo ontvangen. Dit is een stijl die wij u zouden willen aanbevelen.

Minister-president L. Van den Brande : Uw partij is blijkbaar van mening verandert. Ik heb al een aantal uitlatingen gehoord van leden van uw fractie die daar nogal wat moeite mee hadden. U bent dus ook tot het inzicht gekomen dat wij ons normaal moeten voordoen.

De heer G. Annemans : Nee, ik beveel u aan om u bij een buitenlands bezoek met meer kracht dan op dit ogenblik te gedragen. Wij hebben kritiek geuit als u zich meer voordoet dan eigenlijk het geval is. U ging niet met de allure en de stijl van Spitaels als staatshoofd naar **Tsjecho-Slowakije**. U heeft zelfs expliciet gezegd enkel een regio te vertegenwoordigen. Hetzelfde doet u in verband met het Franse departement Nord-Pas de Calais. Spitaels heeft daarover gezegd dat hij het betreurt dat Wallonië, ik citeer : . . . niet dezelfde goede relaties en contacten heeft als Vlaanderen met de Franse regio Nord-Pas de Calais. Einde citaat. Wij hebben bij een bezoek vernomen dat er zoiets bestaat als een euro-région. Wij zullen daar later nog eens kunnen op terugkomen, hoop ik.

U gedraagt zich dus bij buitenlandse

Annemans

bezoeken als vertegenwoordiger van een regio. Wij zouden u graag aanbevelen om in Frankrijk en vooral in Nederland langzamerhand te zeggen dat Vlaanderen onafhankelijk wordt en dat men zich moet voorbereiden op een splitsing van deze staat. Ik vrees echter dat Nederland niet in dezelfde mate als Frankrijk geïnteresseerd is. Ik daag u uit om te proberen op hetzelfde niveau en met dezelfde stijl te worden ontvangen in Amsterdam of Den Haag. U zal vaststellen dat er in Nederland geen bereidheid is om met regio's te spreken. Ik daag u uit om het tegendeel te bewijzen. Als u naar Nederland gaat, doe het dan op het allerhoogste niveau.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, als korte voorbeschouwing zou ik de heer Van Grembergen willen danken voor zijn toespraak. U heeft groot gelijk dat wij vaak door de omstandigheden worden gedwongen ons dagelijks bezig te houden met onze interne problemen. Het is inderdaad soms goed om even de dingen wat te verruimen, over onze grenzen heen.

Ik neem niet aan dat het bezoek van de heer Spitaels aan Parijs de aanleiding zou zijn om dit punt aan de orde te brengen. De zogenaamd bevoorrechte relatie tussen Wallonië en Frankrijk zou ik op geen enkele manier willen vergelijken met de relatie die Vlaanderen wil uitbouwen met Nederland. Mijn Waalse ambtgenoot moet voor zichzelf maar uitmaken welke thesissen hij waarmaakt of tracht waar te maken. Ik heb reeds eerder gezegd dat onze agenda niet moet worden bepaald door wat onze collega's in andere gewesten doen. Ik wou deze voorafgaande bedenking maken om aan te geven dat er van een echte geprivilegieerde relatie met Nederland maar sprake kan zijn als de samenwerking wordt gesteund op een volwaardig en gelijkwaardig partnership. Ik deel op dat vlak de mening van de heer Van Grembergen.

Objectief bekeken bestaat die gelijk-

waardigheid al geruime tijd in beleidsdomeinen waarvoor Vlaanderen, door de opeenvolgende staats-hervormingen, bevoegd is. De zogenaamde vierde staats-hervorming, die nu op stapel staat, bezegelt die gelijkwaardigheid door Vlaanderen het verdragsrecht toe te kennen. De geprivilegieerde relatie met Nederland, gebaseerd op een gelijkwaardig partnerschap, moet het speerpunt worden van een nieuwe, aangepaste, Vlaams-Europese strategie.

Een eerste spoor van die strategie leidt naar de uitbouw van een Europese culturele alliantie, waartoe, naast Vlaanderen, een tiental landen met een eigen culturele identiteit, zoals Nederland, Zweden, Ierland, Hongarije, en een tiental cultuurregio's, zoals Catalonië, Schotland en Beieren, zullen behoren.

Het feit dat het gaat om een regio of een land is niet langer richtinggevend. Deze notie geldt niet meer voor de toekomst, maar moet nog worden opgebouwd. Het gaat over de culturele identiteit, en in een aantal gevallen valt dit samen met een land, een lidstaat, of een rijk. In Nederland is dit grotendeels het geval.

Wij geloven dat wij, gezien de context, en in zekere zin gezien onze traditie, in dit eerste spoor een voorttrekkersrol kunnen vervullen in de verwezenlijking van dit Europa van de culturen, een pleitbezorger kunnen zijn van een sociaal en cultureel gecorrigeerde markteconomie en een verdediger van de zogenaamd minder talrijk bevolkte culturen.

Een tweede spoor moet leiden naar een evenwichtig Europa, waarin de zogenaamd talrijke en de zogenaamd minder talrijke culturen, op een constructieve manier en in wederzijds respect voor elkaars eigenheid, samenwerken en samenleven. Ik geloof dat wij daar een nuttige rol kunnen vervullen als bevoorrecht bemiddelaar die, met de steun van een partner als Nederland, de groten in aantal kan winnen voor het concept van een verdraagzaam, evenwichtig en open Europa van de culturen.

Mijnheer Van Grembergen, dit is de

context. Ik geloof dat alle fracties daarover een gelijklopende benadering hebben. Ik wil er in ieder geval de aandacht op vestigen dat deze uitdaging niet zomaar te verwezenlijken is en dat het zeker niet volstaat een officieel bezoek te brengen aan het Nederlandse staatshoofd of de Nederlandse regeringsleider. U heeft dat ook met zoveel woorden gezegd. Een grondige en gecoördineerde voorbereiding, door alle instanties, geeft ons een kans op slagen.

Eerst en vooral dienen de bestaande samenwerkingsinstrumenten en -kanalen optimaal te worden aangewend en in dit verband vind ik het uitstekend dat minister Weckx, als voorzitter van het Comité van Ministers, samen met minister Van den Bossche, de Nederlandse Taalunie grondig heeft willen aanpakken. Ook op het gebied van onderwijs werd door de heer Van den Bossche vooruitgang geboekt, onder meer in het kader van de uitvoering van het zogenaamde GENT-akkoord. Op korte termijn zal de Vaste Gemengde Commissie van het Cultureel Akkoord opnieuw kunnen worden samengesteld. Zij zal onmiddellijk werk kunnen maken van de uitvoering van het evaluatie-rapport met betrekking tot het akkoord.

Voortbouwend op deze fundamenten en in de context van het Europa van de culturen wil ik samen met mijn collega's van de Vlaamse regering een strategische nota inzake samenwerking met Nederland verder uitdiepen. Wij zijn daarmee bezig. Ik heb dit reeds gezegd op het ogenblik dat wij, naar aanleiding van de begroting, de beleidsbrief bespraken en ik kan dit hier bevestigen. De prioritaire aandachtspunten ervan zullen zijn :

ten eerste, het concept van een gelijkwaardig partnership, in het kader van een globaal Vlaams-Nederlands akkoord ;

ten tweede, de Nederlandse Taalunie, als speerpunt van de Vlaams-Nederlandse samenwerking ;

ten derde, een vernieuwde, herijkte samenwerking inzake cultuur ;

Van den Brande

ten vierde, de uitbouw van een degelijke, duurzame samenwerking in onze onderwijss ;

ten vijfde, — natuurlijk — de Waterverdragen. Na de contacten die hebben plaatsgevonden, onder meer met mijn collega Sauwens, werd van Nederlandse zijde nadrukkelijk de bereidheid geuit om, indien Wallonië mocht blijven dwarsliggen, alleen met Vlaanderen een verdrag af te sluiten.

Verder staan we een hechte Vlaams-Nederlandse samenwerking in de Europese Gemeenschap en in de Benelux voor. Heel veel dingen moeten op dat vlak worden herdacht. Ik had de gelegenheid daarover met de secretaris-generaal en de adjunct-secretaris-generaal van de Benelux-raad van gedachte te wisselen.

Het lijkt ook wenselijk dat de Nederlandse en Vlaamse regeringen gezamenlijke standpunten innemen met betrekking tot onderwijs en cultuur wanneer deze materies in de Europese raden ter sprake komen. Het belang hiervan zal nog toenemen wanneer artikel 148 van het verdrag van Maastricht wordt toegepast.

Gezamenlijke Vlaams-Nederlandse initiatieven voor de Frankfurter Buchmesse, de biënnale van Venetië verdienen navolging. Vlaams-Nederlandse huizen en samenwerkingsverbanden in het buitenland moeten worden aangemoedigd.

We denken ook aan samenwerking op het vlak van de economie, de technologie, de regionale ontwikkeling en bij grensoverschrijdende initiatieven.

Op dit ogenblik pleeg ik overleg met collega Lubbers voor het bepalen van een datum voor een goed voorbereid gesprek. Een zeer grondige voorbereiding is echter noodzakelijk.

Ik ben voorstander van een bevoorrechte intensieve relatie met Nederland. Maar dit kan slechts worden verwezenlijkt als we een volgehouden en actieve aanwezigheidspolitiek voeren. Vlaanderen moet een goede

nabuurship met Nederland en de Nederlanders nastreven. Vlamingen en Nederlanders zijn daarvoor voldoende pragmatisch en realistisch ingesteld.

Het verheugt me trouwens dat Vlaamse kunstenaars in Nederland gewaardeerd en gerespecteerd worden. De Vlaamse literatuur is daarvan een sprekend voorbeeld. Vlaanderen is in Nederland geen culturele onbekende meer. We moeten alle middelen aanwenden om daaraan duurzaamheid te geven.

Collega Van Grembergen, recent had ik de gelegenheid om Antwerpen 1993 met veel overtuiging voor te stellen in Amsterdam. Ik kan u mededelen dat op 19 en 20 april aanstaande een investeringsseminarie in Utrecht zal plaatsvinden met een commerciële en economische voorstelling van Vlaanderen als investeringsland. De VDBH heeft in zijn actieprogramma voor 1993 een speciaal hoofdstuk voor Nederland opgenomen.

Het Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme heeft concrete plannen ter verbetering van onze aanwezigheid aldaar.

Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ter afronding van mijn antwoord wijs ik erop dat een gelijkwaardig partnership in het Europa van de culturen en een permanente en zichtbare aanwezigheid van Vlaanderen in Nederland eigenlijk de leidraad zijn van de actie die ik ten volle, niet enkel wil steunen, maar ook richting geven. Ik wens dit samen met mijn collega's, die verantwoordelijk zijn op hun domein, op een coherente manier te bereiken.

Het contact dat wij aldus zullen voorbereiden, zal niet enkel een formaliteit zijn of een kortstondige ontmoeting tussen twee bureaus, maar gesteund zijn op een aantal inhoudelijke benaderingen en concrete punten. Daar gaat het onder meer om het realisme dat noord en zuid bindt, ook over de grenzen heen, ergens ter hoogte van de plaatsen die we kennen. **(Applaus bij de meerderheid)**

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, ik zal onthouden wat de voorzitter van de regering heeft gezegd, onder meer dat hij met Nederland stelselmatig en planmatig aan een strategisch geheel werkt.

Het was niet mijn bedoeling een spectaculaire ontmoeting op touw te zetten, die dan achteraf als een loze ballon niets zou betekenen. Ik had echter het inzicht de verschillende terreinen, die onder onze bevoegdheid vallen, met Nederland uit te werken. Ik had evenmin het inzicht de huiver van een internationaal incident tussen Nederland en België uit te lokken, vermits dat tot geen enkele positieve reflex kan aanzetten.

Wij dienen de banden met Nederland zoveel mogelijk intentioneel aan te snoeren. Zoals de voorzitter van de regering en ikzelf reeds hebben gezegd zal dat geleidelijk moeten gebeuren. Het mag ten slotte toch niet in de lucht blijven hangen. In de Vlaamse regering moet daaraan worden gewerkt zodat op termijn de gesprekken met de Nederlandse regering in het vooruitzicht kunnen worden gesteld.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen dinsdag 2 februari en woensdag 3 februari 1993 telkenmale om 14 uur opnieuw bijeen.

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 18.49 uur.

BIJLAGE

VRAAG OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 20)

Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

Vergadering van 26 januari 1993

Vaste verslaggever : de heer M. Logist, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitbreiding van de industriezone te Waver ;

– Vraag om uitleg van mevrouw M. Aelvoet tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitbreiding van het industriegebied tussen Waver en Huldenberg.

1. Uiteenzetting van mevrouw Merckx-Van Goey

Mevrouw Merckx-Van Goey verklaart dat het niet de eerste keer is dat de problematiek van de uitbreiding van de industriezone te Waver, die zich situeert op de grens met Ottenburg, deelgemeente van Huldenberg, in de Vlaamse Raad ter sprake wordt gebracht.

De Waalse Gewestregering besliste onlangs het gewestplan Wavre-Jodoigne-Perwez te wijzigen wat o.m. een bijna verdubbeling inhoudt van de industriezone te Waver, gelegen langs de Brusselse Steenweg op de grens met Ottenburg. De voorgestelde uitbreiding beslaat 60 ha landbouwgrond en komt tot op een paar honderd meter van de dorpskern van de Huldenbergse deelgemeente Ottenburg. Dit nadat nog niet zo lang geleden 32 ha industriegrond van Waver gebruikt werd voor de inrichting van een golfterrein.

De betrokken gronden worden grotendeels bewerkt door jonge Vlaamse boeren, die meteen een aanzienlijk deel van hun inkomsten zien verloren gaan. Daarenboven staat vast dat vooral Vlaanderen zal lijden onder de milieuhinder van de bedrijven die zich op deze nieuwe industriezone zullen vestigen. De afvalwaters zouden immers vrijwel ongezuiverd in de rivier de Lane worden geloosd. Daarbij komt dan nog de lawaaï- en reukhinder. Het landschap van de Dijle zou onherroepelijk geschonden worden.

Deze uitbreiding stoot op heel wat weerstand bij de plaatselijke bevolking langs beide zijden van de taalgrens. Immers ook in Wallonië werden hiertegen talloze bezwaren ingediend.

Van Waalse zijde heeft de wettelijke procedure, met inspraakmogelijkheid van de plaatselijke bevolking, zijn beslag gekregen, wat voor de betrokkenheid van de Vlaamse naburen niet het geval is geweest.

Vermits elk gewest in dezen blijkbaar in volle autonomie bepaalt op welke wijze bepaalde procedures moeten worden doorlopen, werd op 2 mei 1991 in de Vlaamse Raad een motie van aanbeveling goedgekeurd die ertoe strekte de Vlaamse Executieve aan te zetten overleg te plegen met de Waalse Gewestexecutieve. Zodoende zou men de voorgenomen plannen minstens in betere banen kunnen leiden.

Doorheen Huldenberg loopt niet een landgrens maar slechts een taal- en gewestgrens. Mocht het om een Europese landgrens gaan, dan dient de Europese richtlijn van 27 mei 1985 (85/337/EEG) die "self-executing" is, nageleefd te worden voor wat de milieueffectbeoordeling betreft van openbare en particuliere projecten. De betrokkenheid van het aangrenzend gebied is hierin verzekerd.

In het kader van de Benelux is er de bijzondere commissie voor de ruimtelijke ordening van de Benelux-unie die zich specifiek bezig houdt met de onderlinge afbakening van de streek- en gewestplannen en de bespreking van problemen met een ruimtelijke weerslag op de aangrenzende streken zoals wegebouw, grondwaterwinning, enz.

Het lid betreurt dat dezelfde regels niet kunnen gelden voor het grensgebied tussen het Vlaamse en het Waalse Gewest. Vandaar de vraag om overleg want er stellen zich tal van problemen. Het lid verwijst naar de zeer goed gedocumenteerde open brief, van 5 december 1992, uitgaande van de vzw Milieuraad Huldenberg aan de Vlaamse Raad, die ook aan de Executieve werd meegedeeld vermits minister Kelchtermans erop heeft gereageerd. In dit schrijven wordt omstandig toegelicht op welke domeinen de Huldenbergse naburen van de industriezone met problemen zullen te kampen krijgen met name inzake afwatering, ontsluiting, ontbreken van bufferzones, enz..

Mevrouw Merckx-Van Goey vraagt de minister-president of hij omtrent de kwestieuze uitbreiding, werd gecontacteerd door zijn Waalse collega ?

Wat is er concreet gebeurd sedert het stemmen van de motie van aanbeveling op 2 mei 1991 ?

Heeft de minister-president reeds contact opgenomen voor overleg met zijn Waalse collega zoals in de motie werd gevraagd ? Welke gesprekken worden hierover gevoerd ? Welke houding zal de Vlaamse Executieve naar de toekomst aannemen in gelijkaardige kwesties waar het goed nabuurschap in het gedrang komt en op welke wijze kan men afdwingbare afspraken maken ?

2. Uiteenzetting van mevrouw M. Aelvoet

Mevrouw Aelvoet sluit zich aan bij de uiteenzetting van vorige spreker maar wil nog de nadruk leggen op een aantal punten.

In de kwestie van de herziening van het gewestplan Wavre met de uitbreiding van het industriegebied te Waver werd, ondanks herhaalde signalen ook vanwege leden van de Vlaamse Raad reeds sedert begin 1990, en ondanks een duidelijke stellingname onder de vorm van een motie van aanbeveling, aangenomen op 2 mei 1991, geen noemenswaardig initiatief genomen op een ogenblik dat dit nog enige uitwerking kon hebben.

In de éénparig gestemde motie van aanbeveling werd gevraagd om onverwijld met het Waalse Gewest de overlegprocedure op te starten. Op herhaalde vragen naar het uitblijven van deze procedure kwamen vanwege de Executieve slechts nietszeggende antwoorden.

Uiteindelijk werd in augustus 1991 door een aantal plaatselijke bewoners een procedure in kortgeding ingespannen om de beslissing te laten schorsen. Ook nog in 1992 werden door spreekster opnieuw schriftelijke vragen gesteld. Uiteindelijk blijkt dat inmiddels de gewestplanwijziging is gebeurd, dit terwijl op de herhaalde vragen om overleg met de Waalse Gewestexecutieve geformuleerd vanuit de Vlaamse Raad niet is ingegaan. Spreekster wil weten welke de reden is voor dit verzuim.

Mevrouw Aelvoet vraagt wat thans nog kan ondernomen worden ten aanzien van de doorgevoerde gewestplanwijziging ? Zo ja, wat ?

Wat met andere aangelegenheden die in het Waverse gebied te gebeuren staan, zoals de verbrandingsoven voor niet-gevaarlijk chemisch afval te Basse-Wavre ? Heeft de VMM al de opdracht gekregen om een uitgebreide meetcampagne op te zetten om dioxines in oppervlaktewater te meten ? Zal de Vlaamse Executieve, geleerd door het verleden, een ernstige inspanning doen om het grensgebied in alle opzichten niet te verwaarlozen en klare afspraken inzake "goed nabuurschap" te maken ?

3. Antwoord door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

De minister-president antwoordt dat het gewestplan Waver-Geldenaken-Perwez door de Waalse gewestregering werd herzien op 6 augustus 1992 (B.S. 5.9.1992). Hierbij wordt een uitbreiding voorzien van de noordelijke industriezone van Waver, in de richting van Vlaams-Brabant.

De minister-president werd hierover niet gecontacteerd door zijn Waalse collega.

Er is terzake ook geen bepaling die het Waalse Gewest verplicht om voorafgaandelijk overleg te plegen met het Vlaams Gewest. Een wijziging van het gewestplan is ook niet MER-plichtig.

Bij brief van 1 december 1992, herinnerd op 23 december ll., heeft de heer L. Van den Brande de minister-president G. Spitaels en minister R. Collignon aangeschreven, met de vraag om over deze aangelegenheid bilateraal overleg te plegen op basis van een voorbereidend dossier van de Waalse Gewestregering.

Ook minister Kelchtermans heeft bij brief van 24 december 1992 zijn collega Collignon uitgenodigd overleg te plegen over de ruimtelijke planning en over projecten die op het vlak van de ruimtelijke ordening impact hebben op het andere gewest. Het kan immers niet dat er inzake ruimtelijke planning noch met Wallonië, noch met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest structureel overleg wordt gepleegd, terwijl dit wel plaatsvindt met de EG, met Nederland (o.a. in het kader van de Benelux-Economische Unie) en met de regio Nord-Pas de Calais.

Ingevolge deze briefwisseling vond een eerste informeel overleg i.v.m. de uitbreiding van het industrieterrein te Waver plaats op 14 januari 1993, tussen vertegenwoordigers van de kabinetten Kelchtermans en Collignon.

De Waalse Gewestexecutieve is dus bereid om overleg te plegen, maar beschouwt de planologische procedure wel als afgerond. Afgesproken werd om begin februari 1993 een eerste overlegvergadering te houden, met vertegenwoordigers van de drie gewesten, teneinde duidelijke afspraken te maken. De regeling zoals die geldt in Benelux-verband, met wederzijdse informatieplicht en ingebouwde reactiemogelijkheden, kan hierbij model staan.

Wat de leefmilieuaspecten betreft verklaart de minister-president dat minister De Batselier op 17 maart 1992 zijn collega Lutgen heeft aangeschreven, teneinde meer informatie te verkrijgen over de verbrandingsoven van Basse-Wavre. De Waalse Gewestregering heeft hier niet op geantwoord. De V.M.M. voert een meetcampagne voor organische micropolluenten.

Wegens de hoge kostprijs en wegens het feit dat dioxines eerder in het bodemslib dan in de oppervlaktewateren zijn op te sporen, wordt geen meetcampagne overwogen om dioxines in oppervlaktewateren te meten.

Wat betreft het overleg over de milieu-effecten van de geplande uitbreiding van het industrieterrein, voorziet de Waalse reglementering¹ een MER-rapport voor de "bouw van infrastructuur voor de aanleg van terreinen bestemd voor de vestiging van industriële of ambachtelijke bedrijven indien de oppervlakte van die terreinen groter is dan 10 ha". "Wanneer de bevoegde overheid oordeelt dat het project aanzienlijke effecten kan hebben op het leefmilieu van een naburige lidstaat van de Europese Gemeenschappen, van een naburig gewest, provincie of gemeente, stuurt ze het dossier al naar gelang van het geval naar de overheid die bevoegd is om de buitenlandse staat daarvan op de hoogte te brengen, naar de voorzitter van de betrokken Executieve of naar voornoemde provincies of gemeenten. Hetzelfde geldt wanneer één van die overheden dit dossier vraagt" (art. 39 van het besluit van 31 oktober 1991).

Op dit ogenblik heeft de Vlaamse regering nog geen duidelijk zicht op de milieugevolgen van de uitbreiding van de industriezone te Waver. De Vlaamse regering zal echter gebruik maken van voormelde mogelijkheden en toepassing van de Waalse reglementering vragen.

Tenslotte kan hier nog aan toegevoegd worden dat in de schoot van de Interministeriële Conferentie Leefmilieu een ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de drie gewesten wordt voorbereid dat voor MER-plichtige projecten, met een weerslag op het leefmilieu van een naburige regio, voorziet in verplicht overleg.

Teneinde te komen tot een gecoördineerde opvolging van de verschillende aspecten van deze problematiek, heeft het kabinet van de minister-president hierover regelmatig overleg gepleegd met de kabinetten van de ministers De Batselier en Kelchtermans.

4. Repliek van mevrouw T. Merckx-Van Goey

Mevrouw Merckx-Van Goey dankt de minister-president voor zijn antwoord wat niet belet dat zij vragen heeft of onvoldoende zekerheid over de kordaatheid waarmee de Executieve deze aangelegenheid zal tegemoet treden.

Welke garanties zijn er opdat de geschiedenis zich niet zou herhalen ?

Er wordt blijkbaar gewerkt aan een ontwerp van samenwerkingsakkoord voor MER-plichtige werken. Maar de minister-president heeft zelf verklaard dat gewestplanwijzigingen in het Waalse Gewest niet MER-plichtig zijn. Ons probleem zou dus ook niet door dit samenwerkingsakkoord te regelen zijn geweest.

Een samenwerkingsakkoord moet zeker verder gaan dan onze verplichtingen jegens vreemde mogendheden. Een verwijzing naar aangelegenheden onderworpen aan de MER-plicht volstaat in deze niet. Ook wijzigingen van gewestplannen moeten het voorwerp uitmaken van wederzijdse consultaties. Een zwak punt is ook dat overleg niet afdwingbaar is.

De minister-president verklaart zelf dat een brief van minister De Batselier aan zijn Waalse collega Lutgen betreffende de verbrandingsoven van Basse-Wavre onbeantwoord bleef.

Mevrouw Merckx hoopt dat de gemaakte afspraken correct zullen opgevolgd worden zodat in het dossier van het Waverse industrieterrein nog een aantal aspecten kunnen geregeld worden, bijvoorbeeld inzake de afvalwatering. Zij zal het dossier met de grootste aandacht blijven volgen.

5. Repliek van mevrouw M. Aelvoet

Mevrouw M. Aelvoet neemt er nota van dat inzake de uitbreiding van het industriegebied Wavre de planologische procedure door het Waalse Gewest definitief is afgehandeld.

Ook acteert zij dat er een zekere bereidheid bestaat om over sommige modaliteiten overeenstemming te zoeken tussen de beide gewestregeringen.

Er moet zo vlug mogelijk duidelijkheid komen inzake die modaliteiten die de kwaliteit van het leefmilieu in het Vlaamse Gewest beïnvloeden.

Het lid verwijst nogmaals naar artikel 7 van de EG-richtlijn van 27 juni 1985 dat bepaalt "wanneer een lidstaat — in dit geval een deelstaat — vaststelt dat een project aanzienlijke effecten kan hebben op het milieu in een andere lidstaat dat iedere informatie aan die andere lidstaat moet toekomen op hetzelfde tijdstip als die informatie ter beschikking komt van de eigen onderdanen".

¹ Besluit van 31.10.91 tot uitvoering van het decreet van 11 september 1985 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling in het Waalse Gewest (B.S. 22.11.1991).

Het is niet meer dan logisch dat deze bepaling ook toegepast wordt in het kader van een federale staat. In bij komende orde vraagt het lid of in het voor te bereiden samenwerkingsakkoord deze elementen uit de EG-richtlijn zullen worden opgenomen als een minimum

Het lid hoopt ten slotte dat de gemeente Huldenberg die de laatste jaren reeds meer dan eens een negatieve weerslag ondervond vanwege een Waals-Waverse beslissing, haar voordeel zal doen met een zeer actieve opvolging vanuit Vlaanderen van wat er in hetgrensgebied gebeurt.

6. Antwoord van de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

De minister-president verklaart dat de Vlaamse Executieve het nodige zal doen om een maximale invulling te geven aan een aantal modaliteiten in dit dossier bij het kortelings te houden overleg tussen de drie gewesten.

Verder is het vanzelfsprekend dat de EG-richtlijn de basis zal zijn van het te **negociëren** samenwerkingsakkoord.

Trefwoordenregister

Actuele interpellaties

Zie Chemiebedrijf Grace
Melkerij
Onderwijs
Rotselaar

Actuele vragen

Zie Bruggen
Cultuurpactwet
Gemeentebelasting
Gescopremies
Grammet
Grondwaterkwaliteit
Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie
Limburg
Lokale radio's
Mijnterreinen
Onderwijs
Sint-Michielsakkoord
Verbrandingsoven
Vlaams Sportfonds
Werkgelegenheidsbeleid
Westerschelde
Zeekanaal

Aquafin

Beslissing van de EG-commissie in verband met de NV Aquafin, blz. 969
Zie Moties van aanbeveling

Arbitragehof

Zie Ingekomen stukken

Begroting

Zie Ingekomen stukken

Bejaarden

Slechte behandeling van bejaarden in sommige Vlaamse rusthuizen, blz. 949

Bijlagen

Zie Vragen om uitleg

Bruggen

Kwaliteit van de bruggen, blz. 1097

Buitenlandse delegatie

Verwelcoming, blz. 999

Chemiebedrijf Grace

De eis tot schadevergoeding van het chemiebedrijf Grace, blz. 1102

Commissies

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 911, 983, 1029
Zie ook Ingekomen stukken

Cultuurpactwet

Toepassing van de Cultuurpactwet op het Vlaams Blok, blz. 988

Gemeentebelasting

Federale terugvordering van voorschotten op de gemeentebelasting, blz. 983

Gemeentelijk cultuurbeleid

Wijziging van het decreet van 24 juli 1991 houdende organisatie van het overleg en de inspraak in het gemeentelijk cultuurbeleid, blz. 939,940

Gescopremies

Laattijdige uitbetaling van de gescopremies aan de lokale besturen, blz. 989

GIMV

Het beleid van de GIMV, blz. 965
Zie Moties van aanbeveling

Grammet

Overname door de Vlaamse Maatschappij voor Afvalrecuperatie van de n.v. Grammet, blz. 1094

Grondwaterkwaliteit

De grondwaterkwaliteit in Limburg, blz. 1095

Ingekomen stukken

Adviezen van de Mina-raad, blz. 1028
Arresten van het Arbitragehof, blz. 879, 1028
Begroting, blz. 877
Besluiten van de Vlaamse Executieve, blz. 878, 1028
Brieven van het Rekenhof, blz. 879
Jaarverslag, blz. 878
Kennissegevingen van het Arbitragehof, blz. 879, 1029
Ministeriële besluiten, blz. 878, 1028
Ontwerpen van decreet, blz. 877, 1027
Opmerkingen van het Rekenhof, blz. 879, 1028
Schriftelijke vragen, blz. 879, 1029
Verslag, blz. 878
Verzoekschriften, blz. 878
Voorstellen van decreet, blz. 877, 1027
Voorstellen van resolutie, blz. 877, 1027

Ingetrokken stukken

Voorstel van resolutie, blz. 1027

Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie

Toekomstige structuur van het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie, blz. 1000

Interpellaties

Zie Aquafin
Bejaarden
GIMV
NMBS
Nederland
Onderwijs
Ruimtelijke ordening
Sint-Michielsakkoord
Slachthuizen
Sociaal-economisch beleid
Wallonisering
Welzijns- en gezondheidsvoorzieningen

Izegem

Verbrandingsoven, blz. 999

Jaarverslag

Zie Ingekomen stukken

Leden

Berichten van verhindering, blz. 877, 911,957, 983, 1027, 1057, 1089
Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 880
Schriftelijke vragen, blz. 879, 1029
Zie ook Commissies

Limburg

Grondwaterkwaliteit, blz. 1095

Lokale radio's

Brusselse lokale radio's, 1092

Melkerij

Afbouw van de productie-eenheid van Comelco-Rotselaar en mogelijke maatregelen tot behoud van de werkgelegenheid, blz. 1018
Aangekondigde sluiting van en de overheidssteun aan de melkerij Lacssoons te Rostelaar, blz. 1018

Mijnterreinen

Europese middelen voor de sanering van de voormalige mijnterreinen, blz. 992

Mina-raad

Zie Ingekomen stukken

Ministeriële besluiten

Zie Ingekomen stukken

Moties van aanbeveling

Aquafin, blz.977
Beleid van de GIMV, blz. 969, 1100
De verklaringen van minister inzake de federalisering, blz. 1087
Het door de minister gevoerde beleid inzake de ruimtelijke ordening, blz. 947
Het Vlaamsonvriendelijk beleid van de NMBS, blz. 1040
Sociaal-economisch beleid bij een dalende conjunctuur, blz. 112
Zie Stemmingen

Moties van orde

Voorstel tot het verlenen van voorrang in openbare vergadering aan een voorstel van resolutie, blz. 914
Voorstel tot wijziging van de agenda, blz. 911

Nederland

Stand van zaken betreffende een politiek gesprek met Nederland, blz. 1122

NMBS

Het Vlaamsonvriendelijk beleid van de NMBS, blz. 1029
Voorstel van resolutie betreffende het ondernemingsplan en de uitvoering van het tienjarenplan van de NMBS, blz. 1097
Zie Moties van aanbeveling

Onderwijs

Agalev-documentatie inzake de ecotaks in het onderwijs, blz. 988
Deelname van scholieren aan betogingen, blz. 947
Plannen in verband met de hervorming van het hoger onderwijs, blz. 1011
Raad van het Pluralistisch Onderwijs, 1091
Vragenlijst inzake de etnische herkomst van leerlingen, blz. 1089
Wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, blz. 915, 926

Ontwerpen van decreet

Zie Onderwijs
Podiumkunsten
Zie ook Ingekomen stukken
Stemmingen

Podiumkunsten

Ontwerp van decreet houdende regeling van de subsidiëring voor de werking en de infrastructuur van organisaties voor podiumkunsten, blz. 880, 898
Voorstel van decreet houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van organisaties voor podiumkunsten, blz. 880, 898

Rekenhof

Zie Ingekomen stukken

Rotselaar

Sluiting melkerij, blz. 1018

Ruimtelijke ordening

Het door de minister gevoerde beleid inzake de ruimtelijke ordening, blz. 940
Zie Stemmingen

Schriftelijke vragen

Zie Ingekomen stukken

Sint-Michielsakkoord

De uitspraken van de minister inzake de verdere federalisering van België, blz. 1057
Een interview van de minister in de pers betreffende de confederale toekomst van België, blz. 1057
Het gebrek aan samenhang binnen de Vlaamse regering, blz. 1057
Verklaringen van de minister-president inzake de federalisering, blz. 994
Verklaringen van de minister in de pers betreffende de toekomst van Vlaanderen, blz. 1057
Voorstel van resolutie betreffende de verdere federalisering van België, blz. 1001, 1027
Zie Moties van aanbeveling

Slachthuizen

Beleid inzake de slachthuizen in het Vlaamse Gewest, blz. 977

Sociaal-economisch beleid

Bij een dalende conjunctuur, blz. 1105
Zie Moties van aanbeveling

Stemmingen

Aangehouden stemmingen (Ontwerpen van decreet)

Regeling van de subsidiëring voor de werking en de infrastructuur van organisaties voor podiumkunsten, blz. 1002

Wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, blz. 1007

Hoofdelijke stemmingen (Moties van aanbeveling)

Beleid inzake de ruimtelijke ordening, blz. 1099

Beleid van de GIMV, blz. 1100

Hoofdelijke stemmingen (Ontwerpen van decreet)

Regeling van de subsidiëring voor de werking en de infrastructuur van organisaties voor podiumkunsten, blz. 1005

Wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, blz. 1009

Hoofdelijke stemming (Voorstel van decreet)

Wijziging van het decreet van 24 juli 1991 houdende organisatie van het overleg en de inspraak in het gemeentelijk cultuurbeleid, blz. 1010

Hoofdelijke stemming (Voorstel van resolutie)

Het ondernemingsplan en de uitvoering van het tienjarenplan van de NMBS, blz. 1098

Verbrandingsoven

De verbrandingsoven van IVIO te Izegem, blz. 999

Verslagen

Zie Ingekomen stukken

Verzoekschriften

Zie Ingekomen stukken

Vlaams Sportfonds

Subsidievoorschotten uit het Vlaams Sportfonds, blz. 1093

Voorstellen van decreet

Zie Gemeentelijk cultuurbeleid
Podiumkunsten
Zie ook Ingekomen stukken

Voorstellen van resolutie

Zie NMBS
Sint-Michielsakkoord
Zie ook Ingekomen stukken
Ingetrokken stukken
Moties van orde

Vragen om uitleg

blz. 1049, 1129

Wallonisering

De zogenaamde wallonisering van Vlaamse bedrijven, blz. 957

Welzijns- en gezondheidsvoorzieningen

Welzijns- en gezondheidsvoorzieningen in Vlaanderen, blz. 1040
Overheidsbeleid betreffende de integratiecentra in Vlaanderen, blz. 1040

Werkgelegenheidsbeleid

Werkgelegenheidsbeleid, blz. 991

Werkzaamheden

Regeling, blz. 910, 956, 981, 1025, 1048, 1087, 1102, 1127

Westerschelde

Baggerwerken in de Westerschelde, blz. 986

Zeekanaal

Personeelsproblematiek bij de n.v. Zeekanaal-Brussel, blz. 987

